

GORENJSKI GLAS

Leto XLV — št. 21 — CENA 35 SLT

Kranj, torek, 17. marca 1992

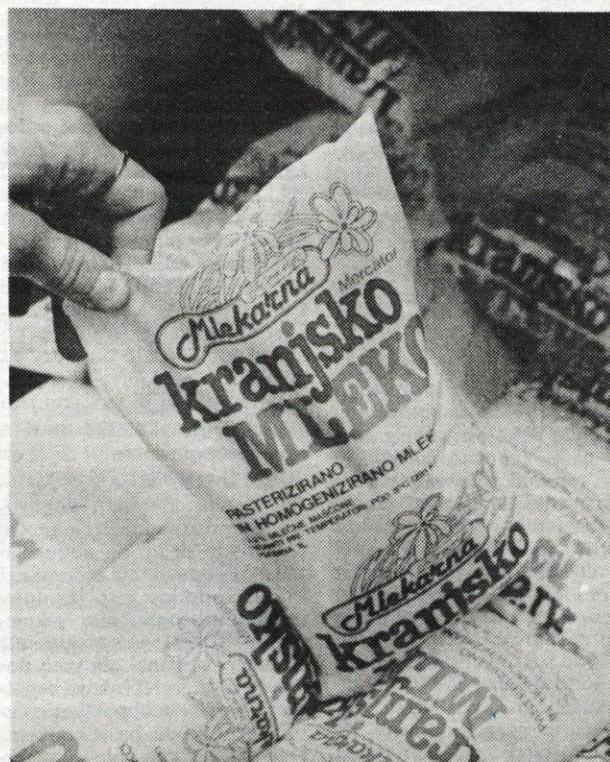
Malenkostna pocenitev mlečnih izdelkov

Trgovci znižali marže

Marže za mlečne izdelke naj ne bi presegle 30 odstotkov nabavne cene.

Ljubljana - Mlekarne in trgovske organizacije so se pred grožnjo, da bo vlada posegla po administrativnem določanju cen tudi pri mlečnih izdelkih, dogovorile, da bodo mlekarne klub povečanje odkupne cene mleka podražile le konzumno mleko, ne pa tudi mlečnih izdelkov, in da se bo trgovina odrekla delu zaslužka. Čeprav je trgovina včeraj, 16. marca, za petino zmanjšala marže, je vpliv na končno ceno dokaj skromen. Mlečni izdelki so se pocenili povprečno za vsega štiri odstotki - sir gauda iz Ljubljanskih mlekar, na primer, s 590 na 567 tolarjev.

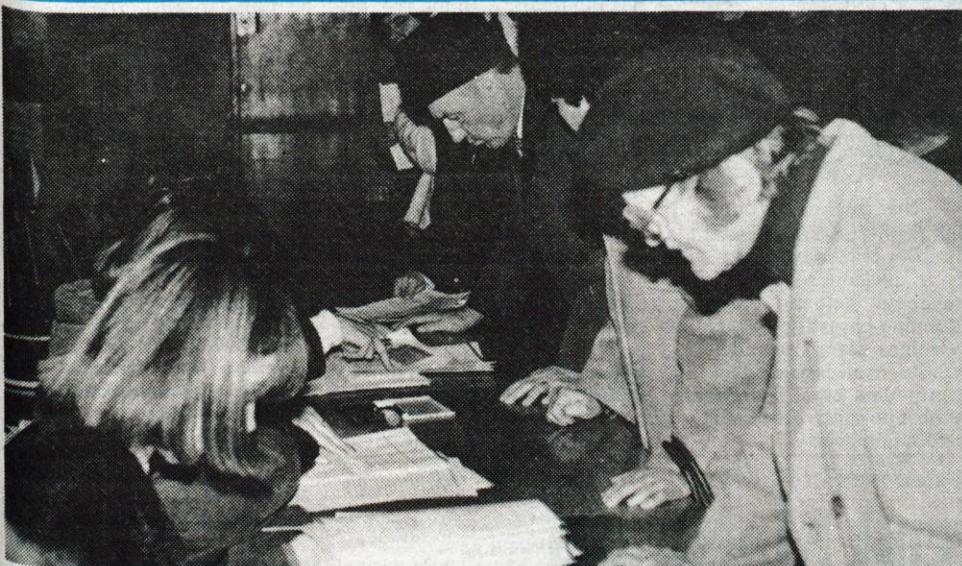
Združenje trgovine, ki deluje pri Gospodarski zbornici Slovenije, je na pobudo ministra za trgovino priporočilo trgovskim organizacijam, veliko- in maloprodajnim maržam za mlečne izdelke ne bi skupno presegle 30 odstotkov oz. da bi za posamezne izdelke veljale naslednje marže: za konzumno mleko 15-odstotna, za sterilizirano mleko 26-odstotna, za surovo maslo 28-odstotna, za smetano, jogurt in kislo mleko 20-odstotna in za sveži sir 22-odstotna. Trgovina naj bi mlečne izdelke, s katerimi se neposredno oskrbuje iz mlekarne, plačevala v 15 dneh od dneva naborave, izdelke, ki jih dobavlja prek trgovine na debelo, pa v 30 dneh.

Predstavniki trgovskih organizacij, med njimi je bil tudi Peter Sajovic iz kranjskih Živil, so na novinarski konferenci, ki jo je pripravilo zbornično združenje trgovine, opozorili na nevarnost všešega administrativnega določanja cen hrane in na nelogičnost, da država kljub veli-

kim presežkom mleka in velikim zalogam izdelkov v mlekarah draži mleko (kot surovino). Težko je verjeti, da se mleka ne splača pridelovati, so dejali, saj se sicer kolica od kupljenega mleka ne bi počevala. (Več na 12. strani.)

● C. Zaplotnik

Kranj, 13. marca - V Kranju so oddajo davčnih napovedi za odmero dohodnine uredili kar v občinski avli, večje gneče ni, mnogi verjetno čakajo na zadnje dni marca. Davkarji svetujejo, naj preveč ne odlašajo, da se zadnje dni zaradi tega komu ne bi zataknilo in napovedi zaradi gneče ne bi mogel oddati, čemur seveda sledi kazen v višini 25.000 tolarjev. Še nekaj informacij o dohodnini lahko preberete na 10. strani. Foto: G. Šink

Podpora Gospodinjski šoli v Adergasu

Velesovo, 16. marca - Javna tribuna v krajevni skupnosti Velesovo v kranjski občini minuli petek zvečer v dvorani v Adergasu je, že ne druga, nedvoumno podprla idejo o Gospodinjski šoli v tem kraju. Res je, da je, kot je rekel minister dr. Peter Vencelj, ob kar precej nejasnosti, vendor izoblikovan je vendarle opredelitev, da naj bi bila to šola posebnega pomena. Kako idejo uresničiti, je po mnemu tako ministra Vencelja, kot predsednika izvršnega sveta Kranja Vladimirja Mohoriča, ta trenutek težje vprašanje. Ne v občini, ne v republiki, vsaj letos, za uresničitev ni denarja. Vendor pa tudi časa, po mnemu predsednika Mohoriča zaradi pričakovane reorganizacije občin v prihodnjih dveh letih ni veliko.

Prostor in kraj sta v Velesovem oziroma Adergasu vsekakor zelo primerna in lepo bi

bilo, da bi s takšno, vsaj na začetku enoletno šolo v Adergasu uspeli začeti. Za ureditev prostora, s čimer bi objekt v Adergasu dobil tudi gospodarja, si bodo prizadevali v občini, za program pa v republiki. Kar pa zadeva denar je bila ocena, da bi veljalo vključiti tudi druge resorce oziroma vire. Sicer pa je že leti stara ideja na tribuni, ki so se je udeležili poleg krajanov, predstavnikov sosednjih krajevnih skupnosti tudi predstavniki strank v občini in član izvršnega sveta občine, v njej pa so sodelovali poleg ministra za šolstvo in predsednika kranjskega izvršnega sveta še namestnika ministra za turizem Marija Bevšek, minister za obrt Viktor Brezar, predsednik kranjske občinske skupščine Vitomir Gros in Marijan Kne z občinskega sekretariata za šolstvo, dobila podporo. Podrobnejne bomo o tribuni še pisali. ● A. Žalar

STYLE
Nescafé®
TRGOVINA
s perilom in kozmetiko
Gregorčičeva 8, KRAJN

MEGAMILK

I Jubljanska banka
Gorenjska banka Kranj
GORENJC IN BANKA PRIHRANKA

Zastopstvo za poljski Impexmetal

Dolnov zastopnik za ležaje

Pogajanja za socialni pakt so občitala, plače so ostale za-

mrznjene, kar je prizadelo zlasti nižje delavske sloje, kolektivna pogodba je ob državnem vmešavanju v plače neobvezujoča, socijalne razmere na Slovenskem postajajo nevzdržne, saj vlada nima niti gospodarskega niti razvojnega niti socialnega programa, brezposelnost se približuje številki 100 tisoč, vrh vsega pa ignorira sindikate in njihove zahteve po izboljšanju življenjskih razmer delavstva. Vsi ti razlogi so botrovali odločitvi svobodnih sindikatov, največje sindikalne organizacije na Slovenskem, za opozorilno stavko. Čeprav je med pogajanjami za socialni sporazum z vlado med slovenskimi sindikati prislo do razdora (posebej Tomšičev sindikat Neodvisnost se je izrazito ogradil od prej soglasnih skupnih stališč), jih je napoved svobodnjakov za dnevno opozorilno stavko znova združila. Interesi delavcev so namreč skupni vsem, ne glede na siceršnji sindikalni pluralizem in razlike zaradi prestiža. Že tako ljudje začenjajo očitati, da imajo poleg slabe oblasti tudi zanič sindikate.

Ali to res drži, se bo izkazalo tudi ob jutrišnji stavki. Vprašanje je, kako bo učinkovala dnevna opozorilna stavka, ki ima podporo številnih sindikatov, vendar se ji bodo odzvali na različne načine. Poštarji ne bodo raznašali pošte, javni prevoz bo za dve uri zastal, komunalci ne bodo odvajali smeti, proizvodnja bo stala dve uri, tudi izvozniki z napetimi roki bodo ob koncu izmen ustavili stroje, v vrtcih bo le varstvo, ne pa tudi vzgojne dela. Toda povsod ne bo tako, poniekad bodo vendarle delali, kar učinkovitost stavke postavlja pod vprašaj. Se bo vlada zdramila in kaj ukrenila zoper siromašenje delavstva, ali pa bo za to potreben generalni štrajk s popolnoma ohromljenim življenjem? Ali pa se bo navsezadnje v splošni bedi in brezpravju delavško nezadovoljstvo sponatno prelilo čez rob in tako dalo nezaupnico obema, oblasti in sindikatom. ● D. Z. Žlebir

MERKUR
KRAJN

NARAVA
UJETA V MARMOR
Izdelki MARMOR Hotavlige po izjemno nizkih cenah v MERKURJEVIH prodajalnah

Danes GLASOVA STOTINKA
Zlata puščica Alenki Kavar
Cirilova četica plava rekorde

V dveh dneh dve pomembni zmagi

DELAVKE IN DELAVCI!

Že dolgo ni bilo tako hudo, kot je danes. Vsak dan težje je preživljati sebe in družino. Vsak dan več ljudi je brez dela. Oblast pa bolj skrbi za svoj položaj, kot za izhod iz krize. Vzvišeno zavrača pogajanja z delavstvom. Tragično in neodustupljivo bi bilo, da bi bil za vse zaželeni čas demokracije tudi čas revščine, brezposelnosti in brezpravnosti delavk in delavcev.

ČLANICE IN ČLANI, SIMPATIZERKE IN SIMPATIZERJI SDP!

Pridružimo se zahtevam opozorilne stavke slovenskega delavstva, ki so jih izoblikovali sindikati. SDP je za pravico delavk in delavcev do pravičnega zasluga, za človeka vredno življenje, za zaščito pred brezposelnostjo in med njo, za so-upravljalske pravice in družbeno dostojanstvo vseh.

STAVKAJOČI!

18. MAREC 1992

BO DAN DELAVSKE SOLIDARNOSTI
NA SLOVENSKEM!

SDP Kranj, Jesenice,
Radovljica, Šk. Loka,
Tržič

Glas gorenjskih sindikatov

- Poziv k splošni opozorilni stavki 18. marca
 - Delavkam in delavcem Gorenjske
 - Stavkovne zahteve: Kaj hočemo
 - Položaj delavcev je nevzdržen
 - Pomoč pri davčni napovedi
 - Usposabljanje sindikalnih zaupnikov v podjetjih
 - Razvrščanje delavcev v gospodarstvu
 - Sindikalna lista
- Glas gorenjskih sindikatov danes na dveh straneh! Stran 6 in 7.

restaurant
Cankarjeva 1
64000 Kranj
Tel. 221-567

cafe
Yannick

Slovenci smo se vendarle pojavili na celovškem sejmu gostinstva in turizma Gast 92

Ambrozy in Haider nista odklonila našega vina

Še vedno skromno slovensko zastopstvo na celovškem sejmu gostinstva in turizma Gast, ki bo končan jutri, in slovi kot največji tovrstni srednjevropski sejem, je bilo ugodno sprejeto in ima tudi politično težo, saj nas je večina le začela obravnavati resneje in drugače kot ostali del bivše Jugoslavije.

Celovec, 14. marca - Da je prve ure sejma ob vhodu na celovško sejmišče na drogu visela jugoslovanska zastava, je bil očitno res nenameren spodrlsjaj organizatorjev, saj so jo po opozorilu zelo hitro zamenjali s slovensko. Vendar je to še vedno eden od znakov, da Evropa, pa tudi neposredna sosedčina, še pozablja, da ne meji več na Jugoslavijo, ampak na samostojno Slovenijo, o kateri pa je bilo te dni v Celovcu slisati kar spodbudne besede. To postaja počasi značilnost Zahodne in Srednje Evrope in ne le Avstrije. Ljudje, ki se dobro razumejo na te stvari, vodo povedati, da so nas le začeli jemati kot samostojno in zaupanja vredno državo, na katero se lahko gospodarsko in politično računa tudi v prihodnosti. Zato ni čudno, da so ljudje, ki so bili pred tem na berlinski turistični borzi, v Celovcu pripovedovali, da bo letos marsikdo prišel k nam tudi zato, ker bi se rad sam prepričal, kje smo in kakšni smo, javnost držav, iz katerih je običajno prihajalo k nam največ ljudi, pa je sploh politično naklonjeno terjala od svojih vlad, naj Slovenijo priznajo. DPredsednik celovške sejemske

držube Walter Dermuth je v osrednjem govoru na sobotni otvoriti sejma, ki se razteza na 34.000 kvadratnih metrih, posebej izrazil veselje, da je med 80 novimi razstavljalci, ki so našli pot v Celovec, tudi sosednja mlaada država Slovenija. Ker se večina politikov po otvoriti sprehoči po sejmu in tudi tako nabira svoje volilne točke, predvsem pa pretehtano izbira, kateremu razstavljalcu nameni več časa in pozornosti in kateremu manj, smo bili Slovenci v soboto med tistimi, ki smo bili deležni več pozornosti.

Namensnika koroškega željnega glavarja dr. Zernatta dr. Peter Ambrozy in dr. Jörg Haider na našem osrednjem razstavnem prostoru v hali 12 (del razstavljalcev) je bil ločeno na drugih lokacijah nista odklonila vina iz Jeruzalemske kleti, skupaj z dr. Haiderjem pa se je na našem prostoru kar nekaj minut zadržala tudi tretja podpredsednica avstrijskega Steklarske šole iz Roške Slatine in roških zasebnih steklarjem Francem Sajkom. Razstavni prostor pa jim je omogočila celovška trgovska družba Breimiks, katere lastnik je Christian Breznik. "Na ravni poslovne skupnosti smo se dogovarjali za skupen organiziran nastop, vendar nismo prišli skupaj. Zato smo šli sami, ker smo prepričani, da je treba biti zraven in se pojavit, saj je Bled blizu Koroške," je povedala direktorica Hotela Lavec z Bleda Ljudmila Potočnik.

Dvanajst zasebnih in družbenih firm se predstavlja na 100 kvadratnih metrih velikem razstavnem prostoru Slovenije. V desetih dneh pred začetkom sejma je kranjska območna gospodarska zbornica po pooblastilu

državne zbornice začela zbirati razstavljalce in jih našla 12. Predsednik zbornice Andrej Prislan ni nezadovoljen, ampak še je tolikšen odziv v tako kratkem času za uspeh. Celotna organizacija nastopa je bila naložena firmi Estok z Dunaja, ki jo vodi Otmar Kotnik. Če bi bilo za pripravo več časa in če bi zbornica ali država spodbujala sejemske nastope na tujem (Otmar Kotnik je navedel primer Avstrije in Madžarske, kjer pokrije država od 30 do 40 odstotkov nastopa na tujem), bi bil slovenski prostor bogatejši. Po Prislanovi in Kotnikovi oceni smo predstavili komaj 10 odstotkov tega, kar bi lahko.

Bombažna predilnica in tkalnica iz Tržiča s ponudbo pogrinjkov, Kovinostroj Grosuplje in Vako Črnomet z gostinsko opremo, podjetje Maro iz Zgornjih Pirnič s svetili, HIT Nova Gorica s ponudbo igralnic in turizma, Mercator iz Ljubljane s slaščičarskimi in pekovskimi izdelki ter ponudbo Ete Kamnik, Kmetijske zadruga Krško v vini, Kmetijski kombinat Jeruzalem iz Ormoža v vini, Postojna s svojo ponudbo ter Gostilnica Smuk z Retenj pri Tržiču, TGT iz Podljubelja in Minerali in turizem iz Tržiča so pripravili predstavitev po svojih najboljših močeh. Praks rednega sodelovanja na največjih sejnih tudi v Celovcu nadaljuje Kovinoplastika iz Loža, korak prek meje v Celovec pa je naredil tudi Gorenjski tisk iz Kranjah, skupaj s firmo Veldner Kunst Werke, vodilno na področju oblikovanja in risanja, s katero Kranjcanci sodelujejo že 4 leta. Predstavnik Gorenjskega tiska Marko Konec je povedal, da razen z vrbsko firmo sodelujejo z enim od celovških založnikov in da postaja avstrijski trg zanimiv in obvladljiv, sploh pa se nam je zdelo nedopustno, je dejal Konc, da izvoz v Avstrijo ne doseže niti 10 odstotkov izvoza v Nemčijo.

Če nas lani na tem celovškem sejmu ni bilo, potem so se letos nekateri ojunačili. Predvsem bi kazalo gospodarsko izkoristiti ugodno politično klimo v prid Slovenije. Avstrija in Koroška, vsaj tako so povedali, tudi sejemske politiko podrejata končnemu cilju, vstopu Avstrije v Evropsko gospodarsko skupnost in se nam bo očitno splačalo biti zraven. Sicer bodo drugi. Tokrat so bili na primer izrazito ofenzivni Madžari in Čehi, ki vidijo v celovških sejemskeh prireditvah turistične značajko svojo šanco. ● J. K.

Socialdemokratski večer v Tržiču

Kako rešiti domače težave

Tržič, 15. marca - Za sinočne srečanje so tržički socialdemokrati izbrali temo z naslovom Delo tržiče vlade. Glede na poprej zastavljena pisemna vprašanja so gostje manj govorili o tem in več o perečih problemih domačinov. Za njihovo reševanje so pokazali zanimanje tudi obiskovalci, žal pa se jih je tokrat zbralo komaj trinajst.

Tržički župan Peter Smuk je govoril predvsem o vprašanjih zaposlovanja. Lani so v Tržiču na novo zaposlili 282 oseb, od tega 13 pravnikov. Poleg tega je 71 pripravnik na plačilni listi zavoda za zaposlovanje. Težave brezposelnih so reševali s finančiranjem pripravnosti za 89 oseb, z raznimi tečaji za 31 udeležencev, usposobljanjem 4 invalidov, pripravo 10 ljudi na zaposlovanje in vključitvijo 20 oseb v javna dela. Ob tem so trem podjetnikom dodelili finančno pomembno moč za odpiranje novih delovnih mest. Kot je med drugim seznamil udeležence srečanja župan Smuk, med približno 1130 brezposelnimi prevladujejo nešolani in priučeni delavci; takih je kar 672. Pri zapostenih imajo v Tržiču najslabšo izobraževanje sestavo na Gorenjskem.

Predsednik izvršnega sveta Frančišek Meglič je predstavil delo pri odprodaji občinskih stanovanj. Doslej so prodali okrog 130 stanovanj različnih velikosti, pri čemer se je večina kupcev odločila za takojšnje plačilo. Denar iz stanovanjskega sklada bodo porabili za izgradnjo novih stanovanj, subvencioniranje najemnin, revitalizacijo mestnega jedra in pripravo raznih planških dokumentov. Upravljanje občinskega stanovanjskega fonda so zaupali kranjski stanovanjski zadružni, ki je sposobna poskrbeti tudi za večja popravila.

Direktor tržičkega komunalnega podjetja Ladislav Srečnik je opisal problematiko cen komunalnih storitev. Kot je med drugim dejal, imajo veliko stroškov z vzdrževanjem skoraj 90 kilometrov vodovoda in 60 različnih vodovodnih objektov. Razen tega potrebujejo denar za razvoj; pri vodovodu je najprej na vrsti izgradnja večje akumulacije na Breyzah, pri kanalizaciji pa nadaljnja izgradnja glavnega kolektorja in priprava dokumentacije za čistilno napravo. Glede na tako zahtevne naloge je tudi ob sorazmerno visokih cenah denarja premalo za hitro uresničitev načrtov.

Nekoliko drugače je o denarju spregovoril Pavel Gros iz občinske davčne uprave, ki je pojasnil vse naloge okrog zbiranja letosnjih davčnih napovedi. V Tržiču jih pričakujejo od 9 do 10 tisoč, vendar si od večine zavezancev z olajšavami ne obetajo veliko denarja. Poseben problem pa je, da se tudi od drugih davkov vrača iz republike vse manj denarja občinam.

Celo v kulturi se vse vrati okrog denarja, je med drugim ugotovila Zvonka Pretnar iz tržičkega zavoda za kulturo in izobraževanje.

Kot je ocenila, ga v Tržiču vse preveč porabijo za uradniška opravila,

za dejavnosti - naj bodo amaterske ali poklicne - pa ga je vedno premožno.

Zato bi namesto obreganja ob vloženja sredstva v označitev

500-letnice trških pravic v Tržiču vsem priporočila razmislek, kako s tem povečati svoj ugled in obenem najti tudi ekonomske koristi.

Cepav je v dvorani gasilskega doma do konca srečanja ostalo le

še deset obiskovalcev, zanimanja za razpravo ni manjkalo. Manj so

sprevali in več sami razmišljali o razlogih za slabo izobrazbeno se-

stavo prebivalstva, o novih možnostih zaposlovanja, o morebitnem

preoblikovanju tržičke občine in še čem.

Ob skupni ugotovitvijo, da je kub majhnosti v tržički občini mnogo lepot, so ocenili, da je dolejšnje preveč prezroč prav to bogastvo. V prihodnje bi kazalo izlučiti iz njega vsak košček posebej, da bi premagali sedano gospodarsko revščino. ● Stojan Saje

STRANKARSKE NOVICE

Večina je obupala nad sedanjo vlado

Šesterica išče novega premiera

Na sestankovanju pretekli teden so se dogovorili, da se bodo o morebitnem novem skupnem mandatarju odločali ta teden, po seji komisije za ustavna vprašanja, ki je bila včeraj in je obravnavala možnosti izvedbe parlamentarnih volitev.

Ljubljana, 17. marca - Da sedanja vlada Lojzeta Peterleta nima ved večine v parlamentu, je sedaj dokončno jasno. Podporo so ji dokončno odrekli še Zeleni Slovenije, Socialdemokratska stranka in Slovenska ljudska stranka. Nastal je blok šestih strank, sicer programsko različnih, ki imajo v družbenopolitičnem zboru slovenskega parlamenta, ki je izraz politične strukturirnosti Slovenije, 46 poslancev od 80, to je večino. Te stranke so Slovenska ljudska stranka, Liberalno-demokratska stranka, Zeleni Slovenije, Socialdemokratska stranka, Socialistična stranka Slovenije in Demokratska stranka. Te vrh druščini ni prenoviteljev, ki so po nekaterih glasovih užaljeni, ker niso bili povabljeni k sodelovanju, čeprav so najmočnejša opozicionska stranka v parlamentu. Premier Lojze Peterlet ima oporo še v Stranki slovenskih krščanskih demokratov, v Narodnodemokratski stranki in Liberalni stranki. Ta teden bo jasno, kaj bo storila nova koalicija. Če bodo volitve junija (o tem se je včeraj odločala skupščinska ustavna komisija), se utegnejo vezi med temi strankami zrahlati, če pa bodo kasneje, bo prvi korak šesterice strank, ki jim znajo pritegniti še neodvisni, novi mandatari. Del teh strank, posebej Ljudska stranka, nima nič proti sodelovanju s krščanskimi demokratimi, vendar brez Lojzeta Peterleta, ki je očitno zaigral vse karte možne podpore, Zeleni pa so ob obračunu hrbita sedanjih vlad povedali, da to ni sovraštvo do krščanskih demokratov, kar se pogosto sliši, ampak so obrnili hrbet Peterletu, ki ni več kos nalagom.

Na dan prihajajo tudi imena možnih kandidatov za mandatarja. Dr. Janez Drnovšek je še vedno aktualen. Zeleni so predlagali dr. Petra Tanciga, sedanjega ministra za znanost in tehnologijo, vendar so dogovorno pripravljeni glasovati tudi za drugo ime. V igri je tudi dr. Jože Pučnik, ki bi, kot je sam dejal, nalogu prevzel samo v skrajni sili. Janez Janša je možnost mandatarstva zavrnil, pojavilo pa se je tudi ime socialistične poslanke Darje Lavtič-Bebler. Morda pa ima še kdo kakšnega skritega aduta v stilu mag. Marka Voljča, ki ga je bilo pretekli teden mogoče večkrat srečati in poslušati v Ljubljani. ● J. Košnjek

Pogovor o delu tržičke mladine

Tržič, 17. marca - Pojutrišnjem, 19. marca 1992, ob 14. uri bo v malih sejni sobi tržičke občinske skupščine pogovor o delu Urada Republike Slovenije za mladino. Delo te ustanove, ki je organizirana pri ministru za šolstvo in šport, bo predstavil Mirko Vaupotič. Predstavnik mladih liberalnih demokratov iz Tržiča Vasja Roblek pa bo opisal koncept ustanovitve in organizacije takšnega urada v Tržiču. Kot je predvideno, bi v njem razreševali problematiko mladih, skrbeli za dopolnilno izobraževanje in si prizadevali za navezavo stikov z mladimi Slovenci v zamejstvu. ● S. Saje

Socialistična stranka in socialdemokratska unija

Združitev za novi lev blok

Ljubljana, 13. marca - Danes sta Predsednik Socialistične stranke Slovenije Viktor Žakelj in predsednik Socialdemokratske unije dr. Rastko Močnik podpisala sporazum o sodelovanju in namenih, po katerem naj se stranki na bližnjih kongresih združili. Kot motiv za takoreko sta najvidnejša predstavniki omenila željo po oblikovanju nove levostranske stranke in s tem povečanja vpliva te misli v Sloveniji. Novonastala zveza ne bo zaprta za povezovanje z drugimi strankami s podobnimi programi, pomeni pa korak k razbistritvi slovenske politične prizorišča obremenjenega z večkim številom pretežno nerazpoznavnih strank. Znano je, da je Socialistična stranka zastopana v parlamentu, Socialdemokratska unija pa je nastala po volitvah, vendar so v njene vrste pristopili kar trije republiški poslanci. Sporazumi so se, da bodo poslanci SDU poslej delovali v poslanskem klubu Socialistov, do formalne združitve strank na kongresih pa bodo organi obeh strank zasedali skupaj. ● Š. Ž.

Stranka demokratične prenove

Lastninsko dogovarjanje pod mizo

Ljubljana, 13. marca - Vsi Demosovi poskusi pri lastninski zakonodaji so propadli, ker so bili vsiljeni. Ko je že vse kazalo, da je razpadajoči Demos spoznal, da je za rešitev tega vprašanja potrebno sodelovanje vseh strank, so se začeli pogovori o lastninski zakonodaji za zaprtimi vrati, v katerih sodelujejo tudi tisti, ki so nasprotovali dogovorom iz Poljč in kritizirali vlado, pravi v izjavi Stranka demokratične prenove. Javne zadeve, usodne za vse državljane, so se pri nas spravljate do take mere, da so strankarske kupčije osnova za reševanje. Zato zahtevamo, da so v dogovore o lastninjenju vključene vse stranke. ● J. K.

Slovenski krščanski demokrati

Ustanovljena Slovenska ženska zveza

Ljubljana, 14. marca - Slovenska ženska zveza je prva od interesnih zvez, ki jih bodo Slovenski krščanski demokrati ustanovili na osnovi svojega statuta. Stranka s tem potruje svoje zavzemane za enakopravnost žensk na vseh področjih. Prva predsednica Slovenske ženske zveze je Milica Šturm, organizacija pa bo delovala na osnovi krščanskega etosa. ● J. K.

Javna tribuna o položaju delavcev na Gorenjskem Veliko problemov lahko reši le privatizacija

Strajk, ki je napovedan za 18. marca, je izrazito politični. Ponekod v pripravah nanj sodelujejo tudi direktorji.

Radovljica, 13. marca - Je bil samo petek, trinajsti dan v mesecu, kriv, da se je javne tribune o položaju delavcev v gospodarstvu na Gorenjskem udeležilo skupaj z gosti vsega dvajset ljudi ali pa je bila udeležba le odraz politične apatije delavstva, ki ob strankarskih peripetijah hoče "manj iger in več kruha".

Naj bo tako ali drugače! Namesto javne tribune (pripravila sta jo sindikat Neodvisnost in DZS-Narodna demokratska stranka) je bil pogovor za skupno mizo, ki se ga je od dveh napovedanih gostov, dr. Andreja Umetka, prorektorja mariborske univerze in predsednika gospodarskega sveta DZS - Narodne demokratske stranke, in Franca Tomšiča, predsednika sindikata Neodvisnost, udeležil le prvi, dr. Umetek, ki je med drugim dejal, da je edina rešitev za nakopčenje gospodarskih problemov pametna in poštena privatizacija oz. vzpostavitev normalnega trikotnika: lastnik - menedžer - zaposleni. V stranki se ne strinjajo s predlogom, da bi pri nakupu delnic z 90 odstotnim popustom delali razlike in da bi

Za koga?

Marsikdo, tudi med tistimi, ki so danes v občinah in v republiki "zadolženi" za turizem, še vedno ni najbolj prepričan, ali so turistična društva pri nas za naprej potrebna ali ne. Ob tržni naravnost si jih je pravzaprav zaradi dosedanjega načina dela težko zamišljati. Vendar pa bi se, ko gre beseda o turističnem društvu, morali najbrž vprašati drugače.

Nekateri so prepričani, da je turizem v Sloveniji izključno in samo le gost. In to gost, ki bo polnil z denarjem po eni strani kraj oziroma bivalni prostor z okoljem ter državo. In zakaj naj bi bila potem potrebna še nekakšna turistična društva. Če je povod tako, da gost po vsem svetu, ki "počne" takšen ali drugačen turizem, predvsem troši in prinaša na ta način dobiček, potem je povsem nesmiselno v to ponudbo "tlačiti" še nekakšna turistična društva, ki so zaradi zahtev, da potrebujejo celo nekakšen denar za delovanje, prej nadležna, predvsem pa ne v sodijo v prav noben okvir tržne naravnosti.

Računica bi bila celo utemeljena in vskomor razumljiva, če ta turizem in predvsem "ta gost", ki "zganja" najrazličnejše oblike turizma, ne bi bil predvsem zelo "muhas". Ni mu dovolj samo, kako je postrežen, kakšna je soba, izbirčen je s trgovinami, jezi se, kadar ne more početi kaj slabemu vremenu primernega, če so slabe ceste, poti, če je okolica nadomestilo smetišč, če ga ljudje "ne vidijo" ... In kaj imajo pri tem turistična društva? Na prvi pogled nič, sicer pa vse. Vse pa zato, ker turistična društva niso namenjena zgolj in samo zadovoljnemu gostu, ampak še kako tudi urejenemu kraju in zadovoljnemu domačinu. Ob zadovoljnem domačinu pa vemo, da so trije "neznanci" že lahko pevski zbor. ● A. Žalar

Samožvani anketar - Radovljica - Na sedež Društva upokojencev Radovljica prihajajo posamezni upokojenci z vprašanjem, zakaj neko Društvo terja odgovore na neko anketo, ki jo izvaja lepo oblečen mladenič med 23. in 25 letom po domovini upokojencev. Seveda so bili v vodstvu Društva presenečeni, saj niso vedeli nič o tej akciji. Mladenič, kot kaže, najraje prihaja k osamljenim upokojencem in se pri tem spremeno povabi v hišo. Med vnaprej pripravljenimi vprašanji si ogleduje stanovanje, poizveduje še za drugimi podatki in to vse v imenu Društva upokojencev Radovljica. Predsednik Društva Stanko Adam zato opozarja, da člani ne nasedajo takšnim in morebitnim podobnim "anketarjem". Zaključek je torej enostaven: Društvo ne izvaja nobene ankete, "anketarja" pa prijavite policijski postaji. ● (jr)

Tisoč ur drsanja - Kranj - Prejšnjo nedeljo je bila na kranjskem drsalnišču končana drsalna sezona, ki je trajala od novembra do aprila. Kljub iztrošenosti naprav za vzdrževanje umetnega ledu, med celotno sezono ni bilo okvar in je drsalnišče obravalo ne-prekinjeno ves čas. Največ ur, kar 430, je v sezoni uporabljalo led Hokejski klub Triglav, na drugem mestu je bila z 220 urami Trim liga, na tretjem s 150 rekreacija, skoraj 100 ur je odpadlo na športne dneve in nekaj deset ur so bili na ledu tudi otroci iz kranjskih vrtec. Posebnost minule sezone je bila, da Poslovno prireditveni center za obratovanje drsalnišča ni zaračunaval cene, ki bi prinašala dobiček, marveč je skušal pokrovati zgolj normalne oziroma vzdrževalne stroške. Še več, s pomočjo Zavarovalnice Triglav sta sejem v Programski svet sejma med božičnimi in zimskimi počitnicami omogočila tudi brezplačno drsanje. Ob končani drsalni sezoni v Kranju pa upravljalci drsalnišča že zdaj napovedujejo, da bo prihodnje sezone treba razrešiti več vprašanj. Glavno bo vsekakor zagotovitev normalnega obratovanja zaradi iztrošenosti naprav zaradi dosedanja obratovanja. Če bo tudi prihodnjo sezono hokej imel prednost pred drugimi športi, bo treba poskrbeti tudi za dodatno opremo na drsalnišču. Sicer pa ne bi bilo presenečenje, če bi se na ledu predstavile tudi nekatere druge rekreativne dejavnosti. ● (az)

Zborovanje planincev - Jesenice - Minuli teden v petek je bil v restavraciji Kazina na Jesenicah občni zbor Planinskega društva Jesenice. Društvo je po številu članstva med najmožnejšimi, poleg osnovne dejavnosti pa člani skrbijo tudi za več postojank. Še posebno veliko dela imajo z gradnjo Erjavčeve koče na Vršiču. ● (rj)

Jožefov sejem - Jesenice - V soboto se je na Jesenicah spet začel tradicionalni Jožefov sejem, ki je bil doslej na različnih lokacijah, od lani pa je na prireditvenem prostoru na Čufarjevem trgu. Tudi letos sejem, ki bo odprt do 19. marca, prirejata Turistično društvo Jesenice in Kovinar. Prireditelja sta si še posebno prizadevala, da bi bila letosnjena prireditev po ponudbi in organizaciji čim bolj privlačna. Na sejmu sodeluje okrog 100 razstavljalcev iz Slovenije in Hrvaške. ● (rj)

Gasilska odlikovanja - Škofja Loka - Predsedstvo Gasilske zvezde Slovenije je odlikovalo tudi nekaj gasilcev iz Škofje Loke. Plamenico I. stopnje je dobil Anton Cemažar iz GD Jelovica, plamenico II. stopnje pa Jože Rupar, Janez Miklavčič in Božo Masnec iz Industrijskega gasilskega društva Jelovica. ● (ip)

Ciprese so posajene - Cerknica - Prejšnjo soboto je v Cerklih pod Kravcem potekal še tretji del letošnje velike akcije za ureditev pokopališča. Po odstranitvi starih cipres, ureditvi in pripravi tal za nove sadike, so potem posadili še 1600 novih sadik. Akcije se je udeležilo okrog 70 krajanov iz vseh krajev pod Kravcem. Da bo pokopališče v celoti urejeno, jih zdaj čakata še ureditev pokopališkega zidu in obnova strehe na stari mrtvašnici. Vodstvo krajevne skupnosti in pokopališka uprava se vsem, ki so podprli akcijo in sodelovali pri dosedanjih delih, zahvaljujejo. Hkrati pa upajo, da se bodo krajanji odzvali tudi pri naslednjih akcijah za dokončno ureditev pokopališča. - Foto: P. Močnik

O cesti Hotavlje - Kopačnica že 15 let

Mi eno, občina pa dve tretjini

Vsa leta smo delali in tudi danes smo pripravljeni. Vendar pa se ta cesta ne ustavi v Kopačnici in ne moremo se tudi strinjati, da so naše potrebe Miklavževe želje.

Kopačnica, 16. marca - Niso sicer povedali, kolikokrat že so sedli skupaj, da bi se dogovorili za usposobitev, kot so zapisali v vabilo, ceste Hotavlje - Kopačnica, vendar pa so na sestanku v sredo s predstavniki občine v Kopačnici v krajevni skupnosti Gorenja vas nedvoumno poudarili, da si za cesto prizadevajo že 15 let. Vedno so bili odgovori, da prav tisti hip ni denarja, da je kriza, naj malo počakajo. In tako so dočakali, da se je število domačinov še bolj zmanjšalo. Pa so sicer vedno radi prijeli za delo, saj so na primer v zadnjih petnajstih letih za mostove, elektriko, telefon, za ceste, za preskrbe z vodo... naredili več kot 10 tisoč delovnih ur in prispevali denar ter material.

Z cesto, pravzaprav za 2,2 kilometra dolg makadamski odsek med Hotavljam in Kopačnico so pripravljeni prispeti in delati tudi sedaj. Vendar pa so užaljeni, da zdaj, ko so toliko časa čakali, ko so sami že toliko naredili, ko gre nenačadne za cesto, ki se ne konča v Kopačnici, saj je bila včasih celo regionalna in pomembna povezava z idrijsko občino (pa tudi v trenutku, če se na cesti skozi Sovodenj kaj zgodi, bo spet glavna), in ko gre nenačadne za nenavadno dolg odsek za 60 krajanov v 19 domačijah, da bi moral problem reševati po merilih, ki so za tovrstne kategorizirane (a doslej vedno kraje) ceste v občini.

Polovico sami, polovico (načrtovana sta v osnutku proraču-

na 2 milijona tolarjev) pa občina, je izven razuma.

Očitki na sestanku niso izvenili kot jeza. Prej bi jih lahko razumeli kot željo in zdravo oceno, da problema, ki se vleče že toliko let, ne bi smeli še naprej obravnavati in reševati parcialno. Želja krajanov sicer je, da bi takoj dobili urejeno, asfaltirano, dobra dva kilometra dolgo cesto. Vendar je na zadnje, kot so tudi sami svetovali poslancem v občini, prevladal razum. Letos bi uredili vse, kar je treba, da bi bila cesta na celotnem odseku do zime urejena v makadamu, asfalt pa bi položili potem. Vendar pa se z merilom 50 odstotkov sami oziroma krajevna skupnost, 50 odstotkov pa občina ne morejo strinjati. Tokrat in na tej cesti, so poudarili, bi bila

potrebna izjema. Naj da občina dve tretjini, sami pa da bodo zagotovili eno tretjino oziroma dva milijona.

Zemljišč ob cesti odstopajo, sami bodo zbirali eno leto 3 odstotke od osebnih dohodkov, kmetje pa prav tako. Delajo bodo, kot so ob vsaki akciji, ki jih zadnjih petnajst let ni bilo malo. Na ta način najbrž tudi občini oziroma poslancem v skupščini ob glasovanju ne bi smelo biti preveč težko, predvsem pa ne nerazumljivo, da ne gre za izjemo, da se bodo morda nekakšni vplivni posamezniki vozili potem po asfaltu. Gre za ljudi, in tudi iz drugih krajev, naprej od Kopačnice in tudi iz sosednje KS Trebje. Res je, da Kopačnica ni višinsko območje in da tudi ni uvrščena med demografsko ogrožene, vendar pa je prav tako res, da njim in tudi drugim urejena cesta veliko pomeni za obstoj in razvoj prednostno opredelanega turizma v občini.

Najbrž ne bi bilo predsednika izvajalca, ki naj se načrti pripravi projekt in izračuna potrebe in proračun, da pošte najugodnejšega izvajalca. Po končanem sestanku je predstavnik občine prenesel

možnosti in razlagi različnih potreb v občini ob letošnjem proračunu nič lažje, kot je bilinc članu izvršnega sveta Ruparje in Mihi Bizjaku iz sekretariata družbeni razvoj, ko sta z raznimi mevjanjem pritrjevala po enostrani ugotovitvam krajanom, da po drugi pa naštevala in razlaga težave in probleme v občini ni ob letošnjem proračunu.

Nazadnje pa je potem vendarle obvezal obveza, ki naj je krajeva skupnost in ob proračun, da predstavnik občine preneseta prej, da so ob že načrti udeležili v kraju in krajevni skupnosti pripravljeni na 2 milijona tolarjev, kar je udeležba, vendar pa načrt na prispeva dve tretjini oziroma 4 milijone. Dogovorili so se, da se pripravi projekt in izračun, da pošte najugodnejšega izvajalca. Po končanem sestanku je predstavnik občine prenesel

ladelo tudi pripranje, da bodo dela na tej cesti začela, saj je tako v krajevni skupnosti, kar v občini prednostno opredeljenega turizma v občini Razplet o dvetretjinskem občinski skem deležu pa je obvezel v zvezku kot upanje. V Kopačnici pa je pripravljeni, da imajo prav in tokrat ne bi smela biti le klavževa želja. ● A. Žalar

Proslavili so 20-letnico društva

"Želeli smo ohraniti bayerje"

Kokrica pri Kranju, 16. marca - S svečano akademijo, ki so se je poleg članov turističnega društva v dvorani kulturnega doma na Kokrici v soboto večer udeležili tudi predsednik Turistične zveze Slovenije Marijan Rožič, predstavnik kranjske občinske skupštine Vitomir Gros, predstavniki gorenjske in občinske turistične zveze in turističnih društev v občini, je Turistično društvo Kokrica proslavilo 20-letnico delovanja. Bogato 20-letno delo društva je nekako simboliziral tudi pester kulturni program, v katerem so sodelovale domače skupine.

Na akademiji v soboto so podelili tudi več priznanj ob 20-letnici društva.

Čeprav je sedanji predsednik društva Janez Rihter v govoru ugotovil, da si je društvo ob ustanovitvi zastavilo "zelo ambiciozen program, ki na žalost še danes ni v celoti uresničen," je vendarle res, da se je društvo z danes več kot 500 članimi vsa ta leta ne le potrjevalo,

ampak tudi živilo z ljudmi in krajem in s svojo dejavnostjo ustvarjalno prispevalo tudi k osnovnemu cilju: urejenosti kraja. Brez Turističnega društva in njegovih prvih pobudnikov bi najbrž bile danes Bobovske jame drugačne, kot so. Brez društva se danes tudi ne bi mogli pogovarjati, kakšen naj bo Bobovek v prihodnje, da bo zadovoljeval tako domačine, in tiste številne po Sloveniji, ki ga zaradi dosedanjih dejavnosti tudi pozna, in da bo tudi ohranjeval naravno ravnotežje. In prav Turističnemu društву gre nenazadnje zasluža, da so bogat program na akademiji popestrili pevci, mladi in starejši folkloristi, recitatorji, glasbeniki in potem še ansambel Kranjski kvintet. V krajevni skupnosti jih resnično ni treba skrbeti, kako sestaviti program ob različnih priložnostih.

Prvi predsednik društva Janez Rihter pravi, da je zelo ambiciozen program, ki na žalost še danes ni v celoti uresničen, ampak tudi živilo z ljudmi in krajem in s svojo dejavnostjo ustvarjalno prispevalo tudi k osnovnemu cilju: urejenosti kraja. Brez Turističnega društva in njegovih prvih pobudnikov bi najbrž bile danes Bobovske jame drugačne, kot so. Brez društva se danes tudi ne bi mogli pogovarjati, kakšen naj bo Bobovek v prihodnje, da bo zadovoljeval tako domačine, in tiste številne po Sloveniji, ki ga zaradi dosedanjih dejavnosti tudi pozna, in da bo tudi ohranjeval naravno ravnotežje. In prav Turističnemu društву gre nenazadnje zasluža, da so bogat program na akademiji popestrili pevci, mladi in starejši folkloristi, recitatorji, glasbeniki in potem še ansambel Kranjski kvintet. V krajevni skupnosti jih resnično ni treba skrbeti, kako sestaviti program ob različnih priložnostih.

Prvi predsednik društva Janez Rihter pravi, da je zelo ambiciozen program, ki na žalost še danes ni v celoti uresničen, ampak tudi živilo z ljudmi in krajem in s svojo dejavnostjo ustvarjalno prispevalo tudi k osnovnemu cilju: urejenosti kraja. Brez Turističnega društva in njegovih prvih pobudnikov bi najbrž bile danes Bobovske jame drugačne, kot so. Brez društva se danes tudi ne bi mogli pogovarjati, kakšen naj bo Bobovek v prihodnje, da bo zadovoljeval tako domačine, in tiste številne po Sloveniji, ki ga zaradi dosedanjih dejavnosti tudi pozna, in da bo tudi ohranjeval naravno ravnotežje. In prav Turističnemu društву gre nenazadnje zasluža, da so bogat program na akademiji popestrili pevci, mladi in starejši folkloristi, recitatorji, glasbeniki in potem še ansambel Kranjski kvintet. V krajevni skupnosti jih resnično ni treba skrbeti, kako sestaviti program ob različnih priložnostih.

Prvi predsednik društva Janez Rihter pravi, da je zelo ambiciozen program, ki na žalost še danes ni v celoti uresničen, ampak tudi živilo z ljudmi in krajem in s svojo dejavnostjo ustvarjalno prispevalo tudi k osnovnemu cilju: urejenosti kraja. Brez Turističnega društva in njegovih prvih pobudnikov bi najbrž bile danes Bobovske jame drugačne, kot so. Brez društva se danes tudi ne bi mogli pogovarjati, kakšen naj bo Bobovek v prihodnje, da bo zadovoljeval tako domačine, in tiste številne po Sloveniji, ki ga zaradi dosedanjih dejavnosti tudi pozna, in da bo tudi ohranjeval naravno ravnotežje. In prav Turističnemu društву gre nenazadnje zasluža, da so bogat program na akademiji popestrili pevci, mladi in starejši folkloristi, recitatorji, glasbeniki in potem še ansambel Kranjski kvintet. V krajevni skupnosti jih resnično ni treba skrbeti, kako sestaviti program ob različnih priložnostih.

Prvi predsednik društva Janez Rihter pravi, da je zelo ambiciozen program, ki na žalost še danes ni v celoti uresničen, ampak tudi živilo z ljudmi in krajem in s svojo dejavnostjo ustvarjalno prispevalo tudi k osnovnemu cilju: urejenosti kraja. Brez Turističnega društva in njegovih prvih pobudnikov bi najbrž bile danes Bobovske jame drugačne, kot so. Brez društva se danes tudi ne bi mogli pogovarjati, kakšen naj bo Bobovek v prihodnje, da bo zadovoljeval tako domačine, in tiste številne po Sloveniji, ki ga zaradi dosedanjih dejavnosti tudi pozna, in da bo tudi ohranjeval naravno ravnotežje. In prav Turističnemu društву gre nenazadnje zasluža, da so bogat program na akademiji popestrili pevci, mladi in starejši folkloristi, recitatorji, glasbeniki in potem še ansambel Kranjski kvintet. V krajevni skupnosti jih resnično ni treba skrbeti, kako sestaviti program ob različnih priložnostih.

Prvi predsednik društva Janez Rihter pravi, da je zelo ambiciozen program, ki na žalost še danes ni v celoti uresničen, ampak tudi živilo z ljudmi in krajem in s svojo dejavnostjo ustvarjalno prispevalo tudi k osnovnemu cilju: urejenosti kraja. Brez Turističnega društva in njegovih prvih pobudnikov bi najbrž bile danes Bobovske jame drugačne, kot so. Brez društva se danes tudi ne bi mogli pogovarjati, kakšen naj bo Bobovek v prihodnje, da bo zadovoljeval tako domačine, in tiste številne po Sloveniji, ki ga zaradi dosedanjih dejavnosti tudi pozna, in da bo tudi ohranjeval naravno ravnotežje. In prav Turističnemu društву gre nenazadnje zasluža, da so

Stavka opozarja na nevzdržne socialne razmere

Revščina gnezdi v slovenskih domovih

Plače so zamrznjene, cene divjajo, vlada se ne zmeni za naraščajočo socialno stisko, zato sindikati napovedujejo opozorilno stavko.

Izogajanja za sklenitev socialnega pakta so zastala, vlada in sindikati niso prišli skupaj. Skupnega jezika niso našli niti slovenski sindikati. Kljub poprejnjim nesoglasjem (prestiznega značaja) so jure borbudi svobodnih sindikatov za opozorilno stavko pridružili tudi drugi, razen Neodvisnosti KNSS. Slednji stavki pripisujejo politični pomen, pobudnik pa zatrjujejo, da gre za vnovično resno opozorilo vladu in parlamentu, da končno sprejmeta konkretno ukrepa zaustavitev revščine, naglega podvajanja nezasolenosti in širitev drugih negativnih socialnih posledic, ki so plod neurejenih gospodarskih razmer.

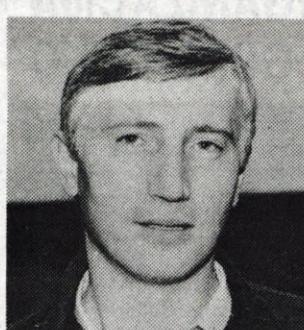
Ker sta se za opozorilno stavko odločili obe sindikalni centrali, se pravi Zveza svobodnih sindikatov Slovenije in Konfederacija sindikatov 90, v kateri je povezana tudi velika članica Sveta kranjskih sindikatov, so tudi slednji pozvali k izvedbi stavke. Odziv v podjetjih je bil različen, od temeljito pripravljenega stavkovnega scenarija, kakršne pozname na Zahodu, do omahljivosti, lces prevozniki, smetnji, trgovci si ne moremo privoščiti dnevnega zastopa... Nedvomno pa stavki bolj goreče odzivajo komam, kjer se kopijoči tudi notranji problemi in zaradi nizkih plač in težkega življenja tudi brez sindikalnih napovedi ti nezadovoljstvo.

Kako bodo jutri stavkali po nekod na Gorenjskem in kako občutijo naraščajoče delavsko nezadovoljstvo?

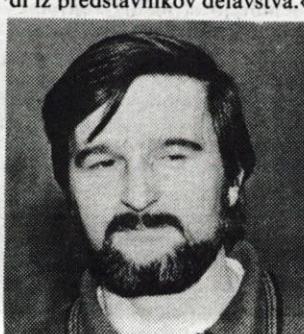

Pavla Šavs iz Vzgojno-varstvenega zavoda Kranj: »Narava dela v vrtcih ne omogoča popolno stavko, zato se bomo vzgojiteljice odzvale z golj z dveurnim bojkotom vzgojnega dela. Sicer pa smo tokrat prvič dobili plače po kolektivni pogodbi in še razliko za decembra, tako da je bilo manj nezadovoljstva kot prej. Realna slika se bo pokazala z naslednjim izplačilom. Sicer pa se v vrtcih odslikava tudi splošna revščina, ki jo zdaj čuti družba. Starši otrok sicer še ne izpisujejo (skrbi nas, kako bo jeseni), stiska se opazi drugače. Vidišmo na primer, kako se otroci zdaj vsake stvari bolj razveseli, ker so vajeni skromnejšega, po dvakrat odhajamo v kuhično po hrano. Ravno zdaj imamo razpis za vrtec na Pokljuki: koliko staršev ga bo za 4.500 tolarjev lahko privoščilo svojim otrokom?«

Slavko Renko iz Elektra Gorenjske: »Energetiki smo že imeli splošno stavko, tudi zdaj se pridružujemo opozorilni. V našem podjetju sta dve tretjini članstva v Konfederaciji 90 (in v svetu kranjskih sindikatov), tretjina pa v svobodnih. Kako bomo stavkali, ali bomo šli v redukcijo pete stopnje v sredo od 7. do 9. ure dopoldne, je odvisno tudi od tega, kako se bosta o izvedbi stavke dogovorili obe sindikalni centrali. S stav-

ko se ne pridružujemo z golj znanim skupnim sindikalnim zahtevam, pač pa bi radi opozorili tudi na notranje probleme. Eden od njih je, denimo, neustreza sistemizacija del, ki ji nasprotuje četrtna zaposlenina, pa neustreza razmerja v kolektivnih pogodbah, ki niso prilagojena panožni. Naš sindikat stalno odpira probleme, zato pri direktorju ni dobro zapisan, ta podpira svobodni sindikat. Naš sindikat je med drugim dal tudi pobudo za odpoklic delavskega sveta, ker zastopa le interes vodstva, ne pa tudi delavcev, čeprav sestoji tudi iz predstavnikov delavstva.«

Janez Justin, profesionalni sindikalni predsednik iz Save: »Dveurni štrajk bomo izpeljali pred koncem izmene, delalo bo le nekaj vitalnih delov tovarne, ta čas pa bomo ljudi prek tovarniškega radia obveščali o stavkovnih zahtevah. Čeprav smo v Savi plačani po kolektivni pogodbi, nam ni vseeno, da precej številni delavski sloj ne more živeti s svojo plačo. Gre zlasti za delavce z zajamčenimi dohodki, ki jim ob dragi hrani in visokih zneskih na položnicih ostane sila malo za življence. V Savi nam je v tolažbo, da smo ob tolkih nekdaj trdnih, zdaj pa propadlih kranjskih firmah še dokaj trdni, da smo izvozniki, »pozitivci« in da imamo zagotovo za leto dni dela. Pač pa ob pozitivnem rezultatu terjamo izplačilo dobička. Smo tudi ena redkih firm, ki je na novo zaposlovala.« ● D. Z. Žlebir

Odpri telefon

Kdaj in kako v pokoj

Ljubljana, marca - Mislimo, da bomo že z novim letom 1992 odhajali v pokoj pod novimi, strožjimi pogoji, vendar je slovenska skupščina novi zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju sprejela še marca, veljati pa bo začel 1. aprila.

Upokojenci so ga težko čakali, saj jim bo za kanček izboljšal pokojninske prejemke, ker jih bodo po novem sprotnje usklajevali. Še zaposleni, zlasti tisti tik pred pokojem ali kandidati za prej dokaj liberalno predčasno upokojevanje, pa se nad njimi nič kaj ne navdušujejo. Starost, pri kateri bodo izpolnili pogoj za upokojitev, bo zlagoma višja in naposled se bomo upokojevali stari 63 (ženske) 58 let. Tudi predčasnega upokojevanja bo manj, saj ga zakon dovoljuje le izjemoma, predvsem v primerih tehničkih presežkov. Pač pa prinaša možnost dokupa študijskih let in obdobja vojaščine.

Novosti pa je še več in te nedvomno zanimajo sedanje in prihodnje upokojence. Za vprašanja s področja upokojevanja ter pokojninskega in invalidskega zavarovanja bosta ta eden odprt tudi telefonski številki v našem uredu, v sicer 211-830 in 211-835. Vprašajte, odgovore pa vam bodo dali strokovnjaki s tega področja, ki jih bomo aprila povabili za javno okroglo mizo Gorenjskega glasa, zapis o njej pa objavili v eni aprilskih številk.

Vabimo vas k sodelovanju! ● D. Ž. Žlebir

Brez dela vsak deseti Gorenjec

Kranj, marca - Najnovejši podatki kranjske enote zavoda za zaposlovanje nam kažejo, da je bilo na Gorenjskem januarja brez dela že 10.064 ljudi.

Med njimi je bilo 4860 žensk, 1284 iskalcev prve zaposlitve, 3541 starih do 26 let, 3373 takih, ki so delo izgubili zaradi stečaja, in 498 težje zaposljivih. Decembra lani je bilo brezposelnih 9648 ljudi, leto poprej pa 4.746.

Med brezposelnimi je največ ljudi z nižjo strokovno izobrazbo. Skoraj polovica, 4961 jih ima I. in II. stopnjo izobrazbe, 2585 je onih s III. in IV., 2036 s V. stopnjo. Tudi višje in visoko izobraženi ostajajo brez zaposlitve. Prvih je 280, drugih pa 202.

Polovica brezposelnih uživa pravico do denarnih nadomestil in pomoči. Nadomestila je januarja prejelo 4452 brezposelnih, 1023 pa jih je dobilo denarne pomoči. Za primerjavo: še decembra 1990 je bilo prvih 1326 in drugih 381. Kranjski zavod za zaposlovanje ob podatkih o socialni varnosti omenja tudi prejemnike štipendij, ki jih je bilo januarja 4760.

Zal so številke, ki govorijo o aktivni politiki zaposlovanja, precej nižje od tistih o brezposelnosti. Pripravnštvo so januarja letos na zavodu sofinanciralo 83 mladim ljudem. V javnih delih je bilo angažiranih 11 ljudi. Izobraževalo se je 55 iskalcev zaposlitve, v pripravi na zaposlitve pa sodelovalo 18 brezposelnih, 37 pa v pripravi na samozaposlitev. Januarja niso usposabljali nobene invalidne osebe.

Ob nespodbudnih številkah le še drobec iz prvih zbirnih podatkov iz načrtov zaposlovanja v letu 1992. Na Gorenjskem napovedujejo za letos 4326 presežkov, 2038 delavcev pa bo na čakanju do odpusta. Iz preglednice o potrebah po novih delavcih pa je razbrati, da bo Gorenjska letos potrebovala 1849 delavcev, od tega 761 pripravnkov, 821 delavcev pa upokojila, nadomestila pa jih bo le 168.

Zaposlitveni račun se torej še dolgo ne bo izšel.

Kaj prinaša zavarovalništvo v zdravstvu

Večji nadzor nad zbiranjem in trošenjem zdravstvenega tolarja

Marcha 1888. leta je po ukazu cesarja Franca Jožefa II na Slovenskem začelo veljati obvezno zdravstveno zavarovanje, zajelo pa je 21.936 ljudi na ozemlju sedanje Slovenije v okvirju Avstroogrške. Po 104 letih v slovenskem zdravstvenem zavarovalništvu začenjam novo poglavje. Na redni mesečni tiskovni konferenci Ministrstva za zdravstvo, družino in socialno varstvo ga je predstavil Franc Košir, v. d. direktorja Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije.

Franc Košir, ki ima v zavarovalništvu 28-letne izkušnje (najadnje je delal v republiški upravi za zdravstveno varstvo), je predstavil projekt in cilje novoustanovljene zdravstvene zavarovalnice. Ta bo vzpostavila javni sistem obveznega zdravstvenega zavarovanja in tlakovala proti konkurenčnim pogojem za dodatno prostovoljno zavarovanje. Zavod za zdravstveno zavarovanje bo upravljala skupščina, ki mora najprej vzpostaviti sistem odločanja in se dogovoriti o sistemu financiranja. Sistem zdravstvenega zavarovanja bo temeljil na načilih partnerstva med zavarovanci (ti bodo iskali kakovostne zdravstvene storitve), izvajalci (ti bodo zdravstvene storitve ponudili na tržišču) ter vlado in parlamentom (ki bosta usklajevala v uravnavala interes prve dveh). Po besedah Franca Koširja bo zdravstvena zavarovalnica delala tudi po načelu javnosti in nadzora takoj nad plačevanjem prispevkov kot tudi trošenjem zdravstvenega tolarja. Obeta pa tudi poenostavitev dela, uvedbo sodobnega informacijskega sistema, v zavarovalnico namešča pripeljati vrsto strokovnjakov s področja zdravstva, ekonomije in prava (kar v minulem sisoškem sistemu ni bila praksa). Decentralizacija pa bo sistem v območnih in občinskih enotah tudi bolj približala zavarovancem in izvajalcem.

Od 1. marca naprej že velja obvezno zavarovanje. Zavarovanci ga spočetka še ne bomo občutili, bolj ga bo zdravstvo samo, saj z novim načinom zajemanja sredstev spet dobiva v roke škarje in platno. Z dosedanjim integralnim proračunom, iz katerega se je financiralo tudi zdravstvo, namreč ni bilo nikoli jasno, koliko denarja se pravzaprav zbere za zdravstvo, oziroma koliko za zdravstvo zbranega denarja gre za druge namene. Zato minister za zdravstvo dr. Božidar Voljč na tiskovni konferenci tudi ni vedel odgovora na vprašanje, koliko zdravstvenega denarja gre za druga namene. Že zdravstvo zbriral namensko, bodo računi čistejši. Kot je še povedal novi direktor zdravstvene zavarovalnice, se bo zbriral celo ločeno po posameznih kategorijah zavarovancev, tako da bo jasno, kolikšne stroške le-ti povzročajo. Zavod za zdravstveno zavarovanje s 1. marcem svoje delo začenja z ničlo, kar med drugim pomeni tudi, da ne bo prevzel minulih dolgov za zdravstvo. Da si olajša začetek, pa se je s Skupnostjo pokojninskega in invalidskega zavarovanja dogovoril, da mu takoj kažejo prispevke za upokojence, hkrati pa mu dajo še kratkoročni kredit, s katerim bo zavod premostil mesečni zamik ostalih obveznikov. Zdravstveni tolar bo pritekal po nekaj višji prispevni stopnji - na tiskovni konferenci ministra nam niso postregli s številko - vendar na ocitke o preveliki obremenjenosti gospodarstva odgovarjajo, da je to potrebno, saj zdravstvo zdaj vzdržuje domači in tuji dobavitelji. ● D. Ž. Žlebir

Stolpec za upokojence

Izlet v Belo Krajino - V četrtek, 16. aprila, ob 6.30, bodo kranjski upokojenci izpred kina Center v Kranju, odšli na pomladni izlet v Belo Krajino. Peljali se bodo mimo Muljave in Žužemberka, ob reki Krki čez Dvor, Črmošnjice in Črnomelj do Vincice, obiskali bodo Adlešiče in Rosalnice, odšli še do Metlike in do Badovinca na kosišlo in metliško črmino. Prijave sprejemajo v društvu na Tomšičevi 4 ob pondeljkih, sredah in petkih od 8. do 12. ure.

Aprila prvi izlet za invalide - Po koledarju izletov se aprila začne sezona tudi za Društvo invalidov v Kranju. Koledar napoveduje prvi izlet za 16. april, in sicer v Borovlje, proti koncu meseca pa svoje člane vabijo v Moravske Toplice. Sicer pa bodo o izletih sproti obveščali. Društvo invalidov Kranj uraduje na Begunjski 10, in sicer vsak torek in četrtek od 15. do 17. ure, dobite pa jih tudi na telefonski številki 212-712.

GORENJSKI GLAS in RADIČ ŽIRI

PRIJAVNICA za oddajo

ZADETEK V PETEK

Prijavljam se za sodelovanje v oddaji "Zadetek v petek" na Radiu Žiri:

● priimek in ime: _____

● sodelovati želim neposredno v studiu - moj naslov: _____

● sodelovati želim preko telefona št.: _____

Oddaja "Zadetek v petek" je na sporednu Radia Žiri vsak drugi petek od 3. aprila 1992 dalje med 16. in 19. uro. Prijavnico pošljite na: RADIO ŽIRI, 64226 ŽIRI.

POVABILO K SODELOVANJU

S petkom, 3. aprila, začenja Radio Žiri in Gorenjski glas serijo izobraževalno razvedrilnih oddaj "Zadetek v petek". Za sodelovanje v oddaji bo vse potrebito napisano v Gorenjskem glasu; za začetke je to prijavnica za sodelovanje v oddaji. V njej boste lahko preverili svoje znanje, za protiutež prejeli nagrado, ki bo odvisna od znanja. V vsaki oddaji si s pravilnimi odgovori lahko družinski proračun povečate za vrednost 6.000. SLT - poskusiti velenja, zato pričakujemo Vašo prijavnico. Za vsako oddajo bomo med prijavljenimi izrebeli tri udeležence, ki bodo sodelovali neposredno v studiu Radia Žiri, pet prijavljenih pa bomo poklicali po telefonu med oddajo.

GLAS GORENJSKIH SINDIKATOV

Delavke in delavci,
NE DAJMO SE!

Delali smo in verjeli v lepe besede, pa so nas nalagali.
Dali so nam besedo in se podpisali. In znova so nas izigrali.

POTRPLIJENJA JE KONEC.

Če oblast misli, da lahko preživi tudi brez nas in našega dela, se moti.

Člani sindikatov, povezanih v Zvezo svobodnih sindikatov Slovenije
in delavci, ki se nam boste solidarno pridružili, bomo zato izvedli

18. marca 1992 splošno opozorilno stavko

Stavkali bomo vsi, ki živimo od svojega dela in mislimo s svojo glavo.

Če nas tudi tokrat ne bodo slišali, bo ta stavka le začetek
stavkovnega gibanja, ki mora na koncu dati:

ukinitev zakona o plačah in pravično ceno dela, zajamčeno plačo, ki omogoča
preživetje, izpolnjevanje kolektivnih pogodb, nova delovna mesta, socialno
varnost in stabilnost, ter spoštovanje delavskih pravic in človekovih svoboščin.

PRAVIC NAM NE BO NIHČE DAL, VZETI SI JIH MORAMO SAMI.

Svobodni Sindikati Slovenia

Poziv k stavki

Delavke in delavci Gorenjske!

Jutri bosta na zrelostnem izpitu sindikalna zavest in delavska solidarnost.

Z opozorilno dveurno stavko od 7. do 9. ure bomo javno izrazili svoje nezadovoljstvo nad razmerami, v katerih živijo delavke in delavci. V sindikatih, in to v večini slovenskih sindikatov, smo se žal morali zateči k tej pravici, ki nam jo daje zakonodaja, poznata pa je ves sodobni demokratični svet kot skrajno obliko zaščite delavskih interesov. Nekateri nam sicer želijo napraviti demagogijo, drugi nam očitajo, da gre za rušenje demokratično izvoljene oblasti. Take očitke odločno odklanjam. Tisti, ki to govorijo, nočejo videti ali pa ne poznajo globokih stisk številnih delavk in delavcev na Gorenjskem, pa tudi brezizhodnega položaja tisočev nezaposlenih in mlade generacije, ki je brez vsake perspektive.

Štiri zahteve, ki jih sindikati postavljamo oblasti, so po našem prepričanju predvsem socialne, delavskie in pri njih smo dolžni vztrajati, če hočemo ohraniti socialno dostojanstvo. Slovensko in tudi gorenjsko gospodarstvo tone v globoko krizo, ki jo najbolj občutijo delavke in delavci, tisti v železarstvu, tekstilni industriji, gozdarstvu in v drugih dejavnostih. V zadnjih treh letih je, denimo, Gorenjska izgubila delovnih mest za 51 velikih podjetij. Glede na predvideno grozečo verigo stecajev in številne delavce, ki so že na čakanju, pa se tudi ta številka lahko kmalu podvoji. Nezaposlenost na Gorenjskem se bliža že 15 odstotkom, kar nas uvršča v sam vrh nezaposlenosti v Evropi.

Plače delavcev v najnižjih plačilnih razredih v podjetjih in zavodih že ne zadoščajo za človeka vredno življenje. Dve delavski plači na Gorenjskem v januarju ne pokrijeta stroškov osnovne hrane za štiričlansko družino. Gorenjska, nekdaj najrazvitejša regija, se pogreza v revščino, nezaposlenost, bedo in obup.

Delavke in delavci, člani sindikatov, pa tudi ostali, ki podpirate naše upravičene zahteve, pridružite se dveurni opozorilni stavki! Zanj smo se odločili po demokratični poti šele, ko smo izrabili vse druge možnosti, ko smo neuspešno opozarjali, se pogovarjali s predstavniki oblasti in se pogajali.

Imate se pravico tudi drugače odločiti. Toda pričakujemo vsaj vaš razumevanje in podporo skupnim zahtevam.

Svet kranjskih sindikatov Zveza svobodnih sindikatov Gorenjske predsednik Sandi Bartol

ZSSS OBMOČNA ORGANIZACIJA ZA GORENJSKO

Stavkovne zahteve za splošno opozorilno stavko

Kaj hočemo

Stavkovni odbori sindikatov dejavnosti Slovenije in koordinacijski odbor za izvedbo splošne opozorilne stavke Svobodnih sindikatov Slovenije so sprejeli naslednje (skupne) stavkovne zahteve:

1. Ukinitev zakona o plačah in odpravitev administrativno urejanje plač - pravična cena dela mora biti dogovorjena med delodajalcem in sindikati.

Zakon o plačah (sprejet decembra 1990 in dopolnjen oktobra 1991 z zamrzitvijo plač) v praksi onemogoča polno uveljavljanje kolektivnih pogodb, ne glede na uspešnost in ne glede na izobrazbeno strukturo reže plače zaposlenim. S seboj prinaša vedno nižje plače, uravnivovalko in neštevilna izigravanja. Podjetja so se znašla, kot so se vedela in znala, večina organizacij iz tako imenovane družbene sfere pa je zakon prekorcaevala s soglasji 9 prijavnih ministrov. Tudi zakonsko omjevanje najvišjih plač se je izrodilo v svoje nasprotje. Dosedanja več kot desetletna praksa administrativnega urejanja plač ni nikoli dala želenih učinkov, vedno je povzročala le nezadovoljstvo, probleme, krivice in nesmisle. Administrativni ukrepi praviloma omjejujejo pravice delavcev, ne glede na poslovno uspešnost in možnosti podjetij, oziroma delodajalcev. Zveza svobodnih sindikatov Slovenije je že v preteklosti, še bolj pa zdaj, nasprotovala poseganju države v plače in druge osebne prejemke delavcev. Prepričani smo namreč, da morajo biti plače predmet dogovora med sindikati kot predstavniki delavcev ter zbornicami in drugimi asocijacijami delodajalcev, naloga države pa je zaščititi spodnjo raven plač. Sedaj pa dela ravno obratno: zamrzuje gornjo raven plač, prav nič pa je ne zanimalo spodnja, kar se odraža v tem, da so plače marsikje nižje od zajamčenih.

Najcenejša delovna sila v Evropi

Izhodišne plače po kolektivnih pogodbah pomenijo najnižjo ceno delovne sile za posamezni tarifni razred. Te plače niso del poslovnega rezultata (dohodka), pač pa strošek poslovanja, enako kot surovine, energija, amortizacija. Najnižja cena delovne sile mora zagotavljati najmanj preživetje delavca in njegove družine od prvega do zadnjega v mesecu, kar pomeni, da mora biti najmanj tako visoka, da pokrije minimalno košarico življenjskih stroškov. In zakon, katerega ukinitev zahtevamo, prizadeva najbolj tiste delavce, ki so uvrščeni v nižje tarifne razrede. Nočemo biti najcenejša delovna sila v Evropi in ne pristajamo na to, da nam država določa vedno nižjo realno plačo.

Hočemo polno uveljavitev kolektivnih pogodb. Izvajati se morajo v celoti: to pomeni tudi to, da v podjetjih, kjer so izpolnjeni s kolektivnimi pogodbami določeni pogoji, tudi znižajo izhodišne plače za 20 odstotkov. Šele ko bo zakon ukinjen, smo se pripravljati.

Sindikalna lista

(prvi del)

Feb. 92 Marec 92
SLT SLT

1. Dnevnice

- cela dnevница (nad 12 ur do vključno 24 ur odsotnosti) 1.412 1.576
- polovična dnevница (nad 8 do 12 ur odsotnosti) 745 831

- znižana dnevница (od 6 do 8 ur, če se potovanje začne dve uri pred začetkom delovnega časa in konča 2 uri po njem) 523 584

2. Kilometrina 14,20 16,60

3. Ločeno življenje 14.7828 16.433

4. Prenočišče se izplačuje po predloženem računu, skladno z navodilom na potem nalogu. Če na nalogu ni drugače določeno in delavec ne predloži računa, ima pravico do povračila prenočišča v višini 505 563

5. Regres za prehrano 2.996 3.343

vljeni začeti pogajati tudi o kolektivnih pogodbah. Za začetek pogajanj o socialnem sporazumu pa morajo biti izpolnjeni še drugi pogoji. Pogajati smo se pripravljeni s tistimi, s katerimi smo sklenili kolektivne pogodbe in brez kakršnih koli pogojev in diktata vlade.

Kolektivne pogodbe so iztožljive

2. Sprejem zakona o kolektivnih pogodbah in zagotovitev pravne varnosti delavcev.

Nujno potrebujemo zakon o kolektivnih pogodbah, saj sedanji predpisi niso ustrezni, ker so zelo pomanjkljivi. Natančno je treba določiti zlasti stranke kolektivnih pogodb (reprezentativnost obeh pogajalskih partnerjev), predviditi postopek sklepanja, določiti veljavnost in neposredno uporabo sklenjenih kolektivnih pogodb, odgovornost in sankcije za neizvajanje pogodb.

Vsi trdimo, da so kolektivne pogodbe iztožljive, v praksi pa ni vedno tako. Pa ne zato, ker to pravilo ne bi držalo, ampak zato, ker pravna in socialna država ne funkcioniра, ker se v podjetjih o pravicah delavca odloča po načelu »saj se delavec lahko pritoži«, namesto po načelu (spoštanju) zakonitosti - to pa je po zakonih in kolektivnih pogodbah, ker se zahteve (tožbe) na sodiščih zdrženega dela kopičijo, ta pa zaradi neustreznih materialnih in kadrovskih pogojev delujejo v zelo zoženih okvirih. Vse bolj očitno je, da si bomo morali pravno in socialno državo izboriti delavci, včlanjeni v sindikate, sami. Nič nam ne bo prostovoljno dano, pa čeprav gre za pravice, določene z Ustavo Republike Slovenije.

Zajamčena plača 17.100 tolarjev bruto

3. Sprejem zakona o zajamčenih plačah, in sicer takega, da bo od 1. februarja letos dalje višina zajamčene plače najmanj 17.100 tolarjev bruto (neto okoli 11.000 tolarjev).

Sedanji zakon o zajamčenem OD je neustrezen, ker nima natančnejših meril za določanje zajamčene plače, niti ne določa obveznosti sprotnega usklajevanja zajamčene plače v skladu z rastjo življenjskih stroškov.

Znesek zajamčene plače mora biti določen v določenem razmerju do košarice minimalnih življenjskih stroškov in do povprečne plače, vendar tako, da že sam določa spodnjo mejo višine zajamčene plače. Poleg tega se mora višina zajamčene plače mesečno usklajevati tudi z rastjo življenjskih stroškov. Določanje zneska zajamčene plače torej ne more biti v celoti prepričeno oceni vlade, pač pa mora biti predvsem ugotovitev dejstva (novega zneska) na podlagi vnaprej določenih meril.

Pri tem je seveda treba vztrajati, da se zajamčena plača lahko izplačuje le pod določenimi pogoji in le začasno, denimo, pri izgubi v poslovanju, ne pa v primerih, če v podjetju trdijo, da ni dejnarja.

Hočemo gospodarsko in razvojno politiko

4. Vlada je dolžna v sodelovanju z Gospodarsko zbornico Slovenije nemudoma sprožiti aktivnosti in skupaj s Skupščino Republike Slovenije sprejeti ukrepe za izboljšanje gospodarjenja in razvoja, za povečanje socialne in materialne varnosti delavcev in za povečanje možnosti za zaposlovanje.

Slobodni sindikati že skoraj dve leti neuspešno zahtevamo razvojni program Slovenije, ki je edini lahko podlaga za prestrukturiranje gospodarstva in ponovni gospodarski vzpon Slovenije. Ta program je tudi edini lahko podlaga za sprejem ekonomske politike za leto 1992 in za pogajanja o socialnem sporazumu.

Tak program mora temeljiti zlasti na:

- učinkovitem tržnem gospodarstvu
- polni produktivni zaposlenosti
- visoki izobrazbeni strukturi zaposlenih
- sodobni tehnološki opremljenosti proizvodnih, poslovnih in delovnih procesov
- zdravih in varnih delovnih pogojih ter okolju prijaznih gospodarskih dejavnosti
- visokem osebnem in družbenem standardu.

Ukrepi pa morajo zajeti predvsem:

- stimulativnost tarifne politike in plač
- ustaviti padanje zaposlenosti in ustvarjanje novih delovnih mest
- povečati investicije v nove dejavnosti in podjetja ter podjetništvo
- zmanjšanje javne porabe - zlasti za državni represivni in vojaški aparat
- zmanjšanje davčnih obremenitev nižjih plač in progresivnejše obdavčenje višjih
- bistveno upočasnitve rasti cen za življenje najpomembnejših proizvodov in storitev (prehrana, stroški bivanja)
- razbijanje novih monopolov, ki so predvsem posledica osamosvojitve in zapiranja trga blaga, storitev in kapitala
- zagotavljanje spodnje ravni socialne varnosti brezposelnih in drugih najbolj ogroženih kategorij prebivalstva, ki prejemajo denarna nadomestila in denarne pomoči.

Predsednik Zveze svobodnih sindikatov Slovenije
mag. Dušan Semolič

Pomoč pri izpolnitvi davčne napovedi

31. marca poteče rok za oddajo davčne napovedi za odmero dohodnine. Svobodni sindikat nudi brezplačno strokovno pomoč pri izpolnjevanju obrazcev za svoje člane, zlasti še za tiste, ki bo do težje prišli do potrebnih informacij in navodil.

Strokovno svetovanje je organizirano v sindikalnih pisarnah: JESENICE, Titova 80 v četrtek, 19. in 26. marca, od 14. do 18. ure

RADOVLJICA, Gorenjska cesta 25 v sredo in četrtek, 25. in 26. marca, od 16. do 18. ure

TRŽIČ, Balos 4 v četrtek, 19. in 26. marca, od 12. do 16. ure

ŠKOFJA LOKA, Kidričeva 1 v četrtek, 19. in 26. marca, od 15. do 18. ure

Obrazce, ki jih dobite v knjigarnah, in dokumente o dohodku in olajšavah prinesite s seboj.

Opomba: V Sindikalni listi (pri del) smo gledali na spremembo rasti življenjskih stroškov korigirali neto osnovne zneske in jih ponovno izračunali.

GLAS GORENJSKIH SINDIKATOV

Z razširjene seje območnih svobodnih sindikatov Gorenjske

Položaj delavcev je nevzdržen

Razpravljalci na razširjeni seji območne organizacije svobodnih sindikatov za Gorenjsko, ki so se ji pridružili tudi predsednik ZSSS mag. Dušan Semolič in nekateri predstavniki panožnih sindikatov, so s podatki o razmerah v podjetjih in razpoloženju med delavci utemeljevali razloge za jutrišnjo opozorilno stavko. Gorenjsko gospodarstvo se potaplja, plače večini ne zadoščajo več za preživetje, osebni dohodki po kolektivni pogodbi so bolj izjeme kot pravilo, nezaposlenost gre prek 10 tisoč, vla- da pa nima ne razvojnega ne socialnega programa.

Z dokupom delovne dobe in zgodnejšim upokojevanjem so lani sicer rešili veliko presežnih delavcev. Toda ta način je zelo drag, je dejal mag. Franc Belčič, 200 tisoč tolarjev na osebo, kolikor, denimo, velja en dokup, bi lahko drugače uporabili na področju zaposlovanja. Tako pa postajamo družba mladih upokojencev in na žalost tudi mladih nezaposlenih. Po novih predpisih bo družba omemila množično zgodno odhajanje v pokoj. Pokojninski skupnosti zdaj denar ob dokupu sicer pride prav, po novem bo kapital pritekal od dokupa študentskih in vojaških let, toda kasneje bo množica (mladih) upokojencev hudo pritisnila na pokojninske sklade.

Delavstvo živi v bedi

Podatki SDK Gorenjske, Zavoda za zaposlovanje v Kranju, analiza izvajanja kolektivne pogodbe, ki so jo v gorenjskih svobodnih sindikatih napravili še lani, pa tudi ocena razmer v gorenjskih podjetjih, kjer imajo sindikalni zaupniki dnevno opraviti z delavci v stiski, vse to je kar klica k javni obravnavi položaja gorenjskega delavstva. Sindikalisti pa naj bi se ob tem znova opredelili tudi do štirih zahtev, ki jih postavljajo oblasti in ponavljajo z napovedjo dveurne opozorilne stavke v sredo. Sandi Bartol, predsednik gorenjskih svobodnih sindikatov, je iz obsežnega gradiva dal poudarka zlasti nizki akumulativnosti gorenjskega gospodarstva, blokiranim žiro računom številnih podjetij in tistim firmam, ki so po podatkih SDK že zrele za stečaj, vendar ga zadržuje moratorij. V nekaterih gospodarskih panogah (gospodarstvu, kmetijstvu, tekstilni industriji, železarstvu) že bijeo plat zvona, kar bo pahnilo vše hujšo stisko tam zaposlene delavce. Gorenjsko gospodarstvo, ki je svoje čase veljalo za razvitejše, po rezultatih zdaj zaostaja za slovenskim, enako velja tudi za plače, ki so za desetino pod slovenskimi. Sicer pa se je Sandi Bartol obširne razgovoril o (ne)izvajaju kolektivnih pogodb, ki je ena najbolj bolečih izkušenj tega sindikata pri uveljavljanju delavskih interesov. Vse več je na Gorenjskem tudi podjetij, ki delavcem izplačujejo zajamčene osebne dohodke. Ob rastotih živiljenjskih stroških delavske družine vse teže živijo. Dve povprečni decembarski plači, denimo, štiričlanski družini nista zadoščali niti za pokritje minimalnih mesečnih stroškov. Hrana, ki v minimalnih mesečnih stroških predstavlja nad polovico vseh izdatkov, se draži, dodatno so jo podražili še januarski prometni davki, stisko pa povečujejo tudi v nekaterih občinah nadpovprečne cene stanarin in komunalnih storitev. Delavstvo živi v bedi, še slabše pa se godi brezposelnim. V treh letih je Gorenjska izgubila za 21 odstotkov delovnih mest, ta čas se niso odpirala nova, nezaposlenost je zrasla že nad 10 tisoč ljudi, kar je v primerjavi z zaposlenim prebivalstvom 14 odstotkov. Primerjaje z ostalo aktivno populacijo (kar je mednarodno uveljavljeno merilo za merjenje brezposelnosti) pa je nezaposlenost na Gorenjskem 11,4-odstotna, je dodal mag. Franc Belčič, ki so ga v sindikatih povabili k besedi o tokovih gorenjskega zaposlovanja in brezposelnosti. Sicer

so v sindikatih opozorili tudi na dejstvo, da se ob drastičnem ukinjanju delovnih mest odpre premalo novih, da bi zdaj brezposelni in mlada generacija iz šol lahko upali na boljšo prihodnost. V gorenjskih podjetjih je po oceni na čakanju okoli 7 tisoč delavcev, ki do konca leta tudi še lahko ostanejo brez služb. Ali to pomeni, da bo tedaj brez dela že 30 odstotkov ljudi, so bili zaskrbljeni v sindikatih.

Črnoglede napovedi

Gospodarske rezultate je sindikalistom prikazal tudi Andrej Prislan, predsednik Gospodarske zbornice Gorenjske. Med drugim je postregel tudi s podatkom o živahem nastajanju novih podjetij (kar 2094 novih je bilo registriranih na Gorenjskem), vendar za obnavljanje delovnih mest ne pomenijo veliko upanja. »Živih« je namreč slaba polovica, v njih pa je zaposlenih 1333 ljudi.

Mag. Franc Belčič z Zavoda za zaposlovanje v Kranju je dejal, da so plaz brezposelnosti strokovnjaki predvideli že pred leti, ko so prihajali na dan podatki o veliko »podzaposlenosti« v podjetjih. Nadpovprečno industrializirana območja zdaj to gorje najhuje občutijo, tako, denimo, Jesenice, ki jih je imenoval gorenjski Manchester. Brezposelnosti ne bomo zlahka kos, kajti številka 10 tisoč je težko obvladljiva, zlasti še, ker je v njej zajetih tudi veliko ljudi brez pravice do nadomestila (ali pa ga po določenem času izgubijo), kar poraja hude socialne stiske. Zaposlitvene možnosti so majhne, vendar jih skušajo izboljšati z majhnimi koraki tako imenovane aktivne politike zaposlovanja. Z njeno predstavljivo je skušal razbliniti pesimizem, ki vlada pri ljudeh, ker zaposlenost še vedno pojmujejo v starem smislu, češ da mora država poskrbeti za vse od diplome do dosmrtnih služb. Mladi to že drugače dojemajo in ta optimizem skušajo podpirati na več načinov: s finančiranjem pripravnosti, s kapitalizacijo nadomestila v novo delo, s tečaji in seminarji, ki uče podjetništva, z akcijo 1000 novih delovnih mest... Z državnimi ukrepi podpirajo številne težnje po samozaposlovanju. To velike brezposelnosti sicer ne bo zaježilo, lahko pa pomaga rešiti veliko eksistenc.

Ljudi mineva potrpljenje

Tudi drugi razpravljalci iz sindikalnih vrst so na podoben način kot predsednik Bartol dopolnjevali socialno sliko gorenjskega delavstva. Alojz Omejc iz sindikata tekstilne in usnjarsko predevolalne industrije je govoril o propadu tega velikega sistema, o stečajih in sramotno nizkih plačah delavcev. Nasprotoval je temu, da je celotna panoga prepuščena tržni stihiji, namesto da bi se vlada resno lotila njenih problemov. Podvomil je tudi, da bi tekstil rešila privatizacija, saj za nakup golih zidov z obubožanimi skladni ne bo nihče pripravljen kupiti. Pritrdil mu je tudi Anton Rozman iz tržiškega Peka, češ da so na dlanu argumenti za socialni zlom in da država očitno ne vlecje pravih potez, zato je treba oblast opozoriti s stavko. Agroživilec Dušan Čater je tudi menil, da sindikaliste v podjetjih že mineva potrpljenje, saj je delavcem težko dopovedovali, zakaj se jim plače nenehno znižujejo, življenjski stroški pa se merijo z evropskimi.

Tokrat je bil gost območnega sindikata svobodnih sindikatov za Gorenjsko tudi njihov vrhovni predsednik mag. Dušan Semolič. V sindikatih nismo jezni kar tako, je pribil, pač pa zato, ker vlada

Mag. Belčič je postregel tudi z manj optimističnimi podatki. Povedal je, da bo letos 2853 ljudi izgubilo nadomestilo za čas brezposelnosti. Največji val pričakujejo julija in avgusta, nato pa še enega pozno jeseni. Čisto brez sredstev ti ljudje sicer ne bodo ostali, večina jih bo z nadomestila preselila na denarno pomoč, vendar bo ta nižja od nadomestila. 558 pa jih bo izgubilo celo pravico do denarne pomoči. Ti bodo velik socialni problem in bodo iskali pomoč od centrov za socialno delo do humanitarnih organizacij. Nova delovna mesta pa se na Gorenjskem pojavlja polagoma. Znan je bil en sam večji projekt, in sicer Karavanški predor z okoli 300 novimi delovnimi mesti, vsi ostali so majhni zamahi. Na zavodu za zaposlovanje so veseli novih podjetnikov z idejami, ki bodo odprle več deset delovnih mest.

igniorira socialne probleme in s tem prizadene sto tisoč delavcev. Revščina, nizke plače, brezpravje, brezperspektivnost nezaposlenih, na teh področjih je premalo iniciativnosti vlade. Vrh vsega pa vlada ignorira tudi sindikate. V vseh parlamentarnih demokracijah ga spoštujejo kot zastopnika delavstva, v naši pa ga ne upoštevajo kot enakovrednega partnerja. Če v parlamentu govori o socialnih stiskih, mu očitajo socialno demagogijo. Toda glede svojih zahtev v svobodnih sindikatih ne popuščajo: zahtevajo ukinitev zakona o plačah, uveljavitev kolektivnih pogodb, povečanje in redno usklajevanje zajamčene plače, socialni in razvojni program ter upoštevanje sindikata pri dogovorih, kar so od vlade že večkrat zahtevali zaman.

Zahteve sindikatov so jasne. Gorenjski so opredelili, kaj vse pričakujejo od vodstev podjetij, občinskih oblasti, zavoda za zaposlovanje, slovenske vlade in parlamenta. Gre le za detajle, ki jih je moč zaokrožiti v enotne zahteve slovenskih sindikatov ob jutrišnji stavki. Če bodo tudi tokrat naleteli na gluha ušesa in če ne bo dovolj niti splošna stavka, potem se je kmalu batiti, da bo izbruhnil val spontanega nezadovoljstva. In tega ne bo lahko obvladati.

Iz sindikatov gorenjskih podjetij

Elan Begunje - Pravna služba radovljške izpostave je v stečajnem postopku podjetja Elan dosegla poravnavo v korist delavcev na naslednjih postavkah: neizplačani regres za letni dopust, odpravnine, jubilejne nagrade, posojila sindikata podjetju, neizplačane nagrade za inovacije. Umanjena je bila terjatev iz naslova razlik med dogovorjenimi osebnimi dohodki po kolektivni pogodbi in med dejansko izplačanimi ter regresu za prehrano. Zahtevk o izločitvi sredstev iz stečajne mase za vrednost počitniških kapacetov se vodi naprej in bo o njem odločalo sodišče.

Alpina Žiri - Sindikat podjetja je obiskal predsednik Zveze svobodnih sindikatov Slovenije mag. Dušan Semolič. Na delovnem srečanju s sindikalnimi zaupniki in vodstvom podjetja je bil govor o ekonomskem položaju podjetja in izvajaju kolektivnih pogodb.

Avtomehanika Škofja Loka - Na članskem sestanku in v pogajajih z vodstvom podjetja je bil dosežen naslednji dogovor: strokovna služba do 31. maja letos pripravi predlog podjetniške kolektivne pogodbe, pripravljene so pogodbe o zaposlitvi, podjetje bo izdal delavcem potrdila o manj izplačanih osebnih dohodkih glede na kolektivne pogodbe, plača se realno poveča, tako da bo dosegla nad 80 odstotkov dogovorjene po splošni kolektivni pogodbi za gospodarstvo.

Integral Tržič - Po pogajanjih z vodstvom podjetja so dosegli sporazum, da bodo uporabljali neposredno kolektivno pogodbo prometa in zvez. Neuskrajeni je še nekaj določil, denimo, pravica do solidarnostne pomoči v primeru bolniškega dopusta delavca nad tri mesece. Tarifni del pogodbe pa bi glede na poslovne rezultate lahko izvajali, če ne bi bilo zakonskih omejitev. Delavci so kritični do vladne politike omejevanja plač in odpuščanja delavcev ter rasti cen na drugi strani, namesto da bi se vsa prizadetja usmerila v odpiranje novih delovnih mest in produktivno zaposlovanje, zato v celoti stojijo za stavkovnimi zahtevami in se bodo jutri pridružili stavkovnemu valu v Sloveniji. Ljudi bodo zjutraj zanesljivo pripeljali na delovna mesta, da bodo lahko organizirano sodelovali v stavki. ● Milena Sitar

Usposabljanje sindikalnih zaupnikov

Z zakonom o delovnih razmerjih in s kolektivnimi pogodbami so sindikalni zaupniki dobili novo vlogo pri varstvu pravic delavcev. Zanjo so običajno premalo usposobljeni.

Pri Delavski univerzi Boris Kidrič v Ljubljani so marca pripravili dvodnevni seminar, namenjen usposabljanju sindikalnih zaupnikov. Na njem so predstavili konkretno oblike dela, metode in postopke, ki jih mora poznati sindikalni zaupnik. Seminar sta vodila dr. Ivan Žužek in mag. Damjan Mozetič.

Uvodoma so nas seznanili s pravnim statusom sindikalnega zaupnika, imenovanjem, mandatom in imuniteto, prav tako pa tudi s pravnimi podlagami za delo sindikalnih zaupnikov, in sicer z našo zakonodajo ter z mednarodnimi konvencijami, ki jih je podpisala tudi Republika Slovenija. Med temeljnimi nalogami sindikalnih zaupnikov so nam predstavili naslednje:

- spremeljanje izvajanja kolektivnih pogodb
- zbiranje informacij v zvezi s krštvimi pravic iz delovnega razmerja, varstva pri delu in zdravstvenega varstva
- opozorila poslovodnemu organu in organu upravljanja o krštvih pravic iz delovnega razmerja
- opozorila inšpekcij delu o krštvih kolektivnih pogodb in individualnih pravic
- zastopanje delavcev pred organi v podjetju ali organizaciji
- zastopanje delavca pred sodiščem združenega dela
- aktivnosti v primeru stavki.

V drugem delu seminarja pa smo spoznali vlogo sindikalnega zaupnika v disciplinskih postopkih, predvsem z zastopanjem pred organi organizacije in pred sodiščem za delovne spore, oblikovanje mnenja v disciplinskem postopku in oblikovanje predloga za začetek postopka v sodnem sporu.

Drugi dan seminarja je bil namenjen praktičnim vajam, kjer smo sindikalni zaupniki oblikovali dopise, opozorila, pisna mnenja, ugovore in predloge za sodno varstvo. Izvedli smo tudi simulacijo disciplinskega postopka.

Seminari v taki obliki so sindikalnim zaupnikom nedvomno v veliko pomoč pri delu, saj mnogokrat niti ne vemo, kaj je naša naloga. Po drugi strani pa tudi delavci niso seznanjeni s tem, kako pomoč jim lahko nudi zaupnik. Ta lahko delavca uspešneje zastopa, saj je najbolje seznanjen s problematiko in z vsemi okoliščinami v organizaciji, pa tudi delavca dobro pozna. Vendar je praksi največkrat tako, da delavci to možnost bolj malo izkoristijo. Sindikalni zaupnik bo moral v prihodnje svojo vlogo učinkoviteje izvajati, pri čemer mu bo znanje s takih in podobnih seminarjev veliko pomagalo, najbolj pa nam največkrat manjka poguma. ● Olga Drabik, sindikat Jelovice Škofja Loka

AVTOŠOLA Begunjska 10, Kranj
TECAJ - VSAK PONEDELJEK
216-245

KULTURNI KOLEDAR

KRANJ - V četrtek, 19. marca, ob 17. uri bodo v avli Skupščine občine Kranj odprli fotodokumentarno razstavo *Dokumenti Osijeka 91*. Ob 18. uri bodo v galeriji Prešernove hiše odprli razstavo modnih fotografij *Deana Dubokovića*. V Stebriščni dvorani Mestne hiše bodo ob 18.30 odprli razstavo tekstuvenega oblikovanja oblikovalke *Maricke Rakovec* in razstavo akad. slikarja *Toneta Marolta*. Ob 19. uri pa bodo v galeriji Mestne hiše odprli pregledno razstavo slikarja *Poldeta Miheliča* iz Kamnika. V Gorenjskem muzeju, Tavčarjeva 43, sta na ogled tri razstavi: *Hrvaški vojni plakat* in razstava *Gorenjski likovni umetniki - modernejše smeri*.

JESENICE - V galeriji Kosove graščine je na ogled razstava *Nove pridobitve v etnološki zbirki Gorenjskega muzeja*.

RADOVLJICA - V fotogaleriji Pasaža radovljiske graščine je na ogled razstava fotografij Obsavski sprehodi avtorja *Ivana Pipana*. V avli občine Radovljica razstavlja akt fotografije *Jasminka Vidmar* iz Maribora.

BLED - Gradu Grimšice je na ogled razstava dokumentarnih fotografij zadnje uprizoritev *Škofojeloškega pasijona* iz leta 1936.

ŠKOFJA LOKA - V knjižnici I. Tavčarja bo danes, v torek, ob 17. uri *ura pravljic*. V četrtek, 19. marca, ob 18. uri bodo v FKK predvajali *diapositive* na temo *Narodopisje*. V galeriji Fara razstavlja slike *Irena Špendl*. V galeriji Iskra Železniki razstavlja risbe na temo Zupančevih pravljic Zlato pod Blegošem slikar *Peter Jovanovič*. *Zbirke Loškega muzeja* so odprte samo ob sobotah in nedeljah od 9. do 17. ure. Med tednom je možen ogled tudi dopolne predhodni najavi na upravo muzeja. V galeriji Loškega gradu je na ogled razstava *Nevidne strani vidne umetnosti*. V četrtek ob 16. uri bo *vodstvo po razstavi*. Predvajali bodo tudi videofilm o likovnih tehnikah.

TRŽIČ - V razstavišču tržiškega paviljona je na ogled razstava slik akad. slikarja *Ferda Mayerja*.

KAMNIK - V razstavišču Veronika bodo jutri, v sredo odprli razstavo akvarelov *Grete Boltar*.

PRIREDITVE TEGA TEDNA

KRANJ: DUBRAVKA TOMŠIČ - V soboto, 21. marca, ob 19.30 se v Prešernovem gledališču Kranj obeta izjemni koncertni dogodek. Župniški urad Kranj in Občestvo izobražencev Kranj sta povabila znano pianistko **Dubravko Tomšič - Srebrenjak**, da nastopi z recitalom Mozartove, Brahmsove in Chopinove glasbe. Koncert je namenjen počastitvi 500-letnice dograditve kranjske cerkve in 1250 letnice krščanstva na Slovenskem. Vstopnice so na voljo vsak dan od 16.30 do 17.30 v pritličju kranjske župnišča.

KRANJ: ZNOVA VIRGINIJA - V petek, 20. marca, ob 19.30 bodo v Prešernovem gledališču ponovili predstavo E. Albeeja *Kdo se boji Virginije Woolf - za izven*.

KRANJ: NECA FALK - V gledališču Cveta Severja bo ta četrtek ob 16.30 in 17.30 otroke zabavila pevka **Neca Falk**.

RADOVLJICA: ZGODOVINA IN GLASBA - V dvoranici radovljiske knjižnice bo danes, v torek, ob 19.30 prof. Aleksandra Vremšak predstavila glasbo skozi zgodovinske dogodke.

RADOVLJICA: NOVI PREVODI - V knjigarni DZS bo v četrtek, 19. marca, ob 19. uri literarni večer, v katerem bodo predstavili novo prevodno literaturo: Borisa Pekića Steklino, Hainricha Harrerja Sedem let v Tibetu, Evgenije Ginzburg, Križev pot in Aleja Carpentierja Ekskurz v metodi.

SREČANJE GORENJSKIH LUTKARJEV

Kranj - V gradu Kieselstein in v dvorani lutkovnega gledališča Cveta Severja se bo danes, v torek, z začetkom ob 9. uri začelo vsakoletno srečanje gorenjskih lutkarjev. Na pregledu letošnje lutkovne bobe sodeluje devet lutkovnih skupin iz vseh gorenjskih občin. Že po pravilu pa je največ lutkovnih skupin iz Kranja. Nastopajo: LS OŠ Matija Čop Kranj s predstavo Težave in sporočila psička Pafija, LS Lutke na vasi iz Srednje vasi se predstavljajo s Čarobno skrinjo, LS Čav-bav OŠ Šenčur s predstavo Tinčkov Pikec, LS Dobra misel OP Podlubnik s Skratlačkom, LS Gledališče Čenče iz Tržiča so pripravili Maglega strahca, LS Gledališče Tone Čufar bodo zaigrali Butalce, LS Lutke čez cesto Kranj se predstavljajo s Svinčenim vojakom, LS Tri iz Kranja imajo predstavo Ojoj, to boli, srečanje pa se bo zaključilo z nastopom LS Paravan iz Besnice z Gosodom Petelinom. Srečanje bo zaključil pogovor z ustvarjalci.

POKRAJINA 92

Jesenice - Foto klub Andrej Prešeren Jesenice in Osnovna šola Karavanških kurirjev NOB Koroška Bela organizirata foto razstavo mladih fotografov s Koroške (Avstrija), Furlanije-Julijske krajine (Italija) in Gorenjske (Slovenija) z naslovom »Pokrajina 92«. Na razstavi lahko sodelujejo avtorji, stari do 16 let. Avtorji lahko pošljajo na razstavo največ 6 črno-belih ali barvnih fotografij velikosti 18 x 24 cm. Tri fotografije lahko avtor označi s »K« (kolekcijo) in žirija bo tako vedela, da avtor predlaga kolekcijo. Na hrbtni strani fotografije naj bodo sledi podatki: ime in priimek avtorja, naslov fotografije in ime šole. Podatki o razstavi bodo objavljeni v katalogu. Fotografije, ki so že bile razstavljene na razstavi »Pokrajina 91«, bo organizator zavrnil. Fotografije je treba poslati najkasneje do 17. aprila letos na naslov: Osnovna šola Karavanških kurirjev NOB Koroška Bela, Cesta talcev 2, 64270 Jesenice. Prireditelj bo skrbno ravnal z deli in jih bo razstavljal pod steklom.

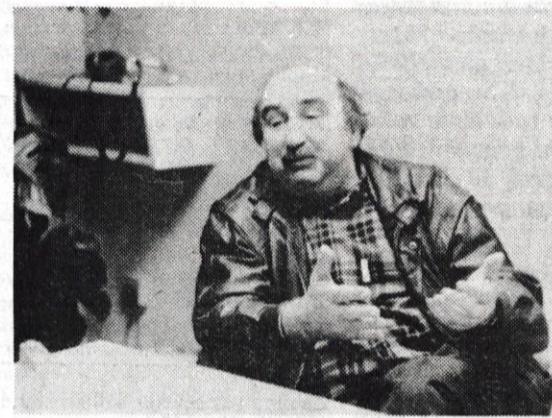
Zbiranje fotografij bo 24. aprila letos, dela pa bodo ocenjevali akademski slikar Roman Savinšek, likovni pedagog Marjan Kunc in kandidat mojstra fotografije Adi Fink. Tri najboljše fotografije in tri najboljše kolekcije bodo nagrejene. Otvoritev razstave mladih fotografov »Pokrajina 92« bo 16. maja 1992 ob 10. uri na Osnovni šoli Karavanških kurirjev NOB na Koroški Beli. Po otvoritvi razstave bo izlet na narocene poljane v Javorinski Rovt.

Lojze Kerštan

Tine Oman, "Žlahtni komedijant"

GLEDALIŠČE NIKOLI NE ZAMRE

Kranj - Na nedavnem novem ustanovljenem festivalu komedije v Celju je nagrada »Žlahtni komedijant« prejel Tine Oman, igralec Prešernovega gledališča v Kranju, kot najboljša igralka v komedijah prikazanih na tem festivalu pa je enako priznanje prejel Polona Vetrh. Tine Oman, tudi sam je že pred leti prejel najvišje igralsko priznanje pri nas - Severjevo nagrado - je priznanje za svojo igro tokrat prejel za vlogo v Feydeaujevi komediji *Do-re-mi-Fey-deau*, s katero je kranjsko gledališče tudi začelo svojo gledališko sezono.

Slovenska gledališča imajo v svojih programih razmeroma malo komedij, čeprav je hvalenega občinstva, ki si želi smeha, vedno dovolj. Tudi v Prešernovem gledališču niso komedije nekaj stalnega v programu?

"Res niso. Toda vloga je vloga, pa če jo ustvariš v komediji ali v tragediji. Vesel sem priznanja, pa ne zato, ker bi jih zbiral, pač pa je vsako priznanje tudi pohvala soigralcem in gledališču, kjer nastopam. Priznanje vedno razumem kot rezultat svojega dela in priznanje gledališču, ki mi je s svojo usmeritvijo to omogočilo."

O Prešernovem gledališču se je to sezono dosti govorilo. Največ prahu je dignilo prav to, da skoraj ni bilo mogoče izpeljati programa - zaradi pomanjkanja denarja. V zraku je bilo slutiti celo najbolj črnogledete obete glede nadaljnega obstanka gledališča. So se vremena zdaj zjasnila?

"Prav nič. Ni pravčno, da se v obdobju, ko gledališče dobiva mednarodna priznanja, kot na primer na festivalu v Minsk, pa recimo tale moj Žlahtni komedijant tudi nekaj pomeni, pogovarjam o tem, ali bo gledališče preživel ali ne bo, ali bo naslednja sezona ali ne. Vprašanje je aktualno še zdaj, saj se v gledališču začenjajo priprave na novo sezono zdaj spomladni, ne pa v jeseni."

Si lahko predstavljate položaj, ko recimo Prešernovo gledališče ne bi moglo začeti nove sezone?

"Vse se lahko zgodi. Vendar pa sem trdno prepričan: tudi če ne bi bilo Prešernovega gledališča, bi teater v Kranju živel naprej. Dolgo časa sem namreč igralec, zdaj mi teče že petindvajseta sezona, in dobro vem, da gledališče ne more kar enostavno umreti. Tudi pred leti, ko je mesto izgubilo poklicno gledališče, je gledališče živel naprej. Razvilo se je amatersko gledališče in to kar na visoki ravni. Prav tako ga je mesto vzdrževalo in ni kaj bolj potrebeni ni bilo, kot je današnje poklicno. Kolikor vem, se daje

gledališču le en odstotek od vseh družbenih dejavnosti. Zato se pravzaprav ne bojim tega, da bi recimo zaradi administrativne ukinite v Kranju gledališče zamrlo. Zdaj pa sploh ne, ko so gledališče odkrili tudi mladi. Na predstavah je vsaj polovico mladega občinstva, to pa pomeni, da je gledališki program zanimiv zdaj tudi za-

ve je dvigala na primer Svatba Rudija Seliga, podoben gledališki učinek je imela Filipičeva Božanska tragedija. Svoj poseben gledališki izraz je Prešernovo gledališče imelo tudi pred leti z Grčo, Doktorjem Dragom itd. Seveda pa gledališke provokacije za vsako ceno, dvojgovi medijski prah, ni ravno cilj niti ne metoda današnjega gledališča. Predvsem pa izjemnost nekaj stane, provokativni projekt ni poceni in ne bi si mogli privoščiti kaj takega, če bi šlo to na škodo številu predstav. Res pa je tudi, da nam v vsaki sezoni uspe postaviti na oder odmevno predstavo. Za nas je že neko merilo, če recimo pridejo gledalci iz Ljubljane v Kranj. Kdo se boji Virginije Woolf je že takva predstava, polna je kjerkoli zaigramo in kadarkoli. Mimogrede, igramo jo tudi ta konec tedna."

Ne samo nad kranjskim gledališčem, oblaki se zbirajo tudi nad drugimi poklicnimi slovenskimi gledališči. So za krizo gledališč krivi njihovi programi?

"Poklicna gledališča bi se vsekakor med seboj moraljavati programsko. Vendar pa iz te programske krize ni tako enostavno izstopiti. To se je posrečilo le mariborskemu gledališču, ta je trenutno slovenski gledališki fenomen. Včasih je na primer prednjačilo celjsko gledališče, vse je drvelo tja gledati predstave, danes drvimo v Maribor."

Bi moralo tudi Prešernovo gledališče poiskati svoj lasten, podobno predreni in samosvoj gledališki jezik, da bi vsi drveli v kranjsko gledališče?

"Imam občutek, da bi to znali, namreč biti provokativni, originalni. Sploh pa je v tem času, kar sem sam zraven, nekaj takega že bilo. Prah in splošno zanimanje za naše predstave

"Pred tako nalogo ali problemom, če hočete, so vsa gledališča vsako sezono. Drugie imajo to srečo, da imajo recimo samo programsko krizo, Prešernovo gledališče pa ima zraven še problem preživetja. Če se bodo poklicna gledališča pri nas začela sesavati, sem prepričan, da se bo zaradi finančnih problemov kranjsko med prvimi. Toda prepričan

sem tudi, to sem že rekel, da s tem gledališče ne bo zamrlo.

Danes so na žalost časi, da gledališče z uspešno predstavo ne more na gostovanje, ker so prevozi predragi. Pred leti smo s predstavo Državni lopov dve sezoni gostovali po Sloveniji, danes pa so gledališča, ne samo naše, v položaju, ko uspešne predstave ne morejo tržiti, kot se reče. Ljudje na vseh koncih Slovenije si želijo gledališča, toda gostitelj ne zmore za prevoz tovornjaka s sceno in vsem drugim, stroška pa ni mogoče pristeti v ceno vstopnice. Če ni gostovanji, se gledališča med seboj ne poznaajo, ljudje ne poznaajo druge gledališke govorce, predstave ni mogoče prodajati drugam... Tisti časi, ko smo lahko s traktorjem pletjali sceno do Naklega in tam igrali, so pač že mimo."

Ali so bile dosedanje vloge, vse je bilo v dolgi karieri ogromno, okoli osemdeset, vedno po vaši volji?

"Vsake vloge se lotim odgovorno, pa naj gre za komedisko, v katerih kot pravijo, sem uspešen, ali pa za resno dramsko vlogo. Ne bom rekel, da so mi vloge v komedijah najbolj všeč, res pa je sicer, da jih je v programu gledališč premalo. Verjeli ali ne, rad bi igral vloge, kakršna je bila tista v Milana Jesihi En sam dotik, drama, ki jo je preveval čehovljanski duh. Čehova se v našem gledališču dosegla nismo lovelati, bil bi pa, vsaj zame, pravi gledališki iziv, igrati na primer v Česnjievem vrtu, Stričku Vanji..."

Bliža se počasi konec sezone, vi pa še vedno na održi?

"Ne zame, ne za kolege sezono še ne bo tako hitro konec, najmanj tja do junija tako kot lani. Ponavljati začenjam Slastnega mrlja za abonentov, pa še druge ponovitve, potem pa je na vrsti studij predstav za naslednjo sezono. Upam vsaj, da bo tako. Kajti problem našega teatra ni teatralni, pač pa je vse odvisno od urejenega financiranja." ● Lea Mencinger, foto Jure Cigler

Fotografska razstava

OBSAVSKI SPREHODI

Radovljica - V fotogaleriji Pasaža radovljiske graščine je na ogled samostojna foto razstava člena Fotokino kluba Radovljica - fotoamaterja I. razreda Ivana Pipana iz Radovljice. Razstava je dvodelna. Prvi del OBSAVSKI SPREHODI zajema sedemindvajset fotografij in bo na ogled v mesecu marcu 92. Drugi del PRODNIKI pa vsebuje šestindvajset fotografij in se bo nadaljeval v mesecu aprila 92. Oba ciklusa se dopolnjujeta, delujeta izredno estetsko in izvirno. S črno-belo fotografijo se je intenzivne spoprijel leta 1975 in od tedaj dalje je začel aktivne sodelovanja na skupinskih razstavah. Skupno je doslej sodeloval na več kot 180 razstavah in prejel 40 nagrad in priznanj.

V fotografiji Ivana Pipana prepoznavamo sestavine, ki povezujejo njegov opus z izročilom mednarodnega liričnega realizma. S fotografskoga vidiška je razvidna delitev Pipanove opuse na posamezne cikle ali sklope - OBSAVSKI SPREHODI, PRODNIKI in SANJSKA RESNIČNOST. Glede na spremembe okusa in dojemljivosti sodobnega občinstva za tovrstna fotografiska sporocila, moramo Pipanu priznati tiste subjektivne kvalitete, s katerimi presega slogovne in estetske norme umetnostne smeri. Za to smer se je kot ustvarjalec opredelil iz iskrenega osebnega prepričanja, da bi vsaj za hip lahko delil z nami svoja sanjska videnja. Predstavitev, klub izjemnemu številu razstavljenih fotografij ni retrospektiva v pravem pomenu besede, pač pa prikaz rezultatov umetniko-

vih ustvarjalnih naporov zadnjih nekaj let. Pipanova prisotnost v sodobni slovenski fotografiji je brez dvoma ključnega pomena, saj je bil avtor vedno pojem za vse, kar se je novega, svežega in fotografsko naprednega dogajalo v svetu.

Ciklus OBSAVSKI SPREHODI nosi pečat Pipanove osebne ustvarjalne volje. Ni mu kaj očitati. Narava se zdi tu kot pesniška prispodoba nekončne osamljenosti, izgubljene. Vodna površina mogočne Save, skodranza z lahnimi, dekorativno nakazanimi valovi, skrivenčena, osamljena drevesa pred megalitom ozadjem, napol poležana trava ali ločje, ki trepetata v vetru. Komaj nakazani obliki delujejo s sanjsko resničnostjo in prefinjeno fotografsko gvorico. Avtor kaže v teh ciklusiagnagnjenje do meditiranja, iskanja nečesa, kar je onstran čiste fotografikske igre in zgorji optičnega in estetskega užitka. Hrepeni po nekem svetu iluzij, kjer ni običajnih nasprotij, ki sicer spreminja naše vsakdanje življenje.

V avtorjevem večdesetletnem ustvarjalnem razvoju ugotovimo številne motivne in problemske opredelitve, ki pomejajo povsem osebna spoznanja in resitve. V teh ciklusiagnagnjenje sojelo svojstveni, kompozicijsko dobro premljeni izrezzi

Spremembe tarifnega sistema za prodajo električne energije

Precej novosti, več možnosti izbire

Spremembe so začele veljati s 7. marcem, ker imate poslej več možnosti izbire, je dobro, če jih natančno poznate.

Kranj, 13. marca - Slovenska vlada je spremembe tarifnega sistema sprejela že 23. januarja, bile so celo objavljene, vendar jih je potenčila nazaj, ponovno popravila in s 7. marcem so začele veljati. Sprememb je kar precej, saj so uveli popust za prvi 100 kilovatnih ur, nekaterim bo morda prav prišel mali gospodinjski odjem, pri zelo majhni porabi bo možen celo dobropis. Za uro je zjutraj podaljšan čas višje dnevne tarife, odločite pa se lahko za dirigiran odjem. Novosti sta nam predstavila TOMAŽ JAMNIK in MITJA ANŽEJ in Elektro Gorenjske, ki sta nam obljubila, da bosta odgovorjala na vaša vprašanja, če se vam bodo še porajala in jih boste poslali na Gorenjski glas.

Polovični popust za 100 kilovatnih ur

Pri gospodinjskem odjemu je uveden 50-odstotni popust za 100 kilovatnih ur porabljeni električni. Pravico do njega imajo gospodinjski porabniki, pri katerih se ujema naslov odjemnega mesta in naslov stalnega bivališča. Z drugimi besedami to pomeni, da so izvzete počitniške hišice. Pri Elektru bodo zdaj gospodinjske porabnike razdelili na tiste, pri katerih se naslova ujemata in na tiste, pri katerih se ne. Ker dole temu ni nihče posvečal pozornosti, so verjetno med uporabniki tudi takšni, pri katerih se naslova ne ujemata, ker, denimo, otroci plačujejo električno za stare ali obratno, položica torej ne gre na naslov odjemnega mesta. Vse takšne primere čimprej sporočite poslovnim enotam, saj sicer popusta ne boste deležni.

Popust za 100 kilovatnih ur porabljeni električni bodo obračunani po ceni za enotarno merjenje, po sedanjih cenah torej v zimski sezoni znaša 5,13 tolarja za kilovatno uro, kar na mesec znaša 256,50 tolarja, v poletni sezoni pa po sedanjih cenah 3,41 tolarja za kilovatno uro, torej 170,50 tolarja.

Mali gospodinjski odjem

Novost je mali gospodinjski odjem, kamor bodo uvrščeni porabniki, pri katerih znaša priključna moč glavne varovalke 10 amperov. Tudi pri njem se morata naslova ujemati, kar pomeni, da so izločeni vikendi, ki se sicer množično vključevali v to skupino. Nova kategorija je namreč namenjena vsem tistim, ki zaradi manjše priključne moči porabijo manj električne, ki v svojem gospodinjskem odjemu nimajo "požeruhov" električne. Njihova skupna moč namreč ne sme presegati 2.200 vatov, upoštevati pa je potrebno, da se to nanaša na moč glavne varovalke, z upoštevanjem tokokrogov v razdelilcih je to v bistvu 6-amperka varovalka, kar pomeni, da obremenitev

dejansko lahko znaša 1.300 vratov.

Takšnih porabnikov doslej nismo imeli, saj je bila doslej najmanjša priključna varovalka 16-amperska. Kdor se bo za mali gospodinjski odjem odločil, bo moral to sporočiti poslovni enoti Elektra. Spremembo bo moral plačati sam, normativ za zamenjavo varovalke je ena ura, za zamenjavo števca ura in pol, skupaj bo torej moral plačati dve uri in pol dela. Vendar pozor, za spremembo se lahko odločite le enkrat v letu, torej se prav kmalu ne boste mogli premisliti. Zato morate stvar poprej dobro premisliti, bolje rečeno preračunati, če ne znate sami, naj vam pomaga strokovnjak, verjetno koga poznate v sosedstvini.

Tako nizka priključna moč namreč ne prenese "požeruhov" električne, težav ne bo pri razsvetljavi, radio in TV aparati, likanju itd., povzroči pa jih že lahko uporaba bojlerjev, tudi Gorenjevi pralni stroji so "premočni".

"Goljufati" torej ne bo možno, saj s priključtvijo močnejšega porabnika pregorela glavna varovalka, zanje je odgovoren Elektro in njeno zamenjavo vam bodo zaračunali, verjetno pa ne bodo prišli takoj, ko jih boste poklicali.

Merjenje v tej skupini bo enotarno, cena bo skozi vse leto enaka. Za 15 odstotkov bo nižja od povprečne tarifne postavke, ki velja v času višje tarife pri dvotarifnem merjenju v višji in nižji sezoni. Pri malem gospodinjskem odjemu pa se ne bo obračunava obračunska moč, ki zdaj v nižji, poletni sezoni znaša 88,60 tolarja za kilovat, v višji zimski sezoni pa je zdaj ukinjena.

Dirigiran gospodinjski odjem

Gospodinjstva, ki imajo stikalno uro, se po novem lahko odločijo tudi za dirigiran odjem. V tem primeru imajo stikalno uro nastavljeni čez dan 16 ur na višjo dnevno tarifu, ponoči pa osem ur na nižjo, nočno tarifu. Odpovedo se torej cenejši električni sredi dneva

Povprečna poraba električne v gorenjskem gospodinjstvu znaša 350 kilovatnih ur na mesec. Koliko se jih bo uvrstilo v mali gospodinjski odjem, je težko reči, ker so v podatkih, ki smo jih dobili za leto 1990, vključeni vikendi:

kilovatne ure na mesec	odstotki gospodinjstev
do 20	6,97
od 20 do 50	4,33
od 50 do 100	7,26
od 100 do 200	18,62
od 200 do 300	21,54
od 300 do 400	16,94
od 400 do 500	10,81
od 500 do 700	8,76
nad 700	4,77

Zanima vas seveda, koliko stane elektrika po 7. marcu. Uradno objavljenim tarifnim postavkam smo priračunali 10-odstotni prometni davek in tako znaša (v tolarjih na kilovatno uro):

odjemna skupina	dvotarifno merjenje		enotarno merjenje	dirigiran odjem
	dnevno	nočno		
gospodinjski odjem pozimi	6,40	3,75	5,13	2,99
poleti	4,27	2,13	3,41	1,71
mali gospodinjski odjem			4,53	

Obračunska moč se zdaj obračunava le pri gospodinjskem odjemu v času nižje sezone, torej poleti (aprila, maja, junija, julija, avgusta, septembra), po sedanjih cenah znaša 97,46 tolarja za kilovat.

in v osmih nočnih urah porabljeni električni se jim obračunava po tarifni postavki za dirigirano porabo, ki so nižje od "nočne" tarife. Ta možnost je seveda primerena za tiste, ki stanovanja dogrevajo s pomočjo električne, saj je za celotno ogrevanje osem ur prekratkih.

Dobropis

Ce bo poraba električne v gospodinjstvu prek celega leta manjša, kot znaša 50-odstotni popust za 100 kilovatnih ur, bodo porabniki dobili dobropis. Verjetno bodo to izjeme, saj po sedanjih cenah popust prek celega leta znaša 2.560,80 tolarja. Do tega bo, denimo, prišlo, če koga dolgo ne bo doma in tudi sicer porabi zelo malo električne.

Če se bo komu primerilo, da bo popust večji od porabljeni električni, bo namesto položnice dobil dobropis, torej obvestilo, da ne bo mislil, da se je položnica kje izgubila.

Za uro podaljšana dnevna tarifa

Cas višje, dnevne tarife bo po novem trajal od 7. do 14. in od 17. do 23 ure poleti ter od 6. do 13. in od 16. do 22 ure pozimi. Dnevna tarifa je torej po-

daljšana za eno uro in traja 13 ur, nočna pa 11 ur. Tako skušajo zmanjšati jutranjo konico, ki je poleti med 7. in 8. uro, stikalne ure pa so se doslej preklopile šele ob 8. uri.

Novost je tudi izračunavanje cene električne pozimi, saj se tarifne postavke oblikujejo glede na ceno kilovatne ure pridobljene iz premoga, kilovatna ura stane najmanj toliko, kot znaša nabavna cena lignita s kurilno vrednostjo 13.000 kJ. Po posameznih odjemnih skupinah pa jo popravijo z naslednjimi faktorji: 1,05 za odjem na napetosti 110 kV, 1,15 za odjem na napetosti do 1 do 35 kV, 1,25 za odjem na nizki napetosti.

Male elektrarne

Določena je tudi nova odkupna cena električne, ki jo pridobijo male vodne elektrarne z instalirano močjo do 1.000 kilovatov. Cene so odvisne od tarifnih postavk za gospodinjski odjem električne energije, manjše so od 20 do 35 odstotkov. Po višji nekoliko višji ceni namreč električno odkupujejo od tistih elektrarnarjev, ki izboljšujejo napetostne razmere v omrežju, kar pomeni, da to velja za male vodne elektrarne, ki imajo sinhronne generatorje. ● M. Volčjak

Glede plač pa so se dogovorili, da bodo poslej vsi prejemniki enake, zajamčene plače, torej dobrih 8.000 tolarjev, s čimer se je direktor strinjal. Najbolj bodo seveda prizadete skupne službe, vendar pa pravijo, da jih je tam približno 20 preveč. Bodo pravočasno dobili zajamčene plače ali ne, je težko, reči, saj je direktor na zboru delavcev dejal, da za to ne more prevzeti odgovornosti.

Pri tem je zanimivo, da ima KOP poleg približno 18 milijonov tolarjev dolgov tudi približno 7 milijonov tolarjev terjatev, za neto plače pa potrebujejo približno 750.000 tolarjev. Če bi jih uspeli izterjati, bi torej delavcem lahko izplačali tri zaostale plače, toda kako, žiro račun je blokiran... Rešitev za KOP še ni videti, jo bo morda dorekel upniški odbor? Pri tem je zanimivo, da delavci v stečaju ne vidijo rešitve, saj sta ob koncu zборa delavcev vstala dva in rekla, da garantirata za vse, da bodo pošteno delali, le delo naj jim zagotovijo in pravijo, tako kot je treba. ● M. Volčjak

Lanski finančni rezultati gorenjskega gospodarstva

Izguba večja od dobička

Gorenjsko gospodarstvo je lani izkazalo 3,5 milijarde tolarjev izgube, dobiček pa je znašal slabi 2 milijardi tolarjev.

Kranj, 13. marca - Pravo sliko finančnega rezultata gorenjskega gospodarstva v lanskem letu bo seveda dala primerjava s Slovenijo. Že po prvih podatkih, ki jih je poslala podružnica SDK v Kranju, pa lahko rečemo, da je bilo gorenjsko gospodarstvo v povprečju "pod vodo".

Prihodki gorenjskega gospodarstva so lani znašali 93,9 milijarde tolarjev, odhodki 95,5 milijarde tolarjev, zanimivo, da je bil pri obeh porast natančno 140-odstoten. Dokaj izravnani je tudi porast prihodkov oziroma odhodkov od obresti, saj je bil pri prihodkih porast 340-odstoten, pri odhodkih pa 347-odstoten. Podobno kot leto poprej pa je bilo tudi lani za gorenjsko gospodarstvo značilno, da si je moral izposoditi več denarja, kot ga je posodilo samo, saj so prihodki od obresti znašali 3,4 milijarde tolarjev, odhodki pa 7,3 milijarde tolarjev.

Izguba je lani znašala 3.546 milijonov tolarjev, daleč največja je bila na Jesenicah, kjer je znašala 2.183 milijonov tolarjev, v Kranju 606 milijonov, v Radovljici 484 milijonov, v Škofiji Liki 212 milijonov in v Tržiču 60 milijonov tolarjev. Lanska izguba, preračunana na delavca, je na Gorenjskem znašala 58.332 tolarja; na Jesenicah je znašala kar 294.704 tolarjev, v Radovljici 53.677 tolarjev, v Kranju 23.518 tolarjev, v Škofiji Liki 16.158 tolarjev in v Tržiču 10.990 tolarjev.

Celotna izguba, ki jo je potreben pokriti, pa znaša dobrih 5 milijard tolarjev, kar kaže na to, v kako globoki krizi je gorenjsko gospodarstvo že nekaj časa.

Dobiček je lani znašal 1.959 milijonov tolarjev. Največ so ga uspela ustvariti kranjska podjetja, saj je znašal 888 milijonov tolarjev, sledi Radovljica s 570 milijoni, Škofja Loka s 304 milijoni, Tržič s 87 milijoni in na koncu so Jesenice z 91 milijoni tolarjev dobička. Železarna je torej resnično usodna za Jesenice, saj imajo ob daleč največji izgubi tam najmanj podjetij, ki prinašajo dobiček.

O tem govoriti tudi akumulacija, ki je lani na Gorenjskem znašala 913 milijonov tolarjev, od tega na Jesenicah le pičnih 61 milijonov tolarjev, kar je celo manj kot v Tržiču, kjer je znašala 66 milijonov tolarjev. Sorazmerno majhna je bila tudi v Škofiji Liki, kjer je znašala 98 milijonov tolarjev, v Kranju je znašala 296 milijonov tolarjev, presenetljivo najvišja pa je bila v Radovljici, kjer je znašala 392 milijonov tolarjev. Radovljica je na prepričljivo prven mestu tudi pri akumulaciji na delavca, saj je v Radovljici znašala 43.919 tolarjev, gorenjsko povprečje je znašalo 15.953 tolarjev, vse druge gorenjske občine pa so se znašle pod njim, saj je v Kranju znašalo 13.386, v Tržiču 12.283, na Jesenicah 8.290 in v Škofiji Liki 7.616 tolarjev. Stopnja akumulativne sposobnosti je bila na Gorenjskem 1-odstotna; v Radovljici 3,4-odstotna, v Tržiču 2,2-odstotna, v Kranju in Škofiji Liki 0,7-odstotna in na Jesenicah 0,3-odstotna. ● M. V.

IZ GOSPODARSKEGA SVETA

Proizvodnja še naprej pada

Obseg industrijske proizvodnje v Sloveniji je bil januarja za 16 odstotkov nižji od lanskega povprečja. Še naprej pada obseg investicij, januarja je SDK zabeležila nekaj več kot 3 milijarde tolarjev plačil za investicije, kar je le za 32,8 odstotka več, kot je znašala lansko povprečje, inflacija je bila namreč bistveno višja. Januarska javna poraba je znašala 21,5 milijarde tolarjev, kar je v primerjavi z lanskim povprečjem za 77,2 odstotka več. Januarja izplačila čistih plač so bila za 1,8 odstotka manjša kot decembra lani.

Blokiranih več kot tisoč podjetij

Januarja je imelo v Sloveniji žiro račune blokirane 1.073 podjetij, kar je največ doslej, v primerjavi z decembrom pa 67 podjetij več. Od decembra pa januarja se je povpre

Kakšne so cene

Ali se plača kupovati pri sosedih

Prejšnji torek smo predstavili delček ponudbe, kakršno ponujajo v verigi trgovin Hofer v Avstriji. Hoferja smo izbrali zato, ker je najcenejši - tako kot Aldi v Nemčiji, ki tudi oskrbuje Hoferjeve trgovine. Verjetno ste pri branju članka prejšnji torek misili, da smo pri tipkanju cen napravili napake - nismo, cene so dejansko tako nizke, kot smo napisali. Edino pomoto smo napravili pri preračunu cen v tolarje - z inflacijsko devalvacijskim navidhom smo cene v šilingih množili z 8. Vendar pa se tolar še vedno dobro drži in ob menjavi 7,70 SLT za ATS so tolarske cene celo nižje, kot smo jih objavili.

Za primerjavo: v spisku Hoferjevih cen smo navedli tudi čokolado, 100-gramska. V naših trgovinah je najcenejša jedilna čokolada že 60.- SLT, po toliko so tudi čokolade z nadevi. Uvožene čokolade so že po 80.- do 95.- SLT. Povsem enake 100-gramske čokolade z lešniki, mandlji itd. so pri Hoferju po 5,90 do 6,90 ATS, navadna mlečna čokolada pa le 4,90 ATS. Če bi bil šiling po 10.- tolarjev, bi še vedno bil prihranek očiten!

Za danes smo obljudili še nekaj cen iz Hoferja (računali smo z razmerjem 8 : 1).

artikel	cena v SLT	cena v ATS
riž, 1 kg	71,20	8,90
puding vanili, 5 vrečk	55,20	7,90
puding kakao, 3 vrečke	55,20	7,90
marmelada, 700 g	111,20	13,90
kumarice v kisu, 720 g	79,20	9,90
ALU-folia, 25 m	119,20	14,90
ketchup, 400 g	79,20	9,90
milo, 150 g	39,20	4,90
zobna pasta, 2 tubi	79,20	9,90
vitamiska krema za kožo, 250 ml	159,20	19,90

Če primerjate še cene iz naše preglednice prejšnji torek (npr. za rozine, kis, margerino, ribje konzerve Delamaris, itd.), potem boste še težje razumeli, zakaj je hrana v Sloveniji tako draga.

Avtobusni izlet v Celovec (kjer je Hoferjeva trgovina), stane pri Alpetourju, Potovalni agenciji Kranj vsega 250.- SLT...

Avtosalon in sejem Avto in vzdrževanje

Skupna sejemska prireditev

Trojane, 12. marca - Celjski in Ljubljanski sejmi so se letos odločili za skupno sejemske prireditve na temo avtomobilizma. Tako bo od 24. do 29. aprila v Ljubljani 16. Slovenski avtosalon, v Celju pa bo hkrati 3. sejem Avto in vzdrževanje.

V Ljubljani bodo razstavljeni osebna vozila, oldtimerji, športni avtomobili in del spremljajoče industrije, v Celju pa gospodarska vozila in vse za vzdrževanje. Prireditelji se zavedajo, da je po osamosvojitvi slovenski prostor postal premajhen za več tovrstnih sejmov, hkrati pa se spreminja tudi struktura servisiranja in vzdrževanja vozil, predvsem na račun izginotja Zastave s slovenskega trga. Takšno povezovanje bo verjetno potrebno tudi v prihodnosti, tako v Sloveniji, kot tudi v okviru skupnosti Alpe Jadran.

Poleg razstavljanja avtomobilov (na sejmu lahko sodelujejo samo ekskluzivni zastopniki), bodo na obeh sejmih tudi številne spremljajoče prireditve. Tako bodo v Ljubljani številna posvetovanja, med njimi o varnosti v prometu, ekologiji in izobraževanju za nove tehnologije, v Celju o predpisih in standardih v združeni Evropi, vlogi umetnih tkiv in designa v prihodnosti, in o avtomobilu in trgovini.

Da je takšna sejemska prireditev potrebna, menijo tudi v Združenju ekskluzivnih uvoznikov tujih avtomobilov, čeprav se ponovno obljubijo omembe pri uvozu in s tem zaščita domače industrije. S tega vidika bo verjetno nadvse zanimiva tiskovna konferenca Združenja, Revoza in Cimosa, ki bo prav tako v času sejma.

Sejemska vstopnica bo stala verjetno okoli 200 tolarjev in bo veljala za obe prireditvi, na relaciji Ljubljana - Celje pa bo organiziran brezplačni avtobusni prevoz. Med zanimivostmi je treba omeniti tudi, da bodo v Ljubljani razstavljena nekatera atraktivna vozila, tako naj bi Industriimport pripeljala Subaru SVX, razstavljen pa bo verjetno tudi Ferari. ● M. Gregorič

JELOVICA

Na podlagi 9. člena Odloka o podeljevanju priznanj občine Škofja Loka (Ur. list RS, št. 10/92) Komisija za odlikovanja in priznanja Skupščine občine Škofja Loka

R A Z P I S U J E**PODELITEV PRIZNANJ OBČINE ŠKOFJA LOKA ZA LETO 1991**

Skupščina občine Škofja Loka podeljuje občanom, podjetjem, zavodom, organizacijam in društvom naslednja priznanja:

1. NAZIV ČASTNI OBČAN za izredno delovanje in stvarite na posameznih področjih družbenega življenja in dela ter za pomemben prispevek k ugledu in napredku občine oziroma v širšem družbenem prostoru.

2. ZLATI GRB OBČINE ŠKOFJA LOKA za dolgoletno izredno uspešno in družbeno pomembno delo na vseh področjih družbenega življenja, ali za dosežke, ki so trajnejšega pomena in so pomembno prispevali k razvoju in ugledu občine.

3. SREBRNI GRB OBČINE ŠKOFJA LOKA za večletno uspešno in družbeno pomembno delo ter za zgledne uspehe in požrtvovalnost na vseh področjih javnega delovanja.

4. BRONASTI GRB OBČINE ŠKOFJA LOKA za enkratne izjemne dosežke in za aktivno udeležbo v različnih humanitarnih akcijah, zlasti pri reševanju človeških življenj ali pri preprečevanju škode na premoženju.

Pobude za podelitev priznanj občine Škofja Loka lahko podajo občani, skupine občanov, podjetja, zavodi, organizacije ter društva.

Pobude morajo biti pisno utemeljene. Zbira jih Komisija za odlikovanja in priznanja Skupščine občine Škofja Loka, Poljanska c. 2, do 17. aprila 1992.

Še nekaj vprašanj in odgovorov

DOHODNINA

Odkar smo izdali posebno prilogu o dohodnini, vaših vprašanj ni več veliko, tudi na kranjski davčni upravi so nam povedali, da so po izdaji priloge vprašanja usahlila, kar je nedvomno najboljši dokaz, da vam je v pomoč, da so davkarji navodila za izpolnjevanje napovedi napisali tako, da jih resnično lahko razume vsakdo. Vendar pa smo nekaj vprašanj še prejeli, nanašajo se predvsem na stvari, ki jih je republiška davčna uprava pojasnila še zdaj, natančneje 11. marca, torej po izdaji naše priloge. Nanje nam je pomagal odgovoriti ALEKSANDER TROHA, direktor kranjske davčne uprave.

Plače iz tujine

"Lani sem prejemal plačo s Hrvaškega, saj sem bil zaposlen v hrvaškem podjetju v Sloveniji. Kakšne podatke potrebujem za izpolnitve davčne napovedi?"

"Državljan Slovenije sem, do lanskega septembra sem bil zaposlen v počitniškem domu, katerega lastnik je srbsko, torej tuje podjetje. Plačo sem dobival iz Beograda. Kakšne podatke potrebujem za davčno napoved in kako naj jih pridobim?"

"Vprašanji sta si podobni, zato je moč nanju odgovoriti skupaj, nanašata se na tolmačenje, ki so ga občinske davčne uprave od republiške dobitile še 10. marca.

Tisti, ki so lani plače ali nadomestila dobivali od drugod, večinoma nimajo podatkov o bruto plači, zato zanje velja podobna rešitev kot za pokojnine, prejete iz tujine. Prejemke vpišejo v vrstico 16 poglavja A.I., ki se glasi "plače in nadomestila, prejeta od JA in drugih iz-

Ne čakajte na zadnji dan, ko se utegne zgoditi, da zaradi gneče davčne napovedi ne boste mogli oddati, saj boste v tem primeru kaznovani s 25.000 tolarji. Aleksander Troha, direktor kranjske davčne uprave pravi, da odmera ne bo odvisna od tega, kdaj ste napoved oddali, da nimajo nikakršnega vrstnega reda.

plačevalcev", in sicer v stolpec 8 vpišejo znesek neto plač oziroma nadomestil. Če imajo tudi podatke o med letom plačanih dohodnini, to vpišejo v stolpec 10b, plačane prispevke pa v stolpec 11, druge stolpce v tej vrstici pustijo prazne. Plače JA imajo razne dodatke, ki se vstevajo v osnovo za odmero dohodnine le v primeru, ko se od njih obračunajo prispevki za socialno varnost.

Pred odmero dohodnine bodo davkarji sami neto prejemke preračunali v bruto in sicer tako, da bodo neto prejemke pomnožili s faktorjem 1,6223 in dobili bruto znesek prejemkov. Prispevke pa bodo izračunali tako, da bodo bruto prejemke pomnožili s faktorjem 0,2336.

S tem računanjem se vam torek ni potrebno mučiti, za vse, ki se ubadajo s takšnim vprašanjem kot naša dva bralca, je bistveno, da v vrstico 16, v stolpec 8 vpišejo znesek neto plač.

"Upokojencem podatkov, ki so jih dobili od SPIZ-a, ni po-

trebno popravljati, ker bodo pri obračunu davka upoštevani podatki, ki jih bo SPIZ na magnetnem traku poslat republiški davčni upravi. Če so torej dobili napačne podatke (vsteto invalidno, znesek za rekreacijo in podobne stvari), naj jih ne skrbti, pri obračunu davka bodo upoštevani pravilni podatki. Če so davčno napoved že odali, je ni potrebno popravljati, saj bodo podatki popravljeni avtomatično. Žal je takšno napovedi republiške davčne uprave prišlo še 11. marca.

K temu naj dodamo še, naj se vsi tisti, ki so lani kot delavci slovenskih podjetij delavci v tujini, obrnejo na računovodstva svojih firm, kjer so pred dnevi dobili tolmačenje,

tako naj detaširani delavci izpolnijo davčno napoved.

Renta iz tujine

"Težje invalide, vdove in sirote po padlih ali umrlih, ki dobivajo rento preskrbovalnega urada v Nemčiji (Versorgungsamt Fulda) zanima, ali jih je potrebno vnesti v davčno napoved za leto 1991?"

Obvestilo nam je postal Alojzij Žibert, njegovo stališče so potrdili na kranjski davčni upravi. Takole pravi:

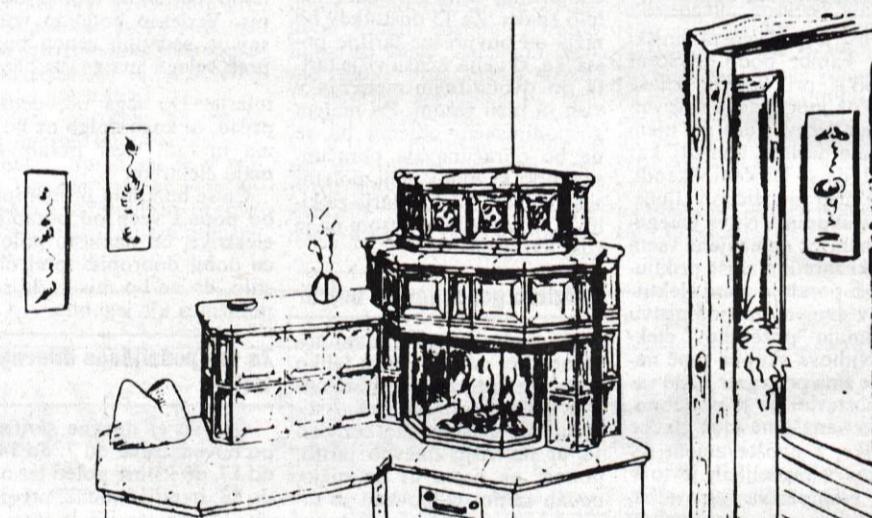
"Poskušali smo priti do uradnega tolmačenja, Ministrstvo za finance Slovenije nam je zdaj sporočilo, da to ni potrebno. Invalidom, vdovam in sirotom torej rente Versorgungsamt Fulda ni potrebno vpisati v davčno napoved za leto 1991."

Invalidnina

"Zakaj so dodatki kot invalidnina, varstveni dodatek in podobno vsteti v pokojnino in niso pričazani posebej, saj niso obdavčeni? Se vpišejo med davčne olajšave?"

"Upokojencem podatkov, ki so jih dobili od SPIZ-a, ni po-

**SVETUJEMO, PROIZVAJAMO,
PROJEKTIRAMO, PRODAJAMO, MONTIRAMO**

- zdravo in ekonomično gretje
- ekološko čisto okolje
- lahko vzdrževanje
- kakovost in trajnost peči
- prihranek pri energiji
- prijetna toploota za vaš dom

- toplozračni vložki "SUPRA" s termosteklom
- fugirna masa PALESIT
- ob gotovinskem plačilu 10% cassasconto
- obročno odplačevanje 1 + 3

VSE NA ENEM MESTU

- kmečke peči
- kamini
- toplozračne peči
- štedilniki
- pizza peči
- polmontažne peči

PIONIR
keramika d.d.
68000 Novo mesto
Slaková 5
tel. (068) 21-201, 26-016, 26-015
fax (068) 24-298

Primerjalno ocenjevanje prehrabnenih izdelkov

Jestvine naše vsakdanje

Ljubljana, marca - Pod naslovom "Najbolje ocenjeni prehrabneni proizvodi v letu 1991" je DOMUS, Center za zaščito potrošnikov v Ljubljani, organiziral veliko akcijo ocenjevanja nekaj pomembnejših prehrabnenih proizvodov pri nas. Slovenski strokovnjaki so pregledali in ocenili artikel, ki se dnevno pojavlja na našem jedilniku, to je mleko in mlečne izdelke, mesne izdelke, jedilno olje in testenine. Najboljše alpsko in pasterizirano mleko prihaja iz Ljubljanskih mlekarn, najboljše olje iz kranjske Ojarice, najboljše domače klobase iz MIP Nova Gorica.

Povedati moramo, da je komisija izdelke jemala s trgovskih polic, ne direktno od proizvajalca, ocenjevala pa jih je po točno določenih kriterijih. Vzorci so bili šifrirani; pred ocenjevanjem so bile odstranjene oziroma zakrite vse označke proizvajalca in blagovne oznake tako, da je bila zagotovljena anonimnost ocenjevanja. Šifrirane vzorce so poslani v analizo, po en vzorec pa so zadržali oziroma zamrznili za potrebe superanalize. Pri mesnih izdelkih so na primer ugotavljali vsebnost mesa, maščob in vode, pri testeninah kvaliteto uporabljenih moke in dodatkov ter lastnosti pri kuhanju, pri mleku in mlečnih izdelkih odstotek suhe snovi in maščobe, jedilna olja pa po rezultatih kemičnih analiz in po organoleptičnem ocenjevanju barve, vonja, okusa.

Pa poglejmo rezultate.

Ocen "odlično" je bilo malo. Ekstra kvalitetni razred in oceno odlično so dobili alpsko mleko, sterilizirano, 3,2% mm 1/1 TB, pasterizirano mleko 3,2% mm 1/1 TB, alpska smetana za kavo, sterilizirana, 10% mm 1/5 TB in kislina smetana PVC lonček, vse izdelki Mercator - Ljubljanskih mlekarn Ljubljana. Odlično je bilo tudi kondenzirano mleko, zgoščeno in sladkano, v tubi ABC Pomurke - Tovarna mlečnega prahu Murska Sobota. Oceno "prav dobro" pa so dobili pasterizirana sladka smetana 35% mm 1/4 TP, stički poltri mastni sir, Posavec - poltri mastni sir in Samostanski poltri 3/4 mastni sir iz Mercator - Ljubljanskih mlekarn, evaporirano mleko v pločevinkah ABC Pomurka - Tovarna mlečnega prahu Murska Sobota, sterilizirano mleko 3,2% mm, surovo maslo 1. vrste in Edamec - poltri mastni cir od Hmezd - Mlekarna Arja vas, pasterizirano mleko 3,2% mm 1/1 PP Mercator - Mlekarna Kranj, Livada

na naših mizah. Vsi so se slabše odrezali. V II. razred, ki je dosegel od 13,1 do 16 točk (Extra razred od 18,1 do 20, točk, I. razred od 16,1 do 18 točk) se je uvrstila Mlinaričeva klobasa s 15,9 točkami, kamniška domaća klobasa MESO Kamnik s 14,4 točkami, čajna goveja klobasa s 14,2 in tirolska salama s 14,1 točkami Meso izdelkov Škofja Loka, čajna klobasca Neoplante s 13,8 točkami in hot-dog hrenovka Mlinarič s 13,7 točkami.

V III., vendar še vedno piročljivi kakovostni razred so se od 10,1 do 13 točk zvrstile Slovenska klobasa Meso-izdelki Škofja Loka z 12,50, in domaća klobasa za kuhanje Zorman z 12,30 točkami.

•

D. Dolenc

Kranj, marec - Na Mohorjevem klancu je Breda Seražin - Bečan odprla trgovino Sera, ki je založena predvsem z ročno izdelanimi pleteninami za različne priložnosti, naprodaj pa so tudi modni dodatki. Trgovina Sera je odprta vsak dan od 11. do 19. ure. Gorazd Šink

V torek, 24. marca

bo v Gorenjskem glasu izšla priloga
GRADIMO, OBNAVLJAMO,

IZOLIRAMO, OPREMLJAMO...

Izkoristite učinkovit način za predstavitev vaših izdelkov in storitev. Naročila za objave sprejemamo v propagandi Gorenjskega glasa še do četrtek, 19. marca, tel. 218-463, fax 215-366.

KRUN

- SERVIS FOTOKOPIRNIH STROJEV MINOLTA
- PRODAJA FOTOKOPIRNIH STROJEV MINOLTA
- PRODAJA PISARNIŠKE OPREME
- PRODAJA PISARNIŠKIH POTREBŠČIN
- PRODAJA ŠOLSKEH POTREBŠČIN

Gregoričeva 6 (za Globusom), 64000 Kranj
Tel. 064/213-162

Odperto od 8. do 14. in od 16. do 19. ure
ob sobotah od 8. do 12. ure.

MODNI ATELJE Tone Bevk,
Spodnji trg 2, Škofja Loka, tel. 064/622-087 Odperto: vsak dan od 7. do 12. in od 15. do 19. ure, sobota od 8. do 12. ure

SEM MLADA, LEPA, KAR VELIKA,
KO SPOZNAŠ ME - TE ZAMIKA..?

ZALLA
TRGOVINA

TRGOVINA S KONFEKCIJO
IN ITALIJANSKIM JEANSOM EMANUEL
DELOVNI ČAS: vsak dan od 8. - 19. ure
sobota od 8. - 12. ure

ZALLA TRGOVINA Kranj
Delavska 19 (Stražišče - poleg trgovine Zapravljevček)

ALPROM
d.o.o., TRŽIŠČE
Trgovina s pohištvtom
na Gorenjskem sejmu v Kranju

Nudimo vam ugodne pomladanske nakupe
vsega pohištva po najnižjih cenah!

Za gotovinsko plačilo vam nudimo akcijske
popuste:

KUHINJE Marles in Svea **30%** popusta
MIZE IN STOLI Murales - Ljutomer **25%** popusta
DNEVNE SOBE, OTROŠKE SOBE, SPALNICE pa
od **25 do 35%** popusta.

Priporoča se trgovina s pohištvtom ALPROM na Gorenjskem sejmu v Kranju.

ODPRTO: vsak dan od 9. - 11.30 in 14. - 19. ure, sobota od 9. do 12. ure

Telefon: 064/222-268

Koliko je vreden tolar

Uradni tečaj: Na tečajni listi Banke Slovenije veljajo od 17. marca naprej:

		nakupni	srednji	prodajni
Avstrija	100 ATS	707,0699	709,1975	711,3251
Nemčija	100 DEM	4.975,1611	4.990,1315	5.005,1019
Italija	100 ITL	6,6170	6,6369	6,6568
Švica	100 CHF	5.498,0505	5.514,5943	5.531,1391
ZDA	1 USD	82,0359	83,1855	83,4351
Jugoslavija	100 YUD		60,0000	
R. Hrvaška	100 CRD		70,0000	

Podjetniški tečaj: Na tečajni listi Ljubljanske banke d.d. za obračun deviznih prilivov in odlivov veljajo od 17. marca naprej:

		nakupni	prodajni
Avstrija	100 ATS	710,6000	717,7060
Nemčija	100 DEM	5.000,0000	5.050,0000
Italija	100 ITL	6,6500	6,7165
Švica	100 CHF	5.525,5000	5.580,7550
ZDA	1 USD	83,3500	84,1835

V menjalnicah so bili v ponedeljek, 16. marca, ob 13. uri tečaji naslednji:

	marke	šilingi
	nakupni	prodajni
Gorenjska banka	52,35	55,00
Abanka	52,50	53,75
SKB	52,30	53,50
Hida lj. tržnica	52,70	53,70
Aval Bled, Ljubljanska 8	52,60	53,90
Otok Bled, Ljubljanska 15	52,30	53,50
Slovenska hranilnica	52,50	53,60
in posojilnica Kranj		

Vrednost zlata: Na četrtkovi akciji je cena zlata padla za 4,5 odstotka in gram zlata je tako stal 1.145 tolarjev. Še vedno pa je zlato na Ljubljanski borzi kar za približno 30 odstotkov dražejo kot na svetovnih borzah. Kupčije z zlatimi kovanci pa ni bilo, čeprav sta bila ponudba in povpraševanje živahnejša.

SREDSTVO PROTI VOLUHARJU

- komplet vsebuje 7 vložkov
- cena kompleta je 200 SLT + poštnina
- pri naročilu 5 in več kompletov vam nudimo 10 % popusta
- pošljemo po povzetju

Naročila sprejema:

Anica Jurman
Heroja Starih 12
68340 ČRNOSELJ
Tel. (068)52-888 in 51-696

NA TEMELJU TRADICIJE.
Pred več kot 100 leti
smeli bili ena izmed prvih dežel v Evropi
z obveznim zdravstvenim zavarovanjem.

Minilo je stoletje dogodkov, iskanj, razvoja, sprememb in stranpoli.

V SAMOSTOJNINI DRŽAVI
Z izkušnjami iz preteklosti, hotenji in voljo,
znanji in uporabo informatike organiziramo
zdravstveno zavarovanje za vse prebivalce Slovenije,
ker

ZDRAVJE JE SREČA, BOLEZEN IN NESREČO ZAVARUJEMO MI!

Želimo biti evropski in poslovni,
zato vabimo nove sodelavce,
dinamične in ustvarjalne,
z najmanj visokošolsko izobrazbo -

EKONOMISTE, PRAVNIKE, ZDRAVNIKE.

Naša organizacija je razvijena, sij vam nudimo delo
v Celju, Kranju, Kopru, Ljubljani, Mariboru,
Murski Ščavnici, Novi Gorici, Novem mestu in Ravnah na Koroškem.

Nove ideje, samostojnost in kreativnost,
izobraževanje in inovativnost je naša ponudba vam.
ki želite novo delo in uveljavitev.

Podrobnejše informacije po telefonu 064 217-666, int. 299
Pričakujemo vašo pisno ponudbo.

ZAVOD ZA ZDRAVSTVENO ZAVAROVANJE
SLOVENIJE
64000 KRAJ, Gospodarska 12

Prerekanja

Najprej zapišemo, da kmetje zavračajo očitke, da so največ krivi za drago hrano. Čez dva dni se oglasijo, denimo, mlekarji, ki s podatki dokazujojo, da tudi oni niso največji krivci za draginjo, čez tri dni sklicejo trgovci novinarsko konferenco, na kateri zanikajo vse obtožbe, ki so bile izrečene na njihov račun, in s številkami dokazujojo, da si od drobnoprodajne cene vzamejo bistveno manj kot kmetje in predelava skupaj; vmes pa je še sestanek Slovenske ljudske stranke, na kateri njen predsednik Ivan Oman med drugim izjavlja: "Pri nas je hrana 40 do 50 odstotkov cenejša kot kjerkoli v razviti Evropi. Vem, da je uvožena hrana cenejša, vendar je to dumpling, na katerega nobena država ne pristaja. Govorjenje o dragi domači hrani je zavajanje javnosti, to je - povedano po domače - laž; mediji pa si to privoščijo, da hujskajo potrošnike proti kmetom." Da bi bila zmenda o tem, ali je hrana draga ali ne in kdo je za draginjo največji krivec, večja, poskrbi še kmetijski minister dr. Jože Oster, ki, na primer, za Delo izjavlja, da pri mleku in mlečnih izdelkih "trgovina ob tej inflaciji pobere več kot osnovna pridelava in predelava skupaj" in da trgovina in predelava celo skrivata podatke o tem, kolikšne deleže si vzameta od drobnoprodajne cene. Trgovina kajpak trdi drugače - namreč to, da vse podatke redno posreduje ministerstvu za trgovino, kjer bi jih lahko dobili tudi kmetijski minister. Ko dr. Oster izjavlja, da so kmetje lani dobili plačanih le 75 odstotkov izračunanih proizvodnih stroškov pri mleku, se najde neki Peter, ki vpraša, kako to, da odkup mleka še kar narašča, pa čeprav odkupna cena krije povprečno le tri četrtine stroškov; pri tem pa še pikro pripomni, da je v svetu malo takih, ki bi klub izgubi še povečevali proizvodnjo.

Kdo ima v tej "vojni" prav in kdo ne, nima smisla razčevati, saj ene in edine zveličavne Resnice ne bomo spoznali. Resnica pa je - in to kruta resnica za vse širši sloj slovenskega prebivalstva, ki na vprašanje, ali je hrana draga, odgovarja... Pa saj veste kako! ● C. Zaplotnik

Kviz Mladi in kmetijstvo

Gorenjsko tekmovanje bo v Naklem

Kranj, 13. marca - Republiška uprava za pospeševanje kmetijstva je v sodelovanju s podružnicami Slovenske ljudske stranke in Zveze slovenske kmečke mladine že razpisala tekmovanje Mladi in kmetijstvo, ki bo v Sloveniji spet po enoletnem premoru. Na Gorenjskem bo kviz v soboto, 4. aprila, ob 17. uri v Domu kulture v Naklem. Po tekmovanju bo srčanje kmečke mladine, poskrbljeno pa bo tudi za razvedribo. Pravilnik določa, da lahko na tekmovanju sodelujejo mlad kmetje, podeželska mladina ter dijaki srednjih kmetijskih šol, ne pa tudi študentje višjih in visokih šol. Trčljanska ekipa bodo letos odgovarjala na vprašanja o podjetnem tekmovanju, o kmetijstvu in vremenu, o zadružništvu, vrtnarstvu in prehrani prašicev. Žmagovalna ekipa se bo uvrstila na republiško tekmovanje, ki bo predvidoma 11. aprila.

Prijave za gorenjski kviz sprejema kmetijsko-gospodinjska svetovalka Metoda Karmičar do 27. marca na Jezerski cesti 41 v Kranju. ● C. Z.

MEŠETAR

Po koliko so mineralna gnojila, krmila, semena in drugo kmetijsko blago v nekaterih zasebnih in zadružnih trgovinah na Gorenjskem?

vrsta krmila, gnojila...	cena (v SLT/kg)
Kmetijska trgovina Prešeren, Gorica pri Radovljici	
krmila za krave K-17,2	21,70
krmila za krave K-18	25,50
krmila za krave K-19	27,00
krmila za nesnice - Šk. Loka	27,10
krmila za nesnice - Emona	29,50
bro-šarter	35,80
bro-finišer	33,90
telšarter	27,40
telpit	23,50
BEK-1	24,70
BEK-2	23,70
pšenična krmilna moka	8,00
koruza in pšenica	17,00
ječmen	16,50
oves	17,50
soja	30,00
semenska koruza pionir	362,00
semenska koruza BC 318 in Nadežda 26	300,00
vitel Tajfun - 3 tone	42.800,00
vitel Tajfun - 4 tone	69.500,00
vitel Tajfun - 6 ton	131.500,00
dvoredni sadilec krompirja	46.300,00
obračalnik Favorit 220	56.300,00
obračalnik-pajek 230	70.300,00
kultivator z ježi 205	37.100,00
kultivator z ježi 180	32.600,00

Trgovine (skladišča) KZ Sloga na Primskovem, Visokem, v Stražišču, Matvičah in Besnici

KAN (27-odstotni)	16,00
NPK 13-10-12	20,50
NPK 8-26-26	21,90
NPK 15-15-15	23,00
urea (46-odstotna)	17,40
NPK 8-16-24	23,50
koruza, merk., v vrčah	14,90
koruza, razsuta	13,50
pšenica	19,00
ječmen	16,60
oves	17,80
krmila za krave (osječanka)	16,50
NSK (v 50-kg vrči)	29,40
NSK (v 10-kg vrči)	30,80
telpit	23,50
BEK 1	26,80
BEK 2	25,60
otrobi	9,10
semenski oves	41,60
semenska koruza BC 318	340,00
semenska koruza BC 272	347,00
semenska koruza BC 26 Nadežda	214,10
semenska koruza Pionir Dea	275,20
semenska koruza Pionir Eva	368,00
seno (balirano)	12,00
soja (razsuta)	29,00
soja (v vrčah)	35,00

Epidemija virusa prstenaste nekroze na krompirju v Sloveniji

Iskanje odpornnejših sort in pridelovanje v zaprtih območjih

Eno od zaprtih območij za pridelovanje semenskega krompirja bo na Gorenjskem

Leta 1988 smo se v Sloveniji prvič soočili s pojavom prstenaste nekroze na gomoljih nekaterih kultivarjev krompirja, zlasti na igorju. Že naslednje leto se je izkazalo, da pojav ni posledica neugodnih vplivov dejavnikov okolja, ampak ga povzroča dotedaj neznanata bolezen, ki se epidemično širi in je zajela vse Slovenijo. Ocenjujemo, da je najmanj polovica vseh krompirjev rastlin v Sloveniji okuženih, najdemo pa jo tudi že na paradižniku.

Povzročitelja bolezni smo identificirali leta 1989. To je razlikev Y^N virusa, ki smo ga označili s kratico PTRND, potato tuber ring necroses disease ali po slovensko prstenasta nekroza gomoljev krompirja. Podobno virusno bolezen so opazili tudi na Madžarskem in jo leta 1984 opisali. Opazili so jo tudi v ČSFR, leta 1987 v Bosni in Hercegovini, leta 1989 v Avstriji in Franciji, 1990 pa v Zahodni Nemčiji. Bolesen se torej širi od vzhoda proti zahodu, zato se je razviti del Evrope z njome začel sočasno.

Posledicite, že 4 leta trajajoče e p i d e m i j e bolezni krompirja, so na Slovenskem izredno hude:

- V kratkem času so kmetje opustili sorte igor, ki smo jo do leta 1988 sadili na površino 18.000 hektarjev ali 60 odstotkov površin posajenih s krompirjem. Sorta je bila pri precejšnjem delu prebivalstva pomnil kvalitete.
- Onemogočeno je pridelovanje osnovnega semena krompirja, ki je osnova semenarstva. Zato smo postali, prvič po 30 letih, vezani izključno na uvoz. To semena pa postaja za večino pridelovalcev komercialnega semena finančno komaj ali pa sploh nedosegljivo.
- Hitro nazadovanje potrjenih površin komercialnega semena, ki so se od 370 ha v letu 1987

(pred začetkom epidemije), skrčile na vsega 96 hektarjev leta 1991. Količinsko to pomeni zmanjšanje od 6600 ton na 1900 ton v letu 1991. Smo torej na poti, da postanemo veliki uvozniki tudi tega semena.

- Klub prizadevanjem že tako nizkem povprečni hektarski pridelek krompirja stagnira. Za evropske pojme je neverjetno nizek od 12,8 do 13,7 tone na hektar.

Razmeroma majhno število strokovnjakov, ki se na Slovenskem ukvarjajo z raziskavami in semenarjenjem krompirja, je doseglo opravilo obsežno delo na tem področju. Še posebej je treba podariti, da so raziskave te virusne bolezni kompleksne (izvor okužbe - prenašalc - gostitelji) in zahtevajo mnogo časa in veliko finančnih sredstev; doseglo smo ugotovili sledeče:

- Identificirali smo povprečitev igor, ki je raziskoval PTRND. To je razlikev virusa iz skupine Y^N.
- Proučili smo njegove najvažnejše lastnosti, zlasti način širjenja.
- Determinirali smo vrste listnih uši, ki ga prenašajo v naših razmerah: 13 vrst listnih uši, od teh se 9 vrst pojavlja vsako leto, ter obdobja njihovih selitev.
- Najbolj razširjene kultivarje krompirja pri nas in večje število novih, skupaj 28 kultivarjev.

jev (med njimi je nekaj zelo obetajočih) smo proučili na njihovo dozvetnost za okužbo in občutljivost (reakcijo na okužbo). Po občutljivosti smo jih glede na pojav znakov na gomoljih razdelili v tri, za prakso pomembne skupine: znaki se ne pojavljajo, znaki se redko pojavljajo, znaki se vedno pojavljajo. Glede na dozvetnost za okužbo pa izstopata dva kultivarja: sante, ki se ne okužuje, in resy, ki se okužuje v razmeroma majhnem obsegu.

Izhod iz nastalega položaja iščemo trenutno v dveh smereh in sicer v uvajanju in iskanju odpornnejših kultivarjev in organiziranju semenske pridelave v zaprtih območjih.

Pri iskanju oziroma introdukciji novih kultivarjev smo delo razširili. Poleg nizozemskih smo v uradno preizkušanje vključili več ameriških in angleških kultivarjev. V letu 1990 in 1991 je končalo uradne poskuse devet kultivarjev, ki pa še niso uradno dovoljeni za širjenje, ker niso vpisani v sortno listo. Med njimi kultivar sante ni dozveten za okužbo z virosom PTRND. To je razlikev virusa iz skupine Y^N.

● Proučili smo njegove najvažnejše lastnosti, zlasti način širjenja.

● Determinirali smo vrste listnih uši, ki ga prenašajo v naših razmerah: 13 vrst listnih uši, od teh se 9 vrst pojavlja vsako leto, ter obdobja njihovih selitev.

● Najbolj razširjene kultivarje krompirja le v zaprtih območjih je v Sloveniji stara že najmanj 40 let, ob križah pa ponovno oživa. Že ob množičnem pojavu PVY^N virusa v letih

1977 - 1979 je bilo v programu pridelovanja semenskega krompirja zapisano, da je perspektiva semenarjenja s krompirjem v Sloveniji le v relativno velikih dobro izoliranih, zaprtih območjih. Na osnovi teh spoznanj sta bila sicer sprejeti dva občinska odloki o obvezni zamenjavi semena in sicer v občini Kranj za levi breg Save in občini Kamnik za območje Komende. Izvajanje odlokov pa ni nikoli začelo.

Po pojavu virusa PTRND je strokovna Komisija za semenarstvo pri PSSKV predlagala zaprtje območje na Gorenjskem v končni velikosti do 600 hektarjev, na Dolnjem do 200 hektarjev in v okolici Dravograda v velikosti do 50 hektarjev semenskih nasadov. Pridelavo v teh območjih mora biti regulirana po območju, ki je izpostavljen po predlogu začel veljati s pridelovalno sezono 1992.

Izpeljava velikih zaprtih območij je organizacijsko, strokovno in finančno zelo zahtevna in dolgoročna. Zato so se pripravljajti na terenu začela že leta 1990. V letu 1991 smo organizirali pridelovanje semenskega krompirja v nekaj jedrih kot zamenjki predvidenih zaprtih območij. Tudi republiška sredstva za regresiranje semenskega krompirja so prejeli le pridelovalci v teh jedrih (Odlok Ur. list R Slovenije, št. 21, 24/05/1991).

Zavedamo se, da bodo nasadi semenskega krompirja toliko bolj učinkovito zaščiteni, kolikor večja bodo jedra oz., kolikor bolj se bomo približali načrtovanim zaprtim območjem.

Vzprozno z iskanjem odpornih kultivarjev in organiziranjem semenarjenja v zaprtih območjih iščemo tudi nova pridelovalna območja, v katerih je infekcijski pritisak PTRND veliko manjši in bi bila zato primernejša. Iščemo tudi nove tehnologije za pridelovanje semenskega krompirja.

Dr. Miloš Kus (M-KŽ Kmetijstvo, Raziskovalna enota)

Tadej Sluga (Kmetijski inštitut Slovenije)

Trgovci se jezijo na izjavo kmetijskega ministra in poudarjajo:

Marže pri osnovnih živilih ne pokrijejo stroškov

"Mleko in mlečne izdelke lahko prodajamo brez marže, pa problema presežkov mleka ne bomo rešili."

Ljubljana, 13. marca - Povod za petkovo novinarsko konferenco, ki jo je pripravilo združenje trgovin pri Gospodarski zbornici Slovenije, je bila izjava, ki jo je dnevnik Delo dal minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano dr. Jože Oster.

Da bi pojasnili, kdaj (naj)več in (naj)manj prispeva k dragemu mleku in mlečnim izdelkom, so v Mercatorju pripravili pregled deležev kmeta in mlekarne, trgovine in prometnega davka v maloprodajnih cenah. Pri litru konzumnega mleka v vrčki iz Ljubljanskih mlekarjev, ki ga prodajajo v Mercatorjevih trgovinah po 38,70 tolarja, dobita kmeti v mlekarji 32,06 tolarja ali 82,8 odstotka, trgovina 4,79 tolarja oz. 12,4 odstotka, prometni davek pa je 1,85 tolarja ali 4,8 odstotka. Pri maslu je delež kmetov in mlekarne 73-odstotni in delež trgovine 22,2 odstotni, pri

KRANJ
Koroška 16
tel.: 212-249

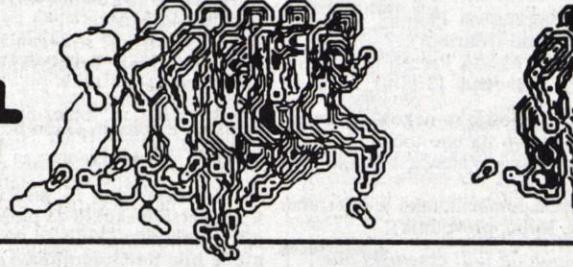
Odporno:
od 9. do 19. ure
sobota
od 8. do 13. ure

UREJA: VILMÁ STANOVNIK

GLASOVA STOTINKA

ŽIČNICE
VOGEL
BOHINJ
tel. 723-466
fax 723-780

Prijetno branje Vam želi ·

Vabljeni v kraljestvo sonca in snega!

V SUPERFINALU HOKEJSKEGA DRŽAVNEGA PRVENSTVA 2:1 ZA ACRONI JESENICE

V DVEH DNEH DVE POMEMBNI ZMAGI

Potem ko so jeseniški hokejisti v prvi tekmi v Hali Tivoli izgubili, so si v četrtek v Podmežaklji izborili zmago. - Po izenačenem rezultatu so v soboto po podaljšku odnesli zmago tudi iz Ljubljane - Danes četrti obračun superfinala na Jesenicah in tretji (odločilni?) za trete mesto na Bledu.

Jesenice, Ljubljana, Bled, marca - Konec prejšnjega tedna je prinesel veliko veselja navijačem najboljšega gorenjskega hokejskega moštva, saj je ekipa Acroni Jesenice v četrtek zvezd v dvorani Podmežaklja premagala tekmece za prvi naslov državnega prvaka v hokeju na lednu Olimpijo Hertz, v soboto pa so Jeseničani slavili še v Ljubljani. Tako je rezultat po treh tekmaah 2:1 v korist železarjev, že danes ob 18. uri pa bo v dvorani Podmežaklja četrti tekma superfinala. Če Jeseničani danes zmagajo, jim do naslova manjka le še ena zmag, saj bo državni prvak ekipa, ki bo prva štirikrat zmagala. Kot kaže pa ne bo tako napeto v boju za osvojitev tretjega mesta državnega prvenstva, saj je ekipa Bled Promolinea v petek slavila tudi na Jesenicah, kjer je mlado ekipo Jesenice premagala z rezultatom 10:1. Tako Blejcem za osvojitev tretjega mesta manjka le še ena zmag, ki si jo lahko priborijo že na današnjem srečanju, ki bo ob 19. uri v dvorani na Bledu.

Sicer pa se je četrtkovo srečanje v dvorani Podmežaklja začelo žalostno, saj je vse presunila vest, da je isti dan umrl mladi jeseniški hokejist in član ekipi Acroni Jesenice Aleš Kalan. Domačini so nastopili s črnimi trakovi na rokavih, vendar pa pripravljeni boriti se za zmago, ki bi veliko pomenila

ALEŠU KALANU V SLOVO

Tri dni po dvajsetem rojstnem dnevu si izgubil svojo zadnjo tekmo. Kako kruta igra usode! Prav v času, ko so tvoji soigralci in prijatelji prihajali na jutranji trening pred večernim derbijem, je ugasnilo dve mlado življenje. Zanj si se bori dvanajst dni, žal pa je bila smrt močnejša.

V naš klub si prišel kot droben fantič. Hokejska šola, pionirski ekipi, mladinci. Takšna je normalna pot jeseniških hokejistov. Delal si, treniral, se trudil in postal izvrsten branilec. V najmlajših kategorijah si osvajal naslove državnih prvakov. Bil si velik borec in vzor prijateljem. V svoji zadnji mladinski sezoni si kot kapetan mladinske ekipi Jesenice ponosno dvignil pokal prvakov. Še v isti sezoni si na svetovnem mladinskem prvenstvu skupine B postal najboljši branilec prvenstva.

Nato si prišel v prvo člansko moštvo Jesenice. Hitro si se uveljavil in v letošnji sezoni že postal branilec prve peterke. Težko pa si čakal tudi svoj prvi nastop za reprezentanco Slovenije. Tvoja in naša največja želja pa je bila osvojitev naslova prvega državnega prvaka Slovenije. Za ta cilj smo se pripravljali vse leto. Žal ti je nekaj peska na asfaltu in nesreča preprečila vse te želje.

Toda, dragi Aleš, vedi, da bo vsaka osvojena zvezda v prihodnje posvečena tudi tebi! Ne bomo te pozabili, ne mi soigralci in prijatelji ne številni navijači našega kluba. Ostal boš v naših srcih, tvoj dres s številko 21 na hrbtni pa bomo skrbno čuvali.

Soigralci, prijatelji in uprava HK Jesenice

tudi njihovemu pokojnemu soigralcu in prijatelju.
Že v šesti minutu so Jeseničani s streln Razingerja povedli z 1:0, strellec drugega gola pa je bil v 16. minutu Kopitar. Razultat 2:0 je bil tudi rezultat tistega, kar se je dogajalo na ledni ploskvi, saj so bili gostje v prvi tretjini praktično brez prave možnosti. V drugi tretjini so domačini spet imenito začeli v golu Povečerovskega vodili 3:0. Takrat so se zbrali Ljubljanci, domači pa so večino časa le varovali svoj gol. V 30. minutu je bil za goste uspešen Beribak, devet minut kasneje pa še Rojšek. Rezultat pred zadnjem tretjino je bil tako 3:2. Zadnji del srečanja je bil najbolj zanimiv, v trdi igri pa sta domači moštvi vsaka še po en zatek - za Jeseničane Varjanov, za Ljubljancane pa Gimajev.

Če je bila dvorana v Podmežaklji v četrtek polna, je bila

Mladinci in starejši pionirji Jesenice so že prvaki

Končano je že tekmovalje v vseh ostalih kategorijah hokejistov. Na Jesenicah so več kot zadovoljni, saj so od treh možnih naslovov že osvojili dva. Prvi državni prvaki so že postali mladinci Jesenice ter starejši pionirji.

nabito polna v soboto v Tivoli, kjer si je tekmo ogledalo več kot pet tisoč gledalcev. V zelo napeti, izenačeni in borbeni tekmi so domači povedli z 2:0, vendar se je, potem, ko je odlični vratar Cvetko Pretnar obranil prosti strel, obrnilo na bolje tudi Jeseničanom. Ti so zaigrali s še več poleta in uspeli rezultat izenačiti. Sledili so trije podaljški po pet minut, odločilni gol pa je dosegel Povečerovski v tretjem podaljšku. Veselje Jeseničanov je bilo nepopisno. V. Stanovnik

Vladimir Krikunov, trener Acronov Jesenice
MARSIKAJ SE BO ŠE TREBA NAUČITI

Jesenice, 12. marca - Superfinalni obračuni za naslov prvega državnega prvaka so te dni v ospredju zanimanja slovenske športne javnosti. Ne le zato, ker se je prvenstvo tik pred finalom zapletlo, pač pa predvsem zato, ker imajo hokejisti na tribunah šewedno največ gledalcev. Gorenjski navijači stavijo na zmago in prvi naslov slovenskih državnih hokejskih prvakov za Acroni Jesenice, trener najboljšega gorenjskega moštva pa je po tekmi v Podmežaklji takole razmišljal.

Ko je že kazalo, da boste doma lahko prišli do pomembne zmage, ste se v zadnjih minutah morali zanjo hudo boriti. Zakaj?
"Olimpija Hertz je zelo dobra ekipa, ima dober napad in zato je bila tekma težka. Pri nas je nekaj težav z obrambo. Jug je po bolezni danes igral prvo tekmo in bilo je kar nekaj napak. Po vodstvu 3:0 so naši igralci malo popustili v tempu igre, Ljubljanci pa so igrali bolje."

Se vam ne zdi, da je igra vaših varovancev premalo agresivna, preneha?

"Gotovo, ko smo gledali naprimer olimpijske igre, smo videli trdo igro, ko se ves čas igra "na telo". Tega se bomo pri nas moralni še učiti in učiti. Za takšno igro je treba veliko učenja."

Bi lahko koga od igralcev posebej povalili?

"Mislim, da je bila zmaga odzra dobre igre cele ekipe, prizadevanj vseh fantov, da pokažejo kar največ."

Kakšna pa so vaša pričakovanja v nadaljevanju finalnih obračunov?

"Ker finale poteka zelo hitro, bo v prednosti ekipa, ki je bolje kondicijsko pripravljena, katere igralci bodo manj utrujeni. Nam je povsod enako težko zmagati ali izgubiti, morda celo lažje igramo v Ljubljani. Nekaj na slabšem smo, ker smo bili bolje pripravljeni pred predvidenim superfinalom kot sedaj, izgubili smo pomembnega igralca Kalana, vendar pa bomo seveda igrali po najboljših močeh. Zaenkrat sem z igro zadovoljen."

"Bo torej ekipa Acroni Jesenice prvi slovenski državni hokejski prvaki?"

"Zakaj bi igrali, zakaj bi zmagovali, če v to ne bi bili prepričani?!" ● V. Stanovnik

PISALI STE, PISALI STE...

OTROCI NISO KRIVI

Pišem vam v imenu vseh očetov in mater, ki imajo v hokejskem klubu Jesenice svoje sinove. Starši smo prejšnjo nedeljo odšli s svojimi mladimi hokejisti v Ljubljano na tekme med Olimpijo in Jesenicami. Šli smo zato, da bodrimo naše mlade fante in s tem pripomoremo k morebitni zmagi.

Toda zmaga je bila že vnaprej prispisana mladim Ljubljancam. Imeli so pripravljeno torto v obliki zmaja in steklenico šampance, čeprav to ne sodi na tekmo mlajših pionirjev. Ko se je tekma začela, je na led pridrsl le en sodnik, g. Zaletel, kasneje pa še g. Lešnjak.

Kmalu se je pokazalo, da sodnik Lešnjak ne pozna vseh pravil ho-

keja, saj so ljubljanski hokejisti delali prekrške, ki jih ni videl.

Tisto zaradi česar pa pravzaprav pišem, pa se je začelo v zadnjih tretjini. V dvorano je prihrumela množica mladih fantov in dekle.

Ne morem vam z besedami opisati, kaj se je dogajalo. To bi morali videti. Povem lahko le nekaj besed, ki so jih bili deležni naši fantje. Zmerjali so jih s prasi, vpili, naj zmajčki že enkrat ubijejo rdeče plavžarje, prizgali so raketō in zadimili hokejsko ploskev, tolkli so po pleksi steklu in na koncu slekli srajce in napol golli hodili po tribunah in nas zmerjali. Vsi mi, posebej pa naši mladi fantje, smo onemeli.

Zanima me, kaj imajo otroci pri teh razprtjah v hokeju? To so vendarle mladi fantje, ki se z vsem srcem borijo za vsako zmago posebej. Ne dobijo nobenega plačila, mislim pa, da si zaslužijo vsaj pravičnega sodnika in dostopne navijače.

VSE ZA NASTOP V ALPSKI LIGI

Bled, 16. marca - Prejšnji teden je bil v Brunicu sestanek predstavnikov držav, ki sodelujejo v alpski hokejski ligi. Ker slovenskega predstavnika ni bilo, so naša moštva, ki so lani sodelovala v ligi (Acroni Jesenice, Bled Promolinea in Olimpija Hertz), izločili iz letošnjega tekmovanja. **Sekretar HK Bled Brane Terglav pa o tem pravi:** Naš predstavnik Popovič je dejal, da je sestanek ni dobil vabil, da pa se je pozanimal telefonično in da naj se na sestanku ne bi dogovarjali nič posebnega. Tako v Brunicu ni šel. Tam pa so sestavili ligo iz šestnajstih ekip Italije in Avstrije. Vendar dvomim, da bodo vse ta moštva igrala, saj so nekateri v hudi finančni težavah. Mislim pa tudi, da nam vrata v alpsko ligo še niso zaprti, saj je Mednarodna hokejska zveza to ligo verificirala in nas ne morejo kar tako izključiti. Naredili pa bomo vse, da bomo v ligi sodelovali, saj je to pomembno tekmovanje za napredok našega hokeja." ● V. Stanovnik

Mladi Blejci zmagali - Hokejski klub Bled je bil konec tedna organizator prvega mednarodnega turnirja v hokeju na ledu za pionirje letnik 1979 in mlajše. Nastopile so ekipe Bleda, Furlanije, KAC-a iz Celovca in reprezentanca mladih hokejistov Zagreba. V prvi tekmi je Bled premagal ekipo Zagreba z rezultatom 8:1, ekipa Furlanije pa je bila boljša od KAC-a in zmagala z rezultatom 6:2. V tekmi za prvo mesto je Bled premagal Furlanijo, KAC pa Zagreb. Za najboljšega vratarja so razglasili Boisija (Furlanija), najboljši igralec je bil Aljoša Javor (Bled), najboljši strelec Edo Terglav (Bled), najmlajši udeleženec turnirja pa Manfreda (Bled). Pokal za fair play so dobili hokejisti Furlanije. ● V. Stanovnik, foto: G. Šink

SMUČANJE

STAREJŠE DEKLICE IN DEČKI NADALJUJEJO

Peca, 12. marca - Smučarski klub Mežica je na Peči na avstrijskem Koroškem izvedel tekmovanje v superveleslalomu za državno prvenstvo dečkov.

Starejše deklice: 1. Katarina Breznik (Dolomiti), 2. Špela Bračun (Alpetour), 3. Katja Kavčič (Dolomiti), 4. Silvija Černe (Jesenice), 5. Lidija Bijol (Bled), 6. Tina Bogat (Alpetour).

Starejši dečki: 1. Marko Rataj (Branik), 2. Grega Sredanovič (Jesenice), 3. Simon Solero (Fužinar), 4. Miha Verdnik (Novinar), 5. Mitja Kalin (Branik), 6. David Primožič (Tržič).

V nedeljo so tekmovalci iste kategorije tekmovali v veleslalomu za Pokal GORENJKE. Tekmovanje je v dokaj težkih razmerah zaredi novega snega organiziral smučarski klub Branik na Arehu na riborskem Pohorju.

Starejše deklice: 1. Tonka Brumen (Branik), 2. Špela Bračun (Alpetour), 3. Lidija Bijol (Bled). Starejši dečki: 1. Marko Rataj (Branik), 2. Dani Mattias (Vrhnik), 3. Grega Sredanovič (Jesenice).

Skupna slovenska tekmovanja za Pokal Gorenjke in Radenske se bodo nadaljevala konec tedna s tekmovanji v slalomih.

VELESLALOM ZAHODNE REGIJE ZA CICIBANE

Na Kaninu je Smučarski klub Gorica organiziral še zadnje letošnje tekmovanje zahodne regije v veleslalomu za cicibanke in cicibane.

Za pokale EDIL - CASE iz Gorice je nastopilo 100 cicibank in cicibanov iz gorenjskih in primorskih smučarskih klubov.

Cicibanke: 1. Lea Dabič (Bohinj), 2. Darja Žnidar (Bohinj), 3. Jana Konstantin (Alpetour), 4. Saša Kokalj (Železniki), 5. Jelka Polkulkar (Bled).

Cicibani: 1. Jure Pogačar (Triglav), 2. Mirko Jurjavčič (Rudar), 3. Andrej Sporn (Kr. Gora), 4. Marko Žnidaršič (Alpetour), 5. Gorazd Jelenc (Železniki).

Janez Šolar

ROKOMET

INLES RIKO ZMAGAL V ŠK. LOKI

Škofja Loka - V nedeljo dopoldne je bil v Škofji Loki eden izmed štirih polfinalnih turnirjev za starejše dečke v rokometu za državno prvenstvo. Ob domačih so nastopili še igralci Inles Rika iz Ribnici in Jadrana iz Kozine, Ribnici, ki sta jih vodila Karlov in Radić, so bili najboljši, saj so premagali obo nasprotnika. Šešir 20 : 18 in Jadranci 20 : 11. V srečanju za drugo mesto, ki vodi v razvrstitev od 5. do 8. mesta v državi pa so Ločani tesno 16 : 15 premagali Jadran. Šeširju tako ni uspela uvrstitev v finale, ki bo konec meseca, pripreditelj še ni znani, s tem pa ne bo branil lani osvojenega tretjega mesta v Sloveniji. Najboljši strelec turnirja je bil domačin Jozič, ki je dosegel 16 zadetkov, Ribnican Škaper in Ivanec pa mu sledita s štirinajstimi in enajstimi zadetki. Postava Šeširja: Okorn, Jozič, Lovrič, Perme, Dolinar, Debeljak, Krek, Čadež, Cankar, Jovandič, Duič in Zupanek.

Dare Rupar

KOŠARKA

VISOKA ZMAGA TRIGLAVA

Kranj, marca - Ekipa košarkarjev Triglava je tokrat visoko zmagala doma in si s tem priborila nove možnosti za osvojitev četrtega mesta. Košarkarice Kranja so pričakovano izgubile z ekipo Ježice v Ljubljani z rezultatom 98:44 (47:24), Ločanke pa so bile uspešne na gostovanju pri ekipi Mavrice Ilirije in si tako skoraj zagotovile tretje mesto v ligi. V tekmi od sedmega do dvanajstega mesta so Jeseničanke izgubile z mlado ekipo Ježičank z rezultatom 83:39(46:17).

TRIGLAV : UNICOM 91:58 (42:35)

Kranj, 14. marca 1992, športna dvorana na Planini, gledalcev 400, sodnika Fišer (Murska Sobota) in Pukl (Maribor).

Triglav: Lojk, Ceranja 14 (2-2), Milič 3 (1-1), Prezelj, Prevodnik 2, Tadič 3, Bošnjak 2 (4-4), Šubic 7 (1-1), Jeras 13 (1-0), Mitič 16 (3-2).

Triglavani so srečanja začeli odlično. Gostje so nekoliko ogrozili domačine v 6. minutah, ko so znižali vodstvo na eno točko (16 : 15). Nato so povečali razliko na 10 točk, vendar je Valenčič s trojko pred odhodom na odmor razliko zmanjšal.

V drugem delu je bila velika premoč domačih, tako je dal trener Igor Dolenc priložnost mladim (Lojk, Milič, prevodnik).

J. Marinček

ILIRIJA MARVICA : ODEJA MARMOR 60 : 63 (24 : 27)

Ljubljana - Telovadnica v Sp. Šiški, gledalcev 50, sodnika: Plut in Ribnikar (oba Ljubljana)

Odeja Marmor: Maček 19 (7 : 10), Bizjak (0 : 2), Luskovec 11 (1 : 5), Baligač 16 (6 : 9), Kržšnik 17.

Ločanke so se z zadnjo uvrščeno ekipo boljše skupine morale.

Dare Rupar

KK KOKRA LIPJE - KK POLZELA 78 : 72 (44 : 26)

Kranj, 14. marca - Športna dvorana na Planini, gledalcev 300, sodnika Rems in Jeršan (oba Ljubljana).

1 KK Kokra Lipje: Remic 6, Dumencič 6, Stavrov 13, Gantar, Metelko 11, Omahan 19, Horvat 8, Kolar 15.

A. Gasser

BREZ PORAZA LE TRIGLAV IN VIKTORIJA

Kranj - Predtekmovanje v občinski košarkarski ligi "Kranj 92" je zaključeno. Ekipi Triglava - mladinci ter Viktorije se niso dali presenetiti. Poleg teh dveh ekip pa bodo v finalnem delu sodelovale še ekipa Kokrice, Gringa, Sigma ter Kače.

Presenečenje letošnjega prvenstva je ekipa Bexelna, ki ji ni uspelo priti med šest najboljših, prijetno presenetili pa so igralci ekipi Yellow Guns.

Finalna srečanja se bodo odigrala 5. aprila ter 11. aprila v dvorani na Planini.

Milan Čadež

ROKOMET

PREDDVOR INFOTRADE VISOKO IZGUBIL

Kranj, 15. marca - V super rokometni ligi je ekipa Preddvora Infotrade tokrat gostila Jadran in visoko izgubila z rezultatom 19:26 (10:13). V super rokometni ligi za ženske so Kranjčanke gostovale v Ljubljani pri ekipi Primoža in izgubile z rezultatom 20:16 (11:7).

PREDDVOR INFOTRADE : JADRAN 19 : 26 (10 : 13)

Kranj - Dvorana na Planini, gledalcev 350, sodnika Jeglič (Ljubljana) in Jug (Celje).

Preddvor Infotrade: Martinčič, Gregorec, Šink, Žibert 2, Arnež, Tomažič, Uršič, Lombar, Perko 4, Cuderman 6, Komovec.

Jadran: Krt, Blanuša 1, Mičevič, Petrinja 2, Ražem 1, Troš, Stojanovič 16, Rodica, Samardžija, Likavec 6, Šiškovič, Glavaš.

Rokometni Preddvora Infotrade so se gostom dobro upirali le v prvem polčasu. Domačini so bili slabí v obrambi, kar je glavnji vzrok za poraz, nerazpoložena pa sta bila tudi oba vratarji. Repräsentantja Likavec in Stojnič sta dosegla sama kar 22 zadetkov, od skupno 26.

Srečanje v športni dvorani na Planini v Kranju si je ogledalo kar 350 gledalcev, kar je doslej največ. Pokrovitelj srečanja je bila Diskoteka Skala pri Preddvoru. V soboto rokometni Preddvora Infotrade gostujejo v Ribnici, kjer se bodo v derbiju iz začetja pomerili z ekipo Inlesa Rika.

J. Kuhar

NOVOLINE : ŠEŠIR 22 : 25 (9 : 12)

Črnomelj, športna dvorana Loka, gledalcev 250, sodnika: Bandur in Ule (oba Radeče).

Šešir: Keše, J. Pokorn ml., J. Pokorn st., Berce 3, Mrak, Dolinar, Bajt, Derlinč 3, Činku, Sokolov 2, F. Peterel 7, A. Peterel.

Tudi v petem srečanju nadaljevanja prvenstva so rokometni Šeširja na vročem terenu v Črnomelu z dvignjenimi glavami zapuščali igrišče. Tekma je bila trda, v začetku pa sta se ekipi izmenjavali v vodstvu. Po izidu 5 : 5 so Ločani prigrali lepo prednost, povedli s štirimi zadetki in na oder odšli s prednostjo treh golov.

1 Toda domačini, ki so po zmagi v Radečah, tokrat pričakovali več, so v nadaljevanju poiskušali vse, da bi spremenili potek srečanja. Toda, kaj več kot povesti za dva zadetka, jim ni uspelo.

Dare Rupar

Svetovno prvenstvo v motokrosu - prikoličarji

PRVA DIRKA V OREHOVI VASI

Ljubljana, 11. marca - Po številnih zapletih v lanskem letu (napad na Slovenijo in neugodne politične razmere), bo 4. in 5. aprila v Orehovi vasi prva dirka letošnjega svetovnega prvenstva v motokrosu. Priprave na to za Slovenijo izredno pomembno prireditev so organizatorji iz AMD Orehova vas predstavili na sredini tiskovni konferenci.

Motokros v razredu prikolic je izredno atraktivna, pa tudi ena najbolj zahtevnih disciplin v avto-moto športu. V Orehovi vasi (tamkajšnje avto-moto društvo letos praznuje 35 let delovanja) bo letošnja dirka deseta za svetovno prvenstvo in druga za prikoličarje, sicer pa prva v letošnji sezoni, hkrati pa ena od najpomembnejših letošnjih prireditv v Sloveniji.

Do sedaj so organizatorji prejeli 31 prijav iz osmih držav, nekaj pa jih še pričakujejo, tako da bo na štartu vsa svetovna elita, vključno z lansko zmagovalno posadko Timmermans - Verhaegen iz Nizozemske. Na stezi in v okolici trenutno potekajo zadnja

• M. Gregorič

SMUČARSKI SKOKI

NEURADNO DRŽAVNO PRVENSTVO V MALIH POLETIH

Planica, 15. marca - V lepi dolini Pod Poncami je v lepem sončnem vremenu na prenovljeni (za to priložnost) 120-metrski skakalnici nastopilo 31 skakalcev. Na Bloudkovi napravi so se pomerili na neuradnem prvenstvu Slovenije, ki se je točkovalo tudi za pokal Cockta. Ob odsotnosti tekmovalcev, ki so v Skandinaviji, je z dvema najdaljšima skokoma zanesljivo zmagal Matjaž Zupan (Triglav) 122 in 121 m 209,5 točke, 2. Goran Janus 119 in 109 m 190,0 točke, 3. Damjan Franc (oba El. Ilirija) 114 in 115 m 188,5 točke, 4. Miran Tepeš (Dolomiti) 108 in 111 m 179,0 točk, 5. Aljoša Dolhar (Planica) 113 in 98 m 165,0 točk, 6. Primož Kopac (Alpina Žiri) 104 in 105 m 159,5 točke, 7. Tomaž Knafelj (Triglav) 99 in 111 m 158,0 točke, 8. Matej Oblak (Alpina Žiri) 102 in 103 m 152,0 točk, 9. Rok Polajnar (Triglav) 99 in 104 m 148,5 točke, 10. Janez Debelak (El. Ilirija) 97 in 102 m 146,5 točke.

Tekmovanje so organizirali ŠD Dolomiti ob veliki pomoči planinskega komiteja. Tekmovanje je služilo tudi kot test za finale svetovnega pokala, ki bo v Planici v soboto in nedeljo, 28. in 29. marca 1992. Konec tehdna bo v Harrachovu na Českoslovaškem svetovno prvenstvo v poletih, ekipi bo določil strokovni svet v začetku tedna.

POKAL KRAJNA

Gorenja Sava, 13. marca - SK Triglav je organiziral tekmovanje v smučarskih skokih za pionirje do 9 in 10 let (ekipno) za pokal Krajna in zaključno klubsko tekmovanje za pokal SK Triglav. Tekmovanje je bilo na Gorenjski Savi na 12-metrski skakalnici pod reflektorji. Nastopilo je šest ekip iz Kranja, Tržiča in Dolomitov. Zmaga je pridelala prvi ekipi Triglava v postavi Primož Zupan Urh, Gašper Čavlovč, Marko Šimic in Sašo Koritnik. Zbrali so 717,0 točk, druga je bila druga ekipa Triglava 640,0 točk, tretji tretja ekipa Triglav 579,0 točk, četrta pa četrta ekipa Triglava, ekipi Tržiča in Dolomitov nista nastopili s polno postavo in sta dosegli peto mesto Tržič 347,0 točk in šesto Dolomiti 305,0 točk.

Hkrati je potekala zadnja tekma pokala SK Triglava za najmlajše. Zmagovalci: letnik 85 1. Jure Bogataj 8,75 in 9 m 150,0 točk, 2. Matej Zupan 138 točk. Letnik 84: 1. Anže Brankovič 10,75 in 10,75 m 176,5 točk; 2. Matic Zelnik 161,0 točk, 3. Luka Koritnik 148 točk. Letnik 83: 1. Primož Zupan Urh 10,75 in 11,25 m 183,5 točk, 2. Gašper Čavlovč 176,0 točk, 3. Sašo Kne 146,5 točk. Letnik 82: 1. Marko Šimic 11,25 in 11,50 m 189,0 točk, 2. Sašo Koritnik 168,5 točk, 3. Andrej Jezeršek 166,0 točk. Letnik 81: 1. Robert Kranjec 11,25 in 11,25 m 198,0 točk, 2. Luka Mohorič 194,5 točk, 3. Bine Norčič 194,0 točk.

Skupni zmagovalci na 12 m skakalnici so postali: letnik 85: Jure Bogataj 60 točk, letnik 84: Anže Brankovič 69 točk, letnik 83: Primož Zupan Urh 87 točk, letnik 82: Marko Šimic 75 točk, letnik 81: Luka Mohorič 72 točk; skupni zmagovalci na 22 m skakalnici pa so: letnik 84: Matic Zelnik 39 točk, letnik 83: Primož Zupan Urh 42 točk, letnik 82: Marko Šimic 45 točk, letnik 81: Bine Norčič 54 točk, letnik 190 Amir Lovič 45 točk.

SKUPNI ZMAGOVALECI NA 12 M SKAKALNICI SO POSTALI:

letnik 85: Jure Bogataj 8,75 in 9 m 150,0 točk, 2. Matej Zupan 138 točk, letnik 84: 1. Anže Brankovič 10,75 in 10,75 m 176,5 točk; 2. Matic Zelnik 161,0 točk, 3. Luka Koritnik 148 točk. Letnik 83: 1. Primož Zupan Urh 10,75 in 11,25 m 183,5 točk, 2. Gašper Čavlovč 176,0 točk, 3. Sašo Kne 146,5 točk. Letnik 82: 1. Marko Šimic 11,25 in 11,50 m 189,0 točk, 2. Sašo Koritnik 168,5 točk, 3. Andrej Jezeršek 166,0 točk. Letnik 81: 1. Robert Kranjec 11,25 in 11,25 m 198,0 točk, 2. Luka Mohorič 194,5 točk, 3. Bine Norčič 194,0 točk.

POKAL COCKTA - ZADNJE TEKMovanje

Planica, 14. marca - V Planici je bilo v organizaciji ŠD Planica zadnje tekmovanje za pokal Cockta. Nastopili so na 90-metrski skakalnici, tekmovalo je 28 tekmovalcev. Zmaga je odšla v Velenje z Rolandom Kaligaram 81,5 in 86 m 185,6 točke, 2. Tadej Živkari (Triglav) 79,5 in 77 m 164,0 točk, 3. Anže Zupan (Stol Žirovica) 74 in 82 m 160,7 točke, 4. Igor Teran (Triglav), 5. Matej Žerjal (Alpina Žiri).

Skupni zmagovalec kategorije je Tadej Živkari 87 točk, 2. Igor Teran (oba Triglav) 77 točk, 3. Jure Radelj (El. Ilirija) 73 točk, ekipa pa je najboljša ekipa Triglava z 381 točkami pred El. Ilirijo 174 točk in Velenjem 122 točk.

NAJVEČ USPEHA TRŽIČANOM

Planica, 15. marca - V Planici je v organizaciji SK Tržič bilo zadnje tekmovanje za pionirje do 14 let (državno prvenstvo) in za pionirje do 15 let, (pokal Cockta). V lepem sončnem vremenu so se tekmovalci pomerili na 90-metrski skakalnici. Nastopilo je 68 tekmovalcev. Državni prvak je postal z novim rekordom skakalnice domačin iz Tržiča Jaka Grosar 55,0 m in 53,0 m 238,6 točke, 2. Matija Stegnar (Tržič) 47,5 in 49,5 m 202,4 točke, 3. Robert Janežič (Triglav) 52,0 in 41,0 m 193,1 točke, 4. Boštjan Brzin (Tržič) 47,5 in 46,5 m 190,8 točke. Pri kategoriji pionirjev do 15 let je prav tako zmagovalec Jaka Grosar (Tržič) 55 in 53 m 238,6 točke, 2. Jure Radelj (El. Ilirija) 51 in 52,5 m 223,7 točke, 3. Uroš Rakovec (Triglav) 50,5 in 47,5 m 206,1 točke, 5. Matija Stegnar, 6. Roman Perko (oba Tržič), 8. Robi Vertnik (Triglav), 9. Jože Kokalj (Stol Žirovica), 10. Robert Janežič (Triglav). Zmagovalec kategorije do 14 let posamezno je Jaka Grosar 70 točk, 2. Matija Stegnar (oba Tržič) 56 točk, 3. Robert Janežič (Triglav) 45 točk. Ekipno najboljši Tržič 174 točk, 2. Triglav 98 točk, 3. Alpina Žiri 70 točk, 8. Stol Žirovica 9 točk. V kategoriji do 15 let je zmagal Jure Radelj (El. Ilirija) 67 točk, 2. Jaka Grosar (Tržič) 48 točk, 3. Uroš Rakovec (Triglav) 46 točk, ekipno najboljši Triglav 142 točk, 2. Tržič 114 točk, 3. Velenje 107 točk, 7. Stol Žirovica 25 točk, 8. Alpina Žiri 16 točk.

Janez Bešter

NAJVEČ USPEHA V EKIPNEM NASTOPU

Gorje, marca - Prejšnji tened se je naša mlada ekipa biatloncev vrnila s svetovnega prvenstva, ki je bilo od 2. do 8. marca v Kanadi. Štirje reprezentantje iz Gorj, Tomaž Žemva, Matjaž in Jože Pokljukar ter Miha Larisi, so nastopili na štirih tekmacih.

Najbolje so izkazali v ekipnem nastopu, kjer so osvojili osmo mesto, z malo več sreče pri strelenju pa bi lahko segli celo do medalje. V tekmovanju na 15 kilometrov je bil naš najboljši Matjaž Pokljukar na 18. mestu, na 10 kilometrov pa so bili rezultati naših pod pričakovanji, saj je bil najboljši Jože Pokljukar sedmivrednajseti. V štafetnem teku je bila ekipa Slovenije deveta.

V Podljubelju je doma vrsta dobrih športnikov

MLADI NE ZAOSTAJAJO

Podljubelj, 11. marca - Predsoba in soba v Ankeletovi gostilni v Podljubelju sta bili prejšnji teden skoraj pretesni za stotine medalj, pokalov in priznanj, ki so jih zadnjih petdeset let z nastopanjem na velikih tekmovalnih prislužili podljubeljski športniki. Razstava dosegov je bila zanimiva za vse, ki imajo radi šport. In teh je v Podljubelju in okolici res veliko.

"Ko sem ob večeru Gorenjske glasla v Podljubelju premisilevala, kako bi predstavila dosežke naših krajanov, sem se spomnila na mnoge uspešne športnike, ki so nas zastopali na državnih, evropskih in svetovnih prvenstvih, pa tudi na olimpijskih igrah. Toliko jih je bilo, da sem morala narediti kar oster izbor tistih, ki smo jih predstavili na razstavni prostoru, saj je v Podljubelju veliko družin, ki imajo rade šport in tudi tekmujejo na različnih tekmovalnih - od krajevnih, do občinskih, Gorenjskih...", je povedala **Marija Kršovec**, ki je poskrbela za zanimivo razstavo v domači hiši.

Med najbolj popularnimi športi v Podljubelju je prav govorito sankanje, prvi med podljubeljskimi sankači pa se je na

Riko Ankele, prvi smučarski reprezentant iz Podljubelja.

tekmovalnih progah pomeril **Albin Valjavec - Binče**, ki je že leta 1939 nastopal na tekmovalnih doma in tujini. Kasneje je za ta šport navdušil sina Branka in mnoge fante iz Podljubelja (Tomaž Ahačič, Aleš Ahačič, Albert Perko...). Tejč Kališnik pa je bil celo kandidat za nastop na olimpijskih igrah v Sarajevu. Mlada generacija sankačev z Boštjanom Vizjakom in Urošem Ahačičem pa obeta, da sankanje v Podljubelju ostaja tudi šport naslednjih generacij.

Mnogo je razstavljenih priznanj in medalj, ki so jih dobili uspešni smučarski reprezentanți. **Riko Ankele** in **Frenk Čarmen** sta bila člana državne reprezentance že pred drugo svetovno vojno, najslavnejše ime podljubelskega smučanja pa je gotovo **Tinek Mulej**, ki je bil do Bojana Križaja prav gotovo naš najboljši smučar. Zadnji od smučarskih reprezentantov iz Podljubelja je Franci Komac.

Seveda pri pripravi razstave o podljubeljskih športnikih ni

bilo mogoče mimo motošporta. Že leta 1946 je na hitrostnih dirkah tekmovala **Jožica Gladeš - Vidmar**, med gorskimi dirkači se je izkazal **Ivan Rendulič**, mnogo pa je v Podljubelju tudi znanih športnikov, ki

so nastopali v motokrosu, speċedwayju... od Mirana Kališnika, Branka Mežnarja in drugih. K temu je seveda prispevala bližina tekmovalne proge.

Tudi strelstvo in kegljanje sta v Podljubelju med popularnejšimi športi. Omeniti pa je treba zlasti dosežke **Štefana Ahačiča**. Pri atletih ima med Podljubeljanci največje uspehe **Franci Homan**, pri alpinistih pa tragično ponesrečeni **Borut Bergant**. Pri pripravi razstave pa so določili tudi najšportno družino iz Podljubelja. To je družina Meglič, kjer so lepe športne rezultate dosegli oče Jože, hčerka Breda in sin Marjan (sankanje, atletika).

Razstava, ki je bila prejšnji teden v Podljubelju, je gotovo le delček prizadevanj, kako so krajanci in mladim predstaviti uspehe in raznovrstnost športa v kraju. Tisto, kar najbolj navdušuje, pa je, da je na seznamu podljubeljskih športnikov tudi veliko mladih. ● V. Stanovnik

Ohrabrujoči rezultati radovljških plavalcev

CIRILOVA ČETICA PLAVA REKORDE

Alenka Kejžar, njena starejša sestra **Nataša Kejžar** in izkušena **Polona Rob** zaključujejo pod vodstvom trenerja **Cirila Globočnika** izredno uspešno zimsko plavalo sezono.

Kranj, 12. marca - Pred odhodom na plavalski miting v München (v petek) je četica radovljških plavalck s trenerjem Cirilom Globočnikom na čelu vadila v kranjskem zimskem bazenu, kamor pridejo občasno, sicer pa radovljški plavalci še naprej trenirajo v malem bazenu Park hotela na Bledu in v Železničnikih. Kljub temu so bili v zimski sezoni po besedah trenerja doseženi nenormalno dobrni rezultati. Slovensko plavanje, posebej pa gorenjsko, težko čaka odprtja novega olimpijskega plavalnega bazena v Kranju. Ne gre le za interes klubov, da zagotovijo plavalcem dobre pogoje vadbe, ampak gre za slovenske plavalce, v radovljškem primeru za slovenske reprezentantke, kar pa ni več samo klubski interes, razmišlja **Ciril Globočnik**.

Alenka Kejžar, 13-letna kadetinja je v 14 dneh ponovno dokazala, da je izredni plavalski talent. Na tekmovalju v Ljubljani je osvojila pet naslovov državnih kadetskih prvakov, na absolutnem državnem prvenstvu v Celju pa je na 100 metrov prsno s časom 1:13,87 izenačila absolutni slovenski rekord in na 200 metrov prsno postavila s časom 2:37,40 kadetski rekord Slovenije (v obeh disciplinah je na absolutnem prvenstvu tudi zmagala), na 100 metrov hrbitno je s časom 1:06,08 postavila kadetski državni rekord in bila absolutno druga, na 200 hrbitno pa je bila s časom 2:21,75 absolutno trečja, postavila pa je nov slovenski kadetski rekord.

"Rezultati kažejo, da napredujem. Tedenko opravim šest mokrih in dva suha treninga. Pogrešam predvsem treninge v 50-metrskem bazenu," je povedala Alenka, njen trener **Ciril Globočnik** pa dodaja, da je Alenka izreden talent in zato pričakuje nadaljevanje z dobrimi rezultati in izboljšave sedanjih zimskih rekordov. Alenka je izpolnila normo za nastop na evropskem mladiščem prvenstvu, vendar se ga ne bo udeležila, ker je še le to prembla.

Nataša Kejžar, rojena leta 1976, Alenkina sestra, plava med članicami. Na absolutnem prvenstvu Slovenije v Celju je bila na 100 in 200 metrov prsno druga za sestro s časoma 1:15,91 in 2:43,43. Tekmuje 9 let, hodi na kranjsko Gimnazijo, šola pa ji ne dela težav. Njeni specialnosti sta prosti in prsni slog.

Polona Rob, rojena leta 1973, je najstarejša med radovljškimi plavalckami. Z mlajšimi sotekmovalkami se dobro razume, najboljše rezultate pa dosegla v mešanem in hrbitnem slogu. V Celju je zmagala na 200 metrov hrbitno z izredno dobrim časom 2:16,71, kar je le za dve desetinske sekunde slabše od absolutnega rekorda Tanje Godine. Polona jo je tokrat v Celju premagala, kar napoveduje njen vzpon. Poraz Godinove je bilo presenečenje. Razen tega je bila Polona druga na 200 mešano, 200 delfin in 400 mešano. Sama pravi, da je 200 mešano odpavala nekoliko slabše. Polona opravi tedenko 10 treningov, od tega tri v Ljubljani, kjer študira, dobri zimski rezultati pa so napovedovali vsaj enakih rezultativ poleti.

Radovljški plavalci so bili konec tedna v Münchenu. Konec aprila načrtujejo priprave v Dolenskih Toplicah, potem pa naj bi bil že odprt kranjski letni bazen, 25. maja pa naj bi bil usposobljen tudi radovljški. ● J. Košnjek, slike G. Šinik

KEJŽARJEVI IN ROBOVA NA BAVARSKEM

Radovljške plavalki, Alenka in Nataša Kejžar ter Polona Rob, so se udeležile močnega mednarodnega mitinga v Münchenu, kjer je sedelo 450 plavalck in plavalcov iz 8 držav. Radovljški nastop je bil odličen. **Alenka Kejžar** je bila v svoji skupini (letnik 79) prva na 200 mešano s časom 2:30,4, kar je dve desetinki slabše od slovenskega rekorda, peta na 50 hrbitno s časom 32,60, kar je nov kadetski rekord Slovenije, prva na 200 metrov hrbitno (2:31,20) in prva na 100 hrbitno (1:09,90). **Nataša Kejžar** je bila v svoji skupini (letnik 76) tretja na 100 kravli in druga na 200 kravli s časom 2:14,90. **Polona Rob** pa je bila v skupini 73/74 druga na 200 hrbitno (2:26,50), druga na 100 hrbitno (1:10,30), druga pa je bila tudi na 200 mešano z odličnim časom 2:26,03. ● J. K.

RADIO RAVNI 97.3 FM STEREO GORENJUSKI GLAS NAJ VIŽA - MAREC

1. Jamniška - ansambel Obzorje	176 glasov
2. Po Sloveniji - ans. Nika Zajca in Boris Kopitar	55 glasov
3. Ostal bom muzikant - Alfie Nipič s svojimi muzikanti	

4. Zlagana ljubezen - ans. Braneta Klavžarja 41 glasov

5. Vzpon na Triglav - Marela internacional 15 glasov

POKROVITELJA NAJ VIŽE

NAJ VIŽA je na sporednu vsako nedeljo ob 11. uri v oddaji Po domače na kranjskem radiu, ponovitev ob sredah ob 10. uri!

KUPON št. 3 - MAREC

Skladba	_____
Ime in priimek	_____
Naslov	_____
Predlog za marec	_____

J. Rabič

USPEH MLADIH KRAJSKIH KEGLJALK

Kranj, 16. marca - E Na prvem državnem prvenstvu, ki je bilo konec tedna v Celju je lep uspeh dosegla mlada kranjska kegljalka Andreja Riblje, ki je postala prva mladinska državna prvakinja. Uspeh kranjskih tekmovalk je dopolnila Mojca Jerala, ki je osvojila bronasto odličje, v kategoriji mlajših mladink pa je osvojila srebro.

STRELSTVO

ZLATA PUŠČICA ALENKI KAVAR

Kranj, marca - Za osvojitev občinske lovorike, "Zlate puščice", se je prejšnjo soboto v Kranju pomerilo 46 strelcev in strelk. Presečenje je pripravila članica **Darinka Smrtnik** iz SD "Omnia Sport", ki je lovoriko osvojila z odličnim rezultatom 564 krogov od 600 možnih.

Minili konec tedna pa bilo regijsko prvenstvo za "Zlato puščico". V treh skupinah je nastopilo 60 najboljših gorenjskih strelcev in strelk. Po končani prvi skupini je vodil Jure Frelih s 557 krogi. V drugi skupini je **Robert Braček** iz Škofje Loke povabil rezultat na 562 krogov. **Alenka Kavar** iz Radovljice je nastopila v zadnji skupini. Kljub visokim dosežkom, ki so jih dosegli tekmovalci pred njo, ni klonila in je streljala zelo zanesljivo. Povabil je najboljši rezultat tekmovalanja s 563 krogi. Ob tem je razveseljivo tudi, da so se v prvo deseterico uvrstile kar tri tekmovalke. Na državnem prvenstvu pa naj bi nastopilo najmanj 12 udeležencev regijskega prvenstva, ki so dosegli 550 in več krogov. ● B. Malovrh

OBČINSKO PRVENSTVO

Kranj, 14. marca - Na centralnem strelšču na Hujah so se za naslove občinskih prvakov v streljanju s serijsko zračno puško porivali člani in članice. Tokrat so se v boj za medalje vkučili tudi mladinci in mladinke. Med člani Jure Frelih ni imel enakovrednega nasprotnika, pač pa je med članicami zmagala mlada Andreja Malovrh. Kot najboljša ekipa so se predstavili člani Strelške sekcije "Iskra" in članice SD "Omnia Sport". ● B. Malovrh

ODMEVI

V rubriki *Odmevi*, *Prejeli smo objavljamo pisma bralcev po presoji in izboru uredništva*. Vse, ki nam pišejo, prosimo, da pisma niso daljša od 60 tipkanih vrstic. Daljša pisma smo prisiljeni krajšati, ne glede na vsebino. Vabimo k sodelovanju! Pišite na naslov: *Gorenjski glas, Moše Pijadeja 1, 6400 Kranj*, za rubriko *Odmevi*.

Neznanje, ki meji na škandal

Ko sem bral mnenje dr. Bajta o Zakonu o denacionalizaciji (Delo 25. in 29. 1.), si nisem bil na jasem, ali pisec ne pozna stanja posameznih zasebnih industrijskih podjetij pred vojno in po njej, ali pa se spreneveda z namenom, ustvariti napacno javno mnenje z gotovim ciljem. Ko sem prebral zadnji članek v Delu PP 15. februarja, mi je bilo jasno, da bi prof. Bajt samo zaradi moralne obveznosti do razlaščencev vrnil le-tem vse nacionalizirano premoženje, razen industrijskih podjetij, ki so bila po njegovem mnenju pred vojno močno bančno zadolžena. Predstavnik uglednega Ekonomskoga inštituta bi moral vedeti, da je bila nacionalizacija izvršena po 2. svetovni vojni in da so take tovarne še nekaj časa po vojni delovalne kot zasebne firme. Ne navaja bilančnih razmerij, ki so vladala ob nacionalizaciji. Dolžnost tega Inštituta je, da v sedanjem času preoblikovanja podjetij obvesti javnost tudi o podjetnikih, ki so postavili temelje zdravi slovenski industriji, ne pa da poslošeno širi nepravljene informacije o njih.

Da moj prispevek ne bi izvnešen neargumentirano, sem primoran obvestiti javnost o tem s konkretnim primerom. V Zgodovini mesta Kranja, avtorja dr. Josipa Žontarja preberemo o industrializaciji mesta Kranja med obema svetovnima vojnami. Kranj je v tem obdobju postal drugo največje središče tehnološke industrije v Sloveniji. Za branžo "Industrija tkanin" so temelj slovenske tehnološke industrije postavili: F. Sirc, A. Božič, A. Prah, J. E. Sirc, J. Koljaš in drugi. Odprli so veliko delovnih mest in omogočili zasluzek prebivalcem Kranja in okolico. Za trdvo Anton Božič, tkalnica volnenih in bombažnih tkanin, imam celotni sodni nacionalizacijski spis. Iz dokumentov je razvidno, da je bilo podjetje aktivno in v pasivi ni imelo nikakršnih dolgov. V banki je bil naložen denar za reprodukcijo in širitev tovarne in v ta namen kupljeno

lastnika iz leta v leto slabše. Mojega oceta so kot delomrzneža pripovedi v taborišče, imenovano družbeno koristno delo. Zopet ga je čakala graditev novih podjetij: kot fizični delavec je gradil hidroelektrarno Medvode in Ljutostroj. Zaradi malretiranja v taborišču in poznejšega bednega življenja je zbolel in prezgodaj umrl.

V prejšnjem totalitarnem režimu je bilo nepriljubljeno imenovati se bivši tovarnar. Država in delovne organizacije v samoupravnem sistemu (z nekaterimi izjemami) so se trudile zabrisati zgodovinska dejstva nastanka in delovanja zasebnih industrijskih podjetij. Preseneča pa, da direktorji z delavskimi sveti nekaterih tovarn in dr. Bajt, počno to še danes. Pri predstavitvi podjetja komaj omenjajo bivšega lastnika, katerega nacionalizirano premoženje predstavlja visok začetni vložek kapitala. Skusajo mu odvzeti ugleđ dobrega poslovneza in mu ne priznajo gospodarske vrednosti premoženja, ki ga je ustvaril.

V Kranju, 26. februarja 1992
Anton Božič, Kranj

Zeleni list iz Nemčije

Pred kratkim mi je prišlo v roke tole pismo, ki ga Vam prilagam. Pisal ga je rojak, živeči v Nemčiji, pa vseeno pozna razmere doma. Pismo se mi zdi tako resno, pametno in resnično, da sem se odločil, ga poslati Vam.

Z doma sem bil narocnik "Glasa", sedaj pa že od leta 1962, dobivam Vaš časopis sem v Nemčijo. Prinaša mi vsak teden košček domovine.

Upam, da nimam prevelike želje, če Vas prosim, da objavite to pismo, če mogoče v celoti v Gorenjskem glasu!

Alois Bajt
Z.R.N.

Krožno pismo dobro mislečega rojaka

Slovenci v Nemčiji pozorno zasledujemo razvoj v domovini. Z rojaki doma se čutimo povezani. Z vami smo trepetali v času

DUTCH SLOVENIAN TRADING d.o.o.

mlado dinamično podjetje pod nizozemskim nadzorom s sedežem v Kranju in na Nizozemskem išče za pisarno v Kranju

mlado dinamično dekle (20 - 25 let)

- z najmanj srednješolsko izobrazbo
- aktivnim znanjem angleškega jezika
- in računalniško vodenega pisarniškega poslovanja

Prijava pošljite na naslov: Mr. Andre H. Sommers DST d.o.o.
Gasilska 5, 64000 Kranj

MODENA

● ŽIVLJENJE Z MODO

MODENA

TRŽIČ

● TRGOVINI NA DETELJICI IN V TRŽIČU

Charles Webb

DIPLOMIRANEC

Prevedle
kranjske gimnazijke
pod mentorstvom
prof. Mihe Mohorja

"Ni v redu! To je najhujša stvar, ki sem jo kdajkoli izrekel!" Komurkoli!"

"Sedi."

"Prosimo, odpustite mi! Ker ste mi všeč. Ne mislim o vas na način. Ampak ves sem zmeden!"

"Že dobro," je rekla. "Zdaj pa popij svojo pijačo."

Benjamin je sedel nazaj na svoj stol in dvignil kozarec s tal. "Ga. Robinson, na bruhanje mi gre, ker sem vam reklo tisto!"

"Odpuščam ti," je rekla.

"Ali mi morete? Ali sploh morete kdaj pozabiti, ker sem vam reklo tisto?"

"Tako zdaj bova to pozabila," je rekla. "Popij."

"Kaj je narobe z mano," je reklo Benjamin. Naredil je več velikih požirkov iz kozarca in ga postavil nazaj na tla.

"Benjamin?"

"Kaj je ga. Robinson?"

Odkašljala se je. "Ali si že kdaj videl Elainin portret?"

"Njen portret?"

"Ja."

Benjamin je odkimal. "Ne."

"Lani za božič smo ga dali napraviti. Ali bi ga rad videl?"

Benjamin je prikimal. "Zelo rad."

"Zgoraj je," je rekla, ko je vstala.

Benjamin ji je sledil nazaj v sprednji del hiše in potem pa z debelo preprogo prekrilih stopnicah v prvo nadstropje. Ga. Robinson je šla pred njim po hodniku in zavila v sobo. Trenutek kasneje se je skozi vrata in po hodniku razlila bledorumena svetloba. Benjamin je stopil v sobo.

Portret je osamljen visel na eni izmed sten in svetloba je prihajala iz majhne cevaste svetilke, pritrjene na vrhu težkega pozlačenega okvira. Benjamin ga je pogledal, nato je pokimal. "Zelo čedno dekle je," je reklo.

Ga. Robinson je sedla na rob postelje v kotu sobe.

Benjamin je prekriral roke na prsih in se približal portretu, da bi si ogledal nekaj detalje obraza. "Nisem vedel, da ima rjave oči," je reklo.

Spet je stopil nazaj in rahlo nagnil glavo v stran. "Res je... res je lepo dekle."

"Benjamin?"

"Ja?"

Ni mu odgovorila. Benjamin se je obrnil in se ji nasmehnil.

"Pridi sem," je tiho rekla.

"Kaj?"

"Ali prideš za trenutek sem?"

"Tjakaj?"

Pokimala je.

"Svedea," je reklo Benjamin. Šel je k postelji. Ga. Robinson se je iztegnila in mu položila roko na rokav. Potem je počasi vstala, dokler mu ni gledala naravnost v obraz.

"Benjamin?" je rekla.

"Ja?"

Obrnila se je. "Ali mi odpneš obleko?"

Benjamin je nenadoma spustil roki ob telesu in stopil korak nazaj.

"Mislim, da bom šla spati," je rekla.

"O," je reklo Benjamin. "Dobro. Lahko noč." Šel je k vratom.

"Ali mi ne boš odpel obleke?"

"Raje ne bi, ga. Robinson."

Spet se je obrnila in ga grdo pogledala. "Ali še vedno misliš, da te poskušam..."

"Ne, ne mislim. Ampak enostavno se počutim malo čudno."

"Še vedno misliš, da te poskušam zapeljati."

"Ne mislim tega," je reklo Benjamin. "Ampak mislim, da bi bilo zdravje bolje, da grem dol."

"Benjamin," je rekla in se mu nasmehnila, "vse življenje me že poznaš."

"Vem to. Vem to. Ampak..."

"Daj no," je rekla in obrnila hrbet proti njemu. "Sama težko dosežem."

Benjamin je trenutek počakal, potem je stopil nazaj k njej. Prijel je zadrgo in jo potegnil navzdol po njenem hrbtu. Obleka se je razprla.

"Hvala."

"Že dobro," je reklo Benjamin. Vrnil se je k vratom.

"Česa te je strah?" je vprašala in se mu spet nasmehnila.

ljubljanska banka

OBVEZNICE OBČINE RADOVLJICA

- izdane so v apoehih po 100 DEM, 200 DEM, 1000 DEM in 5000 DEM,
- vplačljive in izplačljive so v tolarjih,
- izplačajo se v polletnih anuitetah,
- prva anuiteta je dospela 1.2.1992, zadnja dospe 1.8.1992,
- obrestujejo se po 12% letni obrestni meri.

LB - GORENJSKA BANKA d.d., KRAJN JIH PRODAJA:

• za fizične osebe

v vseh osrednjih poslovnih enotah:

- Kranj, Bleiweisova 1
- Jesenice, C. Maršala Tita 8
- Radovljica, Gorenjska cesta 16
- Škofja Loka, Titov trg 3/a
- Tržič, Trg svobode 1

v vseh ekspoziturah na področju poslovne enote Radovljica

- Radovljica, Gorenjska cesta 16
- Radovljica, Cankarjevo naselje 84
- Bled, Cesta svobode 15
- Bohinjska Bistrica, Trg svobode 2/a
- Lesce, Alpska cesta 50

• za pravne osebe

sektor sredstev v poslovni enoti Kranj, Bleiweisova 1

Za prodajo obveznic Občine Radovljica, banka ne zaračunava nobene provizije.

DEVIZNA NALOŽBA Z VISOKIMI OBRESTMI

Gorenjska banka d. d., Kranj

je zaupal partiji, da bo ustvarila raj na zemlji s tem, da se zemlja podržavi, da se dajo tovarne delavcem, da se odstrani vpliv vere, da je edino partijsko zmožna reševati slovenske probleme. Kam je tako urejanje družbe po štirih desetletjih pripeljalo, čuti narod sedaj na svoji koži.

Slovenijo bo reševalo samo pošteno delo, osebna gospodarska zainteresiranost, socialna pravčnost, spoštovanje človeka in njegovih etičnih norm.

4. Pa še četrti nasvet je važen: ODLOČAJTE PA-

METNO. Pravijo, da so nove volitve pred vratimi. Ljudje včerajšnjega kova dvigajo glave. Kdo skozi 40 let ni znal gospodariti, nima kaj pomagnej predlagati. Rovarijo proti predsedniku slovenske vlade, pametnega predlagati. Rovarijo proti predsedniku slovenske vlade, profesorju Lojetu Peteretu, ker v enem letu ni ustvaril blagostanja. Zaradi naj od sramu. Ne sedajte takim ljudem, da ne boste ob ponovni prevari zardeli od jeze nad samim seboj.

Torek, 17. marca 1992

Kako varna je bila Gorenjska lani

V "zadevi Elan" policija ni nemočna

Ivan Hočevar: Na področju kriminalitete najbolj bodeta gospodarski in mladoletniški kriminal.

Kranj, 15. marca - Lanske velike spremembe v Sloveniji - od osamosvojitve, vojne, do gospodarskih zlomov in socialnih stisk ljudi - so se neposredno ali posredno odslikale tudi v delu UNZ Kranj, še posebej policije in kriminalistične službe, je na četrtkovni novinarski konferenci uvodoma dejal načelnik Ivan Hočevar. Za minilo leto so značilne tudi spremembe v organiziranosti, depolitizacija policije in poudarek na strokovnosti, na drugi strani pa zakonske spremembe niso sledile spremembam v družbi. V pravni praznini so se zato policiste vodi mimo črni predvsem načela pravičnosti.

Gorenjski policisti so lani prevzeli od JLA varovanje t.i. zeleni meje, ne da bi za to počeli število uniformirancev. Celo nasprotno, od oktobra "dajejo" 35 do 40 ljudi na slovensko-hrvaško mejo. V prvem polletju, pred vojno na Balkanu, je bila pot čez Slovenijo na zahod zanimiva za številne "ilegalce", predvsem iz azijskih in afriških držav. Za prehajanje državne meje je Slovenija spregledala evropske standarde, t.i. selektivno metodo. Na sedmih mejnih prehodih, kolikor jih je na Gorenjskem - poleg petih cestnih še železniški na Jesenici ter letališki na Brniku - se je lani promet zmanjšal kar za 47 odstotkov. Mejo z Italijo in Avstrijo je prestopilo okrog 60 milijonov ljudi, Brnik je bil zaprt skoraj 200 dni.

Kar 582 pobeglih voznikov

Lani je bilo na Gorenjskem za desetino več hudih prometnih nezgod (415) kot leto prej (375) in kar trinajst odstotkov več s hudimi posledicami, le mrtvi so bili trije manj kot predlani. Pri tem še zlasti zaskrbljuje visoko število (582) pobegov s krajev nezgod. Tako prometna kultura kot skrb za sočloveka sta torej padla na skrajno nizko raven. Drug problem je alkohol. Kar v 70 odstotkih prometnih nezgod je bil alkohol posredno prisoten za volanom. Sicer pa so bili najpogostejši vzroki nezgod leva stran vožnje, prevelika hitrost in izsiljevanje prednosti. Otroci in mladoletniki so bili udeleženi v 126 nezgodah, širje so umrli, 117 je bilo ranjenih. Povzročili so tudi 51 nezgod.

Ivan Hočevar: "Represiva ne bo pripeljala do večje discipline. Morda so visoke kazni res najboljša preventiva, vendar je še vrsta drugih ukrepov in aktivnosti, ki bi lahko izboljšale varnost. Zaradi represivnih ukrepov ne želimo dobiti prizvoka policijske države, kar nam nekateri na Gorenjskem že očitajo. Za represivo je preprost vzrok: preprečiti masakre na cestah, predvsem lokalnih, po katerih (tudi) patruljajo policisti."

Delo škofjeloške gasilske zveze

Ob gasilskih še druge naloge

Škofja Loka, 13. marca - Lani so gasilci poleg rednega dela svoje dejavnosti usmerili v pomoč prebivalstvu ob poplavah, preskrbo vode ob suši in onesnaženju vodovoda, raziskavo terena ob onesnaženju vode in zaščito ob agresiji na Slovenijo. Na srečo so imeli manj požarov kot leto poprej, so ocenili na občnem zboru Gasilske zveze v Škofji Loki, kjer so tudi podelili priznanja najbolj delavnim članom.

Množičnost loške gasilske organizacije najbolj predstavlja podatek, da v 30 gasilskih društih - ob njih imajo še eno gasilsko enoto in 52 trojki v manjših krajih - deluje več kot 3200 članov in 800 mladincov. Pri gašenju požarov so imeli največ dela članji gasilskih društva Stara Loka, Škofja Loka in Trata, ki so skupaj z delavci dežurne službe sodelovali v več kot 60 odstotkih vseh akcij. Lani so našeli skupno 56 požarov, kar je 7 manj kot leto poprej. Skoraj polovico teh požarov je nastalo zaradi odmetanja žarečega pepela in slabih dimniških napeljav.

Komisija za tehniko si je prizadevala zlasti za dokončanje prilikice za gašenje gozdnih požarov in opremljanje gasilskih vozil. Komisija za izobraževanje je organizirala vrsto tečajev, na katerih je pridobilo naziv izprasanega gasilca 119 članov, gasilca prve stopnje 3 člani in strojnika 40 članov. Komisija za delo s članicami je, razen za strokovno usposabljanje, skrbela za udeležbo na tekmovanjih; gorenjskega tekmovanja se je udeležilo kar 11 ekip članic, gasilke pa so imele tudi 2 sektorski vaji. Razveseljivo je, kot je ugotovila komisija za delo z mladino, da se število gasilskega podmladka iz leta v leto povečuje; program komisije so v celoti uresničili. Glavna naloga komisije za zgodovino gasilstva je bila organizacija 8. srečanja veteranov v Železnikih.

Na občnem zboru, ki se ga je udeležil tudi predsednik Gasilske zveze Slovenije Ernest Eory, so podelili republiško priznanje za posebne zasluge predsedniku OGZ Škofja Loka Rudiju Zadniku. Deset članov in članic je prejelo republiška gasilska priznanja, občinska priznanja pa 3 člani in 1 veteran. S plaketo so nagradili sektor Žiri, s TV-sprejemnikom in videorekorderjem pa GD Poljane za uspešno delo z mladino. ● S. Saje

Jaka Demšar: "S področja gospodarskega kriminala sta bili lani "najtežji" dve zadevi: Elan in Sava Kranj (kraja gum v vrednosti tri milijone mark). V zadevi Elan smo napisali še petnajst kazenskih ovad proti odgovornim ljudem, zadnjo decembra proti Igorju Trilerju. Policija v tej zadevi ni nemočna, ev. nemoč sodišča naj komentira sodišče. V javnosti se pojavljajo govorice o političnih stricih in botrih, ki naj bi zavirali sodni razplet. Mislim, da ne gre za strice in botre, delo mora opraviti stroka, res pa so še temna polja."

Skoraj polovica vseh lanskih prometnih nezgod s hudimi posledicami (201) je bila na območju kranjske občine. V kranjski občini je bilo petnajst mrtvih, v radovljški devet, loški šest, jesenški prav tako šest, v tržiški nič. Bolj kot magistralte in regionalke so bile nevarne lokalne ceste in ulice. Gorskih nezgod je bilo lani 41, devet ljudi je umrlo, devet jih je bilo huje, devet pa lažje ranjenih. Stevilo samomorov je z 58 v letu 1990 lani padlo na 49, število poskusov pa s 25 na 20.

Kot je povedal načelnik inšpektorata policije UNZ Kranj Jože Ajdišek, je bilo primerov kršitve javnega reda in miru lani celo za dva odstotka manj kot leto prej. Kršitev je bilo 5190, kar v slovenskem merilu predstavlja skoraj 14-odstotni delež. Zelo značilno zlasti za obdobje pred začetkom vojne na Hrvaškem je bilo nedovoljeno vnašanje orožja iz tujine. Policisti so obravnavali 416 kršiteljev, trinajst odstotkov več kot 1990. leta.

Mladoletniški kriminal postaja organiziran

Gorenjski kriminalisti so lani obravnavali 3048 kaznivih dejanj. Stevilo je v povprečju zadnjih petih let, močno pa izstopata predvsem dve področji: gospodarski kriminal in kriminal mladoletnikov in otrok. Lani so obravnavali 849 mladoletnikov in otrok - skoraj 15 odstotkov več kot leta 1990 - ki so zagrešili 542 kaznivih dejanj. Zaskrbljuje predvsem to, da mladoletniški kriminal postaja organiziran, da so dejanja vse težja in bolj nasilna.

Izredno povečanje je bilo lani na področju spolnih delikov; lani 27 primerov, predlani sedem. Trend se očitno nadaljuje tudi letos. Gre za različna spolna nasilja, od klasičnega posilstva do nasilja nad otroki. Storilce vseh kaznivih dejanj so kriminalisti uspeli izslediti.

Med vlomi in tativinami so prevladovali vlovi v stanovanjske in počitniške hiše, trgovine

in avtomobile. Upanja, da bi bilo letos bolje, ni, nasprotno, povečuje se predvsem število t.i. socialnih tatvin.

Zasegli 17 kilogramov mamil

S tem, ko v uradu kriminalistične službe ustanovili posebno skupino za mamil, se je tudi število odkritih kaznivih dejanj te vrste občutno povečalo; s petih primerov predlani na 24 lani.

Gorenjski kriminalisti so lani zasegli kilogram marihuane, dobroj dvanajst kilogramov hašča, poltretji kilogram heroina in poldrugi kilogram kokaina. Med drugim so poželi tudi šest večjih nasadov indijske konoplje s približno 300 rastlinami.

Načelnik UNZ Kranj Ivan Hočevar je ob tem dejal, da smo pred problemom mamil dolgo vsi zatiskali oči. Stevilo odkritih kaznivih dejanj gotovo ne daje prave slike, problem je obsegnejši. Toliko bolj, ker uživanje mamil ni kaznivo dejanje, niti ni prekršek, kazniva je samo proizvodnja in prodaja. Zato skupina ŪKS želi dobiti predvsem razpečevalce. S preganjanjem uživalcev z enega mesta na drugo ne bi veliko storila. Po njegovem se mora ta problem kot tudi mladoletniški kriminal sploh začeti reševati druge, ne v policiji, ki prvenstveno gasi; v družinah, šolah, socialnih ustanovah, bivalnem okolju. ● H. Jelovčan

Prometna akcija gorenjskih policistov

V osmih urah odkrili 74 vinjenih voznikov

Kranj, 13. marca - Ker so vinjeni vozni lani povzročili precej več nesreč kot predlani in ker število narašča tudi letos, so se v Upravi za notranje zadeve Kranj v petek odločili za obsežno prometno akcijo, v kateri je sodelovalo 67 gorenjskih policistov. Policisti so v osmih urah, od šestih zvečer pa do dveh ponoči, ugotovili 373 kršitev cestno-prometnih predpisov, pet kršitev javnega reda in miru in šest kršitev drugih predpisov. Napisali so 129 predlogov za sodnika za prekrške, 78 plačilnih nalogov in na kraju denarno kaznovali šestdeset voznikov in drugih prometnih udeležencev. Da je bil petek, pa še trinajsti po vrhu, za nekatero zelo nesrečen dan, dovolj pove potek, da so policisti odvzeli 60 vozniških in šest prometnih dovoljenj in da so 76 prepovedali nadaljnjo vožnjo. 43 voznikom je balonček pozelen prek polovice, 31 pa jih je odklonilo preskus vinjenosti. Eden od voznikov je bil tako "omamjen z alkoholnimi" hlap, da so ga celo pridržali, pa tudi sicer so udeleženci prometne akcije vedeli povedati, da je bila njegova govorica bolj podobna "angleščini" kot slovenščini. ● C. Z.

Zaslužek večji od kazni

Radovljica, 16. marca - Radovljški sodniki za prekrške so od 4400 starih in lani prejetih zadev uspeli v minulem letu rešiti 2665 primerov, izdali so 36 odločb o zastaranju, 1775 primerov pa so prenesli v letošnje leto. Največ dela so imeli s kršitelji cestnoprometnih predpisov ter predpisov s področja javnega reda in miru. Obravnavali so tudi več kršitev odloka o poslovnom času, pri tem pa so ugotovili, da kazni niso bile učinkovite. Kršitelji so celo izjavili, da odlok kršijo zavestno, saj je zaslužek večji od največje dovoljenje denarne kazni. ● C. Z.

Novi primeri spolnega nasilja

Kranj - Če bi stene lahko "spregovorile", bi lahko zvedeli še za marsikatero podobno zgodbo o spolnem nasilju, kakršno so nam včeraj povedali v Upravi za notranje zadeve Kranj. Zgodba je namreč srljiva in komaj verjetna. Pa vendarle je! Podrobnosti niso pomembne, povedati je treba le to, da so gorenjski kriminalisti odkrili primer, ko je oče že več let spolno nadlegoval še zdaj mladoletno hčer in pastorko. Očeta so že priveli k preiskovalnemu sodniku, kjer prihajajo na dan številne podrobnosti.

V Upravi za notranje zadeve poudarjajo, da ljudje, ki su misijo na takšne in podobne primere spolnega nasilja, niso pripravljeni govoriti, ampak se jim jezik ponavadi "razveže" še tedaj, ko o "zgodbi med širimi stenami" izvede policisti.

NESREČE

Otroka zbil na prehodu za pešce

Jesenice - Petek, trinajsti dan v marcu, je bil za nekatere voznike in druge prometne udeležence nesrečen dan. Ta dan se je namreč na gorenjskih cestah zgodilo pet prometnih nesreč, v katerih so bili poškodovani. Ena takih nesreč je bila tudi na Jesenicah, pri hiši številka 7 na Tomšičevi ulici, kjer je nekaj pred dvanajstimi uro čez prehod za pešce stekel osemljetni fantič Ernad K., ki pa se pri tem ni prepričal, če lahko to storiti varno. Po cesti je namreč tedaj z osebnim vozilom pripeljal Blažo Radonjič iz Kranja, ki pa zaradi prevelike hitrosti vozila ni uspel pravočasno ustaviti in je fantiča zbil po cesti. Otron se je v nesreči hudo telesno poškodoval, v jesenško bolnišnico pa ga je odpeljal kar voznik.

Prehitro v ovinek

Luže - Voznica Irena Bogataj je v petek prehitro vozila osebni avto od Luž proti Velesovemu. V blagem ovinku je njen voziček na vlažnem in spolzkom cestišču najprej zasukalo za 180 stopinj, nato pa odbilo na travnik, kjer se je prevrnilo. V nesreči je voznica utrpela hude telesne poškodbe in so jo odpeljali na zdravljenje v Klinični center v Ljubljano.

Na nasprotni vozni pas

Zminec - Albert Kavčič iz Ljubljane je v soboto okrog šestih zvečer vozil kombinirano vozilo od Gorenje vasi proti Škofji Loki. Pred Zmincem je zapeljal na nasprotni vozni pas, po katere je tedaj iz škofjeloške smeri z osebnim avtom pripeljala Štefka Dolenc iz Medvod. V trčenju je Kavčičeva vozilo odbilo na travnik, voznik pa je dobil hude telesne poškodbe.

Smrt v gozdu

Planica - V soboto dopoldne so v kraju Moškrice iz gozda spravljali hlodovino. Pri tem so si pomagali s traktorjem in z vilotlo. Ko se jim je eden od hlodov zagozdil, ga je dvignilo in priletel je nižje, kjer je v glavo udaril 39-letnega Milorada Juroviča, ki nesreča ni preživel. Policisti bodo zoper lastnika gozda, ki ni dovolj poskrbel za varnost, napisali kazensko ovadbo.

Nesreča na smučišču

Ribčev Laz - Učenci šenčurske osnovne šole so bili v sredo na športnem dnevu na Voglu. Osmošolec, doma iz Srednje vasi, je odšmučal od svoje skupine na neurejeni del smučišča, kjer je padel in si pri tem zlomil kolko. Pomolič so mu nudili gorski reševalci, z gondolo so ga odpeljali v dolino, nato pa v jesenško bolnišnico.

KRIMINAL

Policisti ob delo

Radovljica - V petek okrog sedmih zvečer so trije moški vstopili v lokal Las Vegas in na silo odpeljali nekoga, ki so ga sumili, da je na parkirišču poškodoval osebni avto. Med potjo so pobrali še enega, potem pa so ju dve ali tri ure vozili po Radovljici, ju maltretirali, zasliševali in tudi sicer opravljali naloge, ki jo v normalnih razmerah policisti.

Zbiralci avtomobilskih značk

Tržič - Tržiški policisti so odkrili skupino mladoletnikov, ki je že nekaj časa vztrajno "zbiral" značke z dragocenimi avtomobilov. Če bi značke samo odnesli, še ne bi bila posebno velika škoda, vendar so pri tem povzročili tudi nekaj škode na avtomobilskem laku.

Uničila sedem prometnih znakov

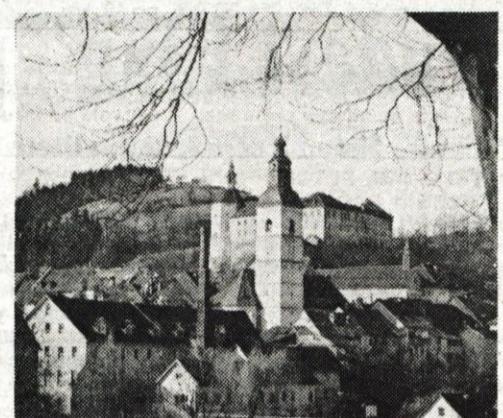
Cerknje - Policisti iz cerkljanskega oddelka so ugotovili, da sta sedem prometnih znakov ob cesti Kranj - Brnik uničila 20-letna mladenica Benjamin P. in Franc G. Znake sta poškodovala, ko sta se ob koncu minulega leta peš vračala iz gostilne v Šenčurju proti Kranju. Škoda je za 10 tisoč tolarjev.

Težavna pot do erotičnih revij

Radovljica - Mladoletnika iz Radovljice, Leon H.

ŠKOFJA LOKA

VABI

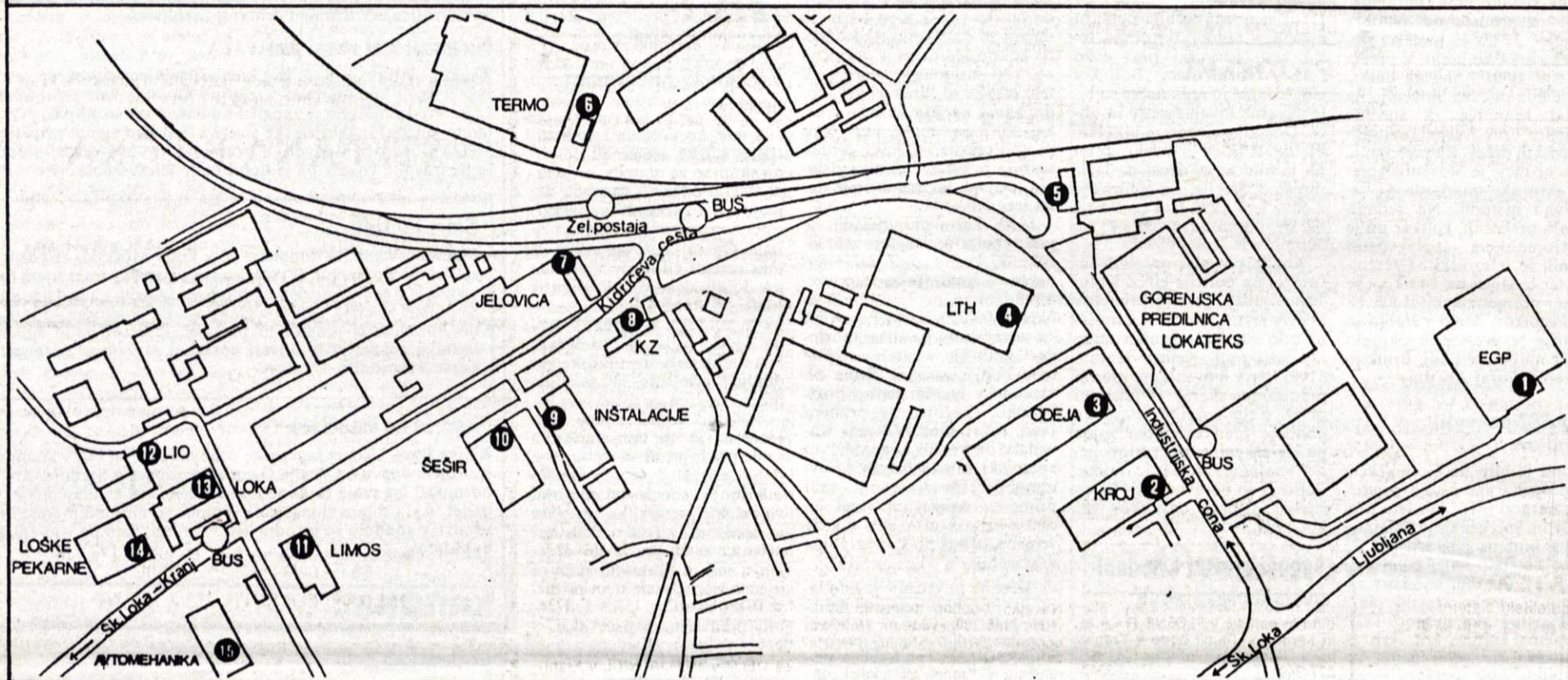

Združite obisk starega in lepega mesta Škofje Loke z ugodnim nakupom v proizvodnih trgovinah neposredno pri proizvajalcih v industrijski coni.

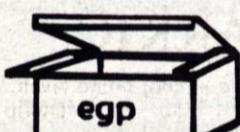
Škofja Loka leži 25 kilometrov od Ljubljane in 10 kilometrov od Kranja.

Če nimate svojega prevoznega sredstva, se lahko pripeljete k nam z avtobusom ali vlakom.

PRIDITE, NE BO VAM ŽAL

KARTONSKA EMBALAŽA

PRI PRODAJI VAŠIH IZDELKOV
VAM STOJIMO OB STRANI

egp

EMBALAŽNO GRAFIČNO PODJETJE ŠKOFJA LOKA

6. TERMO

Industrija termičnih izolacij
škofja loka p.o.

Proizvodni program:
— kamena volna - termotervol
— tesnilne mase - kiti
— armirani poliester
Uporaba:
— topilna, zvočna in protipožarna zaščita v gradbeništvu, industriji in ladjevidništvu

Sporočila:
— naravni material
— negorljivost — vodooodbojnosc
— paroprepustnost
— varčevanje z energijo
— ekologija

tel. hc. 064/631-151
telefax 064/632-957
maloprodaja tel. 064/631-602

LTH

maloprodaja
telefon: 064/631-301, telefax: 064/631-551

v maloprodaji vam nudimo:
● zamrzovalne skrinje
● hladilne in zam. omare
● hladilne vitrine
● hladilni pultti
● klimatske naprave
● topilne črpake

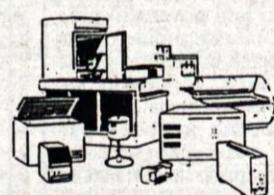

Smo proizvajalci težke konfekcije predvsem:

- ženskih in moških plaščev
- ženskih kostimov in jaken

tel. 064/631-721

4

Naše izdelke potrebujejo skozi vse leto.

2

V naši industrijski prodajalni lahko kupec kupi naslednje izdelke:

- odeje
- zglavnike
- pregninjal
- posteljne nadvožke
- spalne vreče, športne torbe, ležalke, toaletne torbice
- otroški program (odejice, vrečke za spanje in voziček, baby torbe, torbe za igrače, previjalne podlage in podloge za la).

Tovarna preših odelj., p.o. Škofja Loka tel. 064/632-251

3

5. LOKATEKS

LOKA VOLNA
LOKA JERSEY
LOKA PREJA

standardna ponudba:

Dodatna ponudba

- otroške, ženske in moške nogavice
- oblačila za dojenčke in otroke
- brisače in kuhienske krpe
- dodatki za šivanje

telefon: 064/632-461

inštalacije ŠKOFJA LOKA

vam v novi prodajalni nudi:

- elektroinstalacijski material
- material za centralno kurjavo
- vodovodni material
- peči na trda goriva "LOKATERM"
- svetovanje pri nakupu materiala za adaptacijo in novogradnjo
- montaža nabavljenega materiala
- brezplačno dostava v Škofji Loki in bližnjem okolici

telefon: 064/632-028
064/631-271

8

7. kmetijska zadruga

škofja loka

NUDI:

- mleko, mlečne izdelke
- gnojila, krmila, razna semena, zaščitna sredstva za varstvo rastlin,
- kmetijske stroje in orodje za vrtičkarje
- prevoze in storitve mehanične delavnice
- gradbeni material, material za centralno kurjavo, vodovodni material, elektromaterial, les in lesne izdelke

tel. 064/620-749, 621-849

BODITE POPOLNI S KLOBUKOM NA GLAVI

TOVARNA KLOBUKOV

Ponujamo vam:

- damske klobuke
- moške klobuke
- klobuke in kape iz blaga

telefon 064/631-451

10. LIMOS

LOŠKA INDUSTRIJA
MESNO PREDELOVALNE
OPREME IN STROJEV

telefon 064/631-471

- proizvodnja individualnih in serijskih strojev in opreme za investicijsko izgradnjo živilsko-predelovalne industrije, njihovih sestavnih delov in storitev
- linija klanja in predelave mesa
- projektiranje, konstruiranje in inženiring strojev in opreme za lastne potrebe in tujje naročnike
- montaža in servis

11

13. Ioška pekarna

škofja loka

tel. 064/632-541

- pečemo vse vrste kruha, slaščic
in 10 vrst odličnih piškotov
- izdelujemo torte po naročilu

14

15. ATOMEHANIKA ŠKOFJA LOKA D.O.O.

- servisiranje osebnih in tovornih vozil ter avtobusov
- tehnični pregledi in registriranje vseh vrst vozil
- trgovina z rezervnimi deli
- prizpravljamo tudi prodajo osebnih avtomobilov
- znamke FIAT v Škofji Loki in na Bledu

Podjetje LOKA prodaja živilsko in neživilsko blago na veliko in malo. Prodajalne ima na prostoru, ki ga omejujejo mesta Ljubljana, Tržič, Železniki in Ziri. Posebej pa priporočamo nakup v novem blagovnem centru v Medvodah. Od naših izdelkov pa priporočamo nakup izvrstne LOKA kave.

tel. 064/632-121

15

IZRAČUN DOHODNINE - Ugodno računam dohodnino, izdalam tudi davčno napoved. Tel.: 064/50-926, po 19. uri.

O biorvtrarjenju

Hortikulturno društvo Kranj prireja v četrtek, 19. 3., ob 16. uri v sejni sobi št. 14 SO Kranj zanimivo predavanje pod naslovom "Preko svojega vrta do zdrave prehrane." Predavala bo inženirka Anka Bernard.

TELEFAXI, TELEFONI, FOTOKOPIRNI STROJI Canon in Panasonic ter **OSEBNI RAČUNALNIKI** po ugodnih cenah. **Vrba d.o.o.** Kranj, tel.: 218-454

MALI OGLASI

217-960

APARATI STROJI

Prodam AT 286, 1645 mb, trdi disk, monitor, tiskalnik in programi. Tel.: 325-790 3247

Ugodno prodam novo satelitsko ANTENO, znamke Vortec. Tel.: 312-008 3253

C 64, s kasetnikom in igralno palico, prodam. Pot v Bitnje 44. Po 18. uri. 3254

Samonakladalno PRIKOLICO SIP 16 in 22 kubikov in SILOREZNICO z nizkim dvignjenim koritom, prodam. Tel.: 061/375-168 3258

Prodam univerzalni MLIN UM 6, nov, 20 odstotkov ceneje. Tel.: 621-308 3259

Video KAMERO Panasonic MS - 50, z dodatno opremo, ugodno prodam. Tel.: 78-078 3263

Prodam TRAKTORSKO FREZO. Tel.: 43-494 3283

Prodam skoraj nov dvoredni PLETILNI STROJ. Tel.: 725-627 3297

Prodam C 64, za 270 DEM in VIDEOREKORDER za 400 DEM. Tel.: 633-488 3311

Ugodno prodam VIDEO Orion (VPS), KASETOFON Technics-RSB 105 in elektronsko KLAVIATURO (Sampling) Casio SK-200. Tel.: 622-410

Prodam GLASBENI CENTER Schneider TS 1503. Tel.: 633-042

»SATEX«

TV satelitski sistemi

SUPER CENE -

Plačilo na 8 ali 12 obrokov

Tel.: 48-570 po 15. uri

GR. MATERIAL

OPAŽ 250 SLT, z dostavo. Smrekov, I. in II. klasa, neposušen. Tel.: 063/33-343 3241

Prodam hrastove, jesenove, kostanjeve DESKE, 5 in 2 cm. Dražgoše 21. 3248

Prodam rabljen STREŠNIK Kikinda. Tel.: 312-259 3264

Ugodno prodam gradbeno DVIGALO in 60 kvad. m. gradbenih ELEMENTOV. Tel.: 50-547 3294

IZOBRAŽEVANJE

INŠTRUIRAM matematiko in fiziko, za OŠ. Tel.: 325-328 3266

Poceni in s 100 odstotnim uspehom INŠTRUIRAM angleščino. Tel.: 70-191 3308

KUPIM

BIKCA simentalca, do 80 kg težkega, kupim. Tel.: 061/611-527 3273

Kupim SIMENTALCA, težkega do 100 kg. Tel.: 43-575 3287

LOKALI

Oddam GARAŽO, na Planini, Velika Vlahoviča. Mesečno 50 DEM. Plačilo eno leto v naprej. Tel.: 061/824-361 3260

Oddam PROSTOR za SKLADIŠČE, 30. kvad. m. Tel.: 312-259 3265

Oddam v najem najemniški LOKAL, za slaščičarno. Najemnino za dve leti naprej, vse opremljeno. Šifra: GORENJSKA 3277

KOLESA

Prodam otroško KOLO, za starost 2-4 leta in otroško KOLO Kekec. Tel.: 241-029 3249

Prodam dirkalno KOLO na deset prestav, za 9.000 SLT. Tel.: 064/82-833 3257

Prodam AVTOMATIC A 3L. Tel.: 401-043 popoldan 3268

Prodam odlično ohranjen APN 6. Tel.: 45-368 3284

Prodam MOPED Tomos, 3 brzine. Krznarič, Župančičeva 18, Bled - Zaka. Tel.: 78-315 3300

OBVESTILA

IZDELUJEM aluminijaste tople GREDE, 120 x 2 m. Tel.: 216-208

Izpolnimo vam OBRAZCE za DOHODNINO in izračunamo koliko boste doplačali oziroma koliko vam bo država vrnila. Tel.: 73-632

Prodajamo in montiramo manjše hišne TREZORJE! Tel.: 51-401 2958

STANOVANJA

MENJAM garsonjero, za večje 2-sobno ali 1-sobno STANOVANJE, v Kranju. Tel.: 50-150 interna 269 v petek popoldan, v torek dopoldan. Rihterč. 2960

Mlajšemu dekletu oddam SOBO s souporabo kuhinje, v okolici Kraja. Šifra: SLOVENKA 3215

Za mirno poslovno dejavnost najmem STANOVANJE s centralnim ogrevanjem in telefonom v Kranju. Tel.: 221-444 ali 212-972 3216

Za čas od aprila do oktobra iščemo 2 do 3- sobno opremljeno STANOVANJE na Jesenicah ali Žirovnicu. Tel.: 061/101-240 interna 04

3-sobno komforntno STANOVANJE zamenjam za dve manjši. Tel.: 215-701, zvečer

Zamenjam dve družbeni 2-sobni STANOVANJI za 2 + 2, 4-sobno ali večje. Tel.: 241-686 3221

GARSONJERO, lastniško 21 kvadratov na Jesenicah, prodam ali zamenjam za Kranj, Šk. Loko ali Medvode. Tel.: 061/194-114 interna 470 3232

Prodam 1-sobno STANOVANJE v okolici Kranja. Tel.: 215-459 3238

GARSONJERO, opremljeno 33 kvadratov. m. v Radovljici, prodam. Tel.: 74-563 3243

Prodam SENO. Šmartno 29, Cerknje 3307

Najamem manjše STANOVANJE, v Kranju. Nudim predplačilo. Tel.: 329-338 3252

Prodam stanovanjsko PRAVICO. Stanovanje je na Planini. Tel.: 217-452 3262

Prodajamo STANOVANJE, 78 kvadratov. m. v vrtom in garažo v individualni hiši, v najlepšem delu Kranja, v neposredni bližini centra. Tel.: 064/211-205 3271

Stanovanjsko PRAVICO za 2-sobno stanovanje zamenjam za lastniško 1-sobno stanovanje s telefonom. Pohitite, ne bo vam žal. Tel.: 328-129 3278

Novejše 2-sobno družbeno STANOVANJE, 60 kvadratov. m. (telefon, centralna, vrt), v Kranju, menjam za GARSONJERO ali 1-sobno stanovanje v Kranju ali okolici. Tel.: 41-513 3298

2-sobno STANOVANJE na Bledu, 50 kvadratov. m. opremljeno, prodam najboljšemu ponudniku. Tel.: 78-991 3271

VOZILA DELI

Prodam motor za Z 101, stekla, ter ostale rezervne dele. Tel.: 49-528 3278

VOZILA

ŠKODO 110 L, dobro ohranjeno, registrirno do julija 1992, prodam. Tel.: 48-574 2959

Prodam R 4, letnik 1978. Tel.: 324-426 3217

Prodam Z 750, letnik 1979. Tel.: 75-957 3226

Prodam JUGO 55 Skala, letnik marca 1989. Tel.: 50-800 3230

JUGO 55 Koral, star 2 leti, prodam. Tel.: 312-221 3240

Prodam JUGO Koral 45, letnik 1990. Pogačar, Rabičeva 15, Mojstrana. 3242

Prodam Z 750, letnik 1980. Ogled Zupanc, Hrušica 45/a, Jesenice. 3246

Prodam 126 P, letnik 1982 in SAAB 99, letnik 1975. Šafer, Obrne 14, Boh. Bela. 3246

Zamenjam R 4 GTL, staro 15 mesecov za JUGO Koral 55, star 3 leta, registriran. Dopolnilo po dogovoru. Tel.: 50-702 3281

Prodam R 4 TL, letnik 1979, registriran do konca aprila, cena 700 DEM. Tel.: 78-508 3289

Prodam GOLF L, letnik 1972, potovni KOMBI VW, letnik 1972 in termosakumulacijsko PEČ, 4 KW. Tel.: 723-011 od 19. do 20. ure 3321

TEČAJI TUJIH JEZIKOV

SAMOZAODRASLE

N E M Š Č I N A
Š P A N Š Č I N A
A N G L E Š Č I N A
INFORMACIJE IN PRIJAVE: do 20. MARCA 1992, vsak delavnik od 8. do 12. ure P O T E L. (064)323-892 (oz. 213-042) IN OB PETKIH OD 17. DO 19. URE NA POŠTNI UL. 3.

ŠKODO 135 L, letnik 1991, prodam za 8.300 DEM. Tel.: 78-840 3290

FORD - Escort 1.4 CL, letnik 1987, 38.000 km. Tel.: 65-580 3296

Z 101 letnik 1984, prodam za 2.200 DEM. Tel.: 82-259 3299

Prodam Ford Taunus 17, za dele. Cih. C. Talcev 8/b, Jesenice 3310

126 P, letnik 1988, prodam. Tel.: 801-122, interna 177, od 19. do 20. ure 3316

Prodam GOLF, letnik 1988, diesel. V račun vzamem večje vozilo. Tel.: 422-682 3318

Prodam VARTBURGA, letnik 1972, dobro ohranjenega. Tel.: 47-556 3319

JETTO 1600, letnik 5/1987, 90.000 km, rdeče barve. Cena 9.700 DEM, prodam. Tel.: 77-675 3320

DRESIRAM pse od 8 meseca sta- rosti. Tel.: 50-319 3325

Kranj: 2 GRADBENA DELAVCA, 2 VZDRŽEVALCA CEST, FIZIOTERAPIV, ZDRAVNIK. Radovljica: po-možni DELAVEC, 2 bolniški STREŽNIKA-či, BOLNIČAR, ZIDAR, ZDRAVSTVENI TEHNİK. Iskalce zaposlitve hkrati obveščamo, da lahko pri nas pregledajo še objave za začasna in občasna dela - kakor nam jih pač sporočajo uporabniki. Tel.: 3314

Izkušen ELEKTRIČAR z B kategorijo, išče kakršnokoli redno zaposlitve. Tel.: 217-129 3317

Prodam BIKCA simentalca, starega 3 tedne, za pleme. Jenko Franc, Strška vas 2, Cerknje 3250

Prodam KRAVO frizijo z drugim telem. Brce Vinko, Na Mlaki 1, Radovljica 3267

Prodam KOBIVO Haflinger. Tel.: 59-092 3286

JARKICE rjave in SLAMO, pro-dam. Fujan, Hraše 5, Smlednik

NAGROBNI SPOMENIKI

OKENSKE POLICE

STOPNICE, TLAKI

- izdelki so globinsko im pregnirani (sistem goretex)

- svetovanje in montaža

KAMNOSEŠTVO KAŠPAR

Naklo, Na kalu 16 tel.: 47-875, 47-286

OSTALO

Prodam TELEFONSKO ŠTEVILKO, takoj! Tel.: 622-011 po 20. uri 3236

DOMAČE ŽGANJE - Tropinovec - prodam, po ugodni ceni. Informacije na Tel.: 065/67-063 od 16. ure dalje

Prodam bukova DRVA. Zalog 11, Cerknje. 3302

SLOVENIJA IN SVET

Svet Evrope nam odpira vrata

"Pravzaprav mora Slovenija za vstop v Svet Evrope izpolniti le še en pogoj. Podpisati mora konvencijo o človekovih pravicah." Ta-ko je dejal direktor Sveta Evrope za politične zadeve Hans Peter Furrerer med obiskom Slovenije.

Furrerer nas je s sodelavcem Jeanom Louisom Laurensom in Philipom Blaum obiskal v organizaciji mednarodne fondacije Phare, ki ji predseduje dr. Janez Drnovšek. Osnovno vprašanje obiska je bila vključitev Slovenije v Svet Evrope. Furrerer je bil glede tega jasen. Slovenskemu predsedniku Miljanu Kučanu smo jasno povedali, da bon Svet Evrope sprejel Slovenijo kot dobrodošlo članico. Prošnjo bo konec marca obravnaval komite zunanjih ministrov Sveta, ki bo svoje mnenje posredoval parlamentarni skupščini, ta pa bo ustanovila poročevalsko skupino, ki bo obiskala Slovenijo in proučila temeljne pogoje za vstop: stopnjo demokratičnosti slovenske oblasti, ustavo, volilni in pravosodni sistem, kazensko pravo in pristop državljanov do sodišč in obrambe. Pomemben element bo tudi zaščita manjšin. Direktor za politične zadeve je poudaril, da mora Slovenija izpolniti le še en pogoj. Podpisati mora konvencijo o človekovih pravicah, slovenski parlament jo mora ratificirati, potlej pa bo imel vsak državljan Slovenije-

Peterle in Rupel na tujem

Predsednik vlade Lojze Peterle je obiskal mednarodno turistično borožno v Berlinu, nato pa obrnil sejem v Münchenu, kjer se je sestel z bavarskim ministrskim predsednikom Maxom Streiblom, ki je Sloveniji zagotovil od 200 do 300 milijonov mark konzorcjalnega posojila. Zunanji minister dr. Rupel pa je bil v Pragu na seji Konference o varnosti in sodelovanju v Evropi. Minister je poskušal reševati zaplete pri včlanjevanju Slovenije v konferenco, saj je članica še vedno bivša Jugoslavija. Srbija in Črna gora pa se štejeta za naslednico Jugoslavije in utegneva glasovati proti sprejemu Slovenije. KEVS namreč sprejema odločitve soglasno. Funkciji čim prejšnjega priznanja Slovenije je tudi pismo, ki ga je ameriškemu zunanjemu ministru Bakerju poslal slovenski zunanji minister dr. Rupel.

je pravico pritožiti se na Svet Evrope, ce bodo kršene njegove pravice. Sodišče za človekove pravice razpravlja o vsaki pritožbi posameznika čez organe oblasti. Nova slovenska ustava se zdi Svetu Evrope dobra, njegovi odpolanci pa bodo spremljali volitve v Sloveniji. Svetu se zdi posebej pojemna lokalna samouprava, rasti pa mora od spodaj navzgor. Odpolanci iz Strasbourg so tudi povedali, da Slovenija kot samostojna država ne bo mogla več sodelovati v stalni konferenci evropskih regij, lahko pa bodo posamezni deli Slovenije.

Aprila ameriško priznanje

Ameriški državni sekretar James Baker je po sestanku z zunanjiimi ministri Evropske skupnosti povedal, da bodo Združene države Amerike predvidoma aprila priznale Slovenijo. Napovedani rok se lahko zavleče, saj je Baker bojda užaljen in nenaklonjen priznanju Slovenije in Hrvaške, ker obe državi nista spoštovali njegovega nasveta, naj upočasnijo proces osamosvajanja. Upanje na pomembno ameriško priznanje je sedaj večje, seveda pa se vse skupaj zapleta pri nasledstvu Jugoslavije. Evropa in Amerika nimata nič proti temu, da bi Srbija in Črna gora oblikovali novo Jugoslavijo, vendar morata upoštevati sedanje meje in izpolniti pogoje, ki jih je Evropa postavila drugim bivšim jugoslovenskim republikam za mednarodno priznanje. Na zahtevo Slovenije se je mirovna konferenca v Bruslju resneje lotila vprašanja nasledstva Jugoslavije in delitvene bilance, Slovenija pa tudi predlaga podpis mirovnega sporazuma med bivšimi jugoslovenskimi republikami in sporazuma in nespremenljivosti meja. ● J. Košnjek

GORENJSKI GLAS
yč Koccej

DVA BREZSKRBNA DNEVA Z GORENJSKIM GLASOM

ZABAVA IN KOPANJE V TERMAH TOPOLŠICA

Na izlet gremo 3. aprila. Odhod izpred hotela Creina v Kranju ob 16. uri. Vožnja čez Trojane, skozi Savinjsko dolino, skozi Velenje, Šoštanj in prihod v Termo Topolšica ob 19. uri. Dobrodošlica naših gostiteljev ter namestitev v hotelu. Ob 20. uri večerja takoj zatem pa družabno srečanje s plesom, nagradnimi igrami, tudi presečenje ne bo manjkalo. Po nočnem počitku zajtrk, po njem brezplačna uporaba bazena in savne. Za vse, ki niste navdušeni nad kopanjem v bazenu ogled Šoštanja. Po kosilu si bomo ogledali še znamenito Rotovnikovo jamo. Po ogledu se bomo napotili proti Kranju (predviden prihod okoli 19. ure).

Cena izleta 1.600.- SLT na osebo.

Prijave sprejemamo do zasedbe mest v malooglašni službi Gorenjskega glasa, Bleiweisova 16 v Kranju. Prijave z vpličili sprejemajo tudi turistična društva Bohinj, Cerkle in Škofja Loka. Rezervacije ne sprejemamo. Dodatne informacije dobite po telefonu (064)218-463.

Zunanje ministrstvo predlaga novo uredbo

Konec zasebnega uvoza avtomobilov

Ljubljana, 13 marca - Slovensko zunanje ministrstvo je na vlado naslovilo predlog uredbe o pogojih uvoza osebnih in gospodarskih vozil. Če bo vlada sprejela, bo to pomenilo konec zasebnega uvoza avtomobilov, uvedbo kontingentov in seveda ponovno zaščito domače avtomobilske in spremljajoče industrije, v kateri je zaposlenih okoli 80.000 ljudi.

V skladu z uredbo bo uvoz avtomobilov po novem mogoč samo preko uradnih zastopnikov, ki jih je v Sloveniji trenutno okoli petnajst in morajo zagotoviti poleg servisiranja tudi stalno oskrbo z rezervnimi deli. Uvažala bodo lahko tudi tista podjetja, katerih osnovna dejavnost je prevoz blaga in potnikov v cestnem prometu, vendar samo vozila, ki imajo v Sloveniji generalne zastopnike. To seveda pomeni konec trgovanja za številne zasebne družbe, ki so v zadnjih dveh letih uvozile kar lepo količino vozil, ki jih je lačen slovenski trg seveda sprejel.

Z uredbo bodo prizadeti tudi generalni zastopniki, saj se bo uvoz opravljal na podlagi predhodno dobljenih kontingentov, ki za letos znaša 10.000 osebnih vozil. Ali bo ta količina števila od 1. januarja ali od začetka uredbe, še ni znano. Za uvožena vozila bo potrebno zagotoviti vezavo z izvozom in sicer avtomobilskih delov in spremljajočih komponent, razen če tuji partner vлага v avtomobilski ali spremljajoči industrijo v Republiki Sloveniji. Tako bo

ponovno daleč na slabšem uvoz japonskih vozil, saj slovenske trgovinske vezi s to državo niso pretirano razvite.

Ozadje predloga takšne uredbe je bolj ali manj jasno. Gre za zaščito domače avtomobilske industrije, ki jo sicer izvajajo povsod po svetu. Po odhodu Zastave s slovenskega trga, ostajata na domačem prizorišču Cimos in Revoz. Še zlasti dokaj agresivna politika slednjega, vodi do delnega zapiranja trga, hkrati pa ne smemo pozabiti, da je dvajset odstotni lastnik te tovarne Republika Slovenija, nekaj manjši delež pa ima Ljubljanska banka. Po neuradnih virih se je tudi zvedelo, da bodo Francozi v Revoru ustavili projekt izdelave Renaulta Clio, če slovenska vlada ne bo sprejela njihovega pripombe o omejitvi uvoza. Drugo vprašanje pa je, ali je slovenski avtomobilski trg že toliko stabilen, da bi vanj lahko posegala država. Ta trenutek bi bilo verjetno povsem dovolj, da bi izdelali homologacijske, ekološke in predpise o prodaji in servisiranju ter tako zaščitili tudi kupce avtomobilov. ● M. Gregorič

Izvršni svet odobril podpis pogodbe z IMP Promont

Marca začetek gradnje plinovoda

Škofja Loka, 14. marca - Občinski izvršni svet je na včerajšnji seji pooblastil direktorja Komunalnega podjetja Ivana Kepica, da podpiše pogodbo z IMP Promont o izgradnji prve etape bodočega mestnega plinovoda. Začeli bodo na Trati, predvidoma 20. marca, končali junija. V tem času bodo glavni vod razpredli po Trati in ga pripeljali tudi do kotlovnic v Frankovem naselju.

V IMP Promont naj bi se tega dela lotili že novembra lani, kot so na včerajšnji seji vlade povedali predsednik odbora za plinifikacijo Jože Albreht, Vlado Bernard in Ivan Kepic, izvajalci enostransko odstopili od pogodbe. Denar (iz prispevkov v sklad stavbnih zemljišč) je zato odbor vezal v LB Gorenjski banki, hkrati pa iskal tudi druge izvajalce. Zdaj so z IMP Promont vendarle "prišli skupaj". Dela na prvi etapi bodo stala blizu 25,8 milijona tolarjev.

Na seji izvršnega sveta je sicer padlo nekaj dobranamerih očitkov na odbor, češ zakaj denarja ni vezal drugje, saj ga je banka obrestovala le s tremi odstotki, medtem ko je cena denarja na trgu znatno višja (poleg velikega R tudi višje realne obresti). V odboru so menili, da si "hazardiranja" z "družbenim" denarjem ne smejo privoščiti, banki so ga zaupali predvsem zato, ker je bil v njej varnejše naložen - čeprav res slabše obrestovan - kot bi ga posodili eni od firm. Ugotavljajo namreč, da ima precej škofjeloških podjetij že ustanovljene vzporedne firme, prek katerih vodijo pozitivno poslovanje, matične firme pa so nelikvidne. V takih razmerah bi bilo tveganje, da gre denar, namenjen za plinifikacijo, po zлу, preveliko.

Izvršni svet se je s takšnim tolmačenjem strinjal in pooblastil odbor za plinifikacijo, naj začne pripravljati drugo etapo plinifikacije Škofje Loke. ● H. Jelovčan

"G. G."

15. marec je svetovni dan potrošnikov, ko naj bi se spomnili, da je "potrošnik kralj". Večina naših potrošnikov bi se s tem težko strinjala, razen z ugotovitvijo, da so cene vse bolj "kraljevske". V zadoščenje naj bo le podatek, da je prav v nedeljo Potrošnik namahal Loko. Zal le v nogometu, a nekaj je vendarle.

VSAK ČETRTEK V MARCU JE V MERKURU

Dan barv

Strokovni nasveti in predstavitve uporabe izdelkov COLOR, JUB, BELINKA in HELIOS od 15. do 18. ure.

Prodajalne: MERKUR - GLOBUS, BARVE LAKI Radovljica in Škofja Loka.

SAMO ob četrtkih 15 % NIŽJE CENE pri takojšnjem plačilu nad 1.000 tolarjev za barve, lake in razredčila Belinke, Colorja, JUB-a in Heliosa.

Pripravljena volilna zakonodaja

Volitve še do poletja?

Ljubljana, 16. marca - Danes se je sestala ustavna komisija Skupščine Republike Slovenije z namenom, da obravnava volilno zakonodajo. Vprašanje pa je, ali bosta dva osnovna volilna zakona, katerih delovne osnutke bodo danes obravnavali, zadostna osnova za kvalitetno pripravo novih volitev.

Ustavna komisija danes obravnava delovne osnutke Zakona o volitvah v Državnem zbor in Zakona o volitvah predsednika republike. Medtem ko o zakonu za izvolitev predsednika države ni posebnih dilem (v delovnem osnutku tudi ni ponujenih različnih variantnih rešitev), je pri zakonu o volitvah v Državnem zbor celo vrsta odprtih vprašanj in možnih variant. Znano je, da se je večina političnih strank odločila, da se za volitve upošteva sorazmerni (proporcionalni) volilni sistem, sporazum pa je tudi dosezen, da se ta sistem dopolni z nekatere popravki v smeri večinskoga sistema. Tako naj bi imeli v Sloveniji 8 (varianca 11) volilnih enot, ki ne bodo zgodil tehnična razdelitev, pač pa naj bi se na tej ravni določali kandidati in volili poslanci. Predvideno je tudi prednostno glasovanje o posameznih kandidatih, ki naj bi imeli v posameznih volilnih enotah obvezno stalno prebivališče. Različne variantne rešitve so ponujene tudi glede glasovanja o listah kandidatov, o načinu delitve mandatov v volilni enoti in na ravni države ter o načinu ugotavljanja izvolitve posameznih kandidatov.

K omenjenima temeljnima zakonom, ki jih potrebujejo za pripravo novih volitev, pa je potreben pripraviti še Zakon o volitvah v Državni svet ter vrsto zakonov tehnične narave (o volilnih enotah, pripravi volilnih imenikov itd.), da o nujni potrebi o sprejetju nekaterih norm za potek volilne kampanje, vloge javnih medijev pri tem, sploh ne govorimo. Zaključimo lahko z ugotovitvijo, da so volitve v novi slovenski parlament možne še pred poletjem samo v primeru, če se bodo danes uspeli sporazumi o omenjenih temeljnih rešitvah in nato pospešeno pripravili še vse preostalo. Zelo glasno deklarirane politične volje za tak pristop je bilo dovolj, danes je na preizkusu iskrenost tega. ● S. Ž.

Štipendija Rotary kluba Mihi Petriču

Cerkle na Gorenjskem - Rotary klub Ljubljana je podelil štipendijo Mihi Petriču, sinu padlega territorialca. Mihi je izgubil očeta med vojno za osamosvojitev Slovenije, tako da je mama Irena Petrič ostala sama s tremi otroki. Rotary klub Ljubljana bo tri leta mesečno nakanoval Mihi tolarsko protivrednost 1000 ATS, seveda pod pogojem, da bo štipendist redno hodil v šolo in uspešno zaključeval posamezen letnik šolanja.

Mama Irena Petrič v Mihovem imenu podpisuje štipendijsko pogodbo.

Slavnostna akademija za slovensko domovino

Priznanje dr. Pučniku in dr. Zagožnu

Breznica, 7. marca - Jeseniška podružnica Slovenske ljudske stranke je prejšnjo soboto na Breznici pripravila v čast priznanju Slovenije prireditev z naslovom Slavnostna akademija za slovensko domovino. Slavnost se je začela z mašo v župnijski cerkvi na Breznici, na kateri se je približno tristo ljudi spomnili vseh, ki so se v preteklosti zavzemali za suverenost slovenskega naroda. Po maši se je slavje nadaljevalo v kulturnem programu dr. Franceta Prešerna, kjer sta za kulturni program poskrbela mešani pevski zbor in kulturno umetniško društvo dr. France Prešeren z Breznice. Program sta povezovala Majda Zupan in Janez Šebat. Po kulturnem programu je bil sprejem za goste, na katerem so podelili posebna priznanja dr. Jožetu Pučniku in dr. Francu Zagožnu za njuna prizadevanja v Demusu in pri osamosvajjanju Slovenije. Pri pripravi in izvedbi slavnostne akademije je sodeloval tudi aktiv kmečkih žena. ● M. Divjak